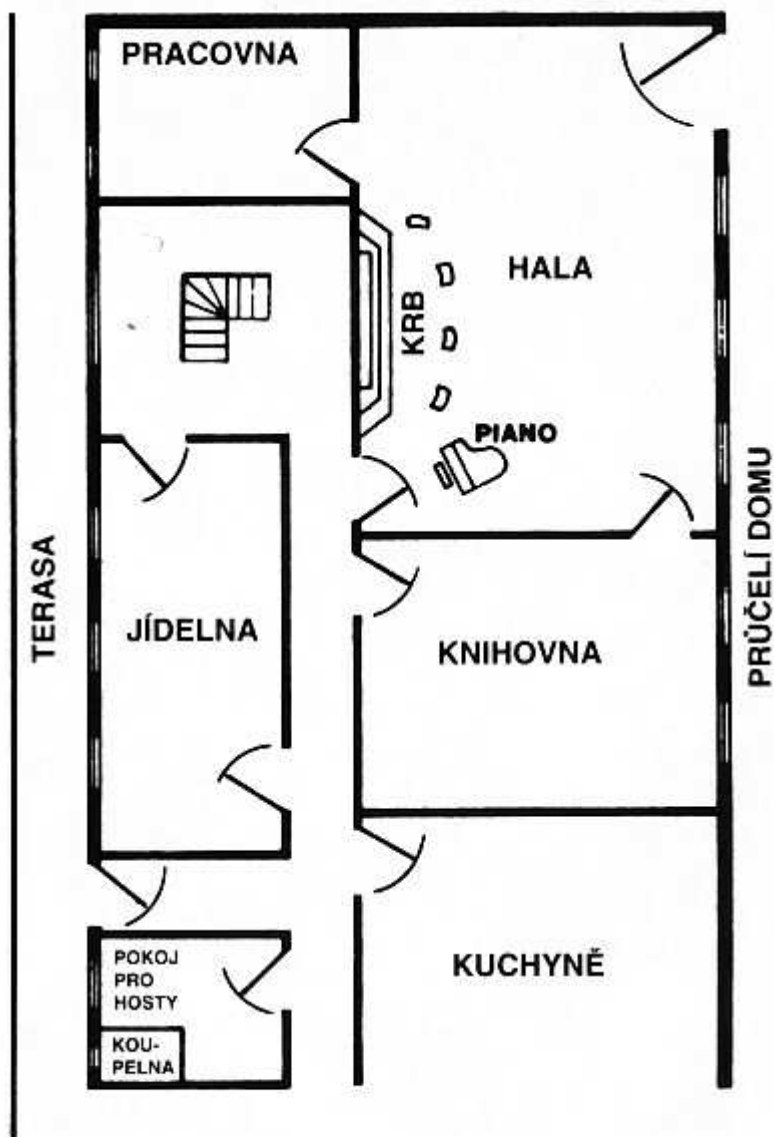

AGATHA CHRISTIE

SMYSLUPLNÁ VRAŽDA

KNIŽNÍ KLUB

Plán Stonygates

KAPITOLA PRVNÍ

Paní Van Rydocková odstoupila od zrcadla a lehce si vzdychla:

„Tak tohle musí docela určitě stačit,“ mírně pootočila hlavu: „Myslíš, že to bude stačit, Jane?“

Slečna Marplová obdivně pokývala nad Lanovanelliho módní kreací.

„Ty šaty mi připadají velice krásné,“ řekla.

„Šaty jsou celkem dobré,“ pravila paní Van Rydocková a znovu vzdychla.

„Tak mi je sundejte, Stephanie!“ To platilo služebné. Obstarožní šedovlasá služebná s úzkými sevřenými ústy opatrně položila šaty do napřažených rukou paní Van Rydockové.

Paní Ruth Van Rydocková v perfektně sešněrovaném korzetu stála před zrcadlem v broskvově zbarveném saténovém kombiné. Její stále dobře formované nohy objímaly jemné nylonky. Tvář pod nánosem drahé kosmetiky, pečlivě udržovaná pravidelnými masážemi, vypadala z jisté vzdálenosti dosud jako dívčí. Dokonale upravené vlasy byly skoro bez šedin a zářily mírně modře. Pokud jste se na paní Van Rydockovou dívali, bylo skoro nemožné představit si, jak asi vypadá ve skutečnosti. Vše, co mohou peníze pro vzhled ženy vykonat, zde bylo vykonáno a podávalo svědectví o masážích, dietách a pravidelném cvičení.

Ruth Van Rydocková pak vesele pohlédla na svou přítelkyni:

„Myslíš, Jane, že by lidé mohli uhádnout, že jsme stejně staré?“

Slečna Marplová odpověděla upřímně:

„Jsem si jista, že nikdy,“ řekla přesvědčivě. „Obávám se ale, že já na svůj věk vypadám.“

Šedovlasá slečna Marplová měla měkkou růžovou tvář a pomněnkově modré nevinné oči. Vypadala přesně tak, jak má vypadat dáma.

„Nu, myslím, Jane, že skutečně vypadáš na svoje léta,“ zašveholila paní Van Rydocková. Náhle se zasmála. „Já taky, ale jinak. Ve skutečnosti si o mně jistě všichni říkají právě jen: To je ohromné, jak si ta stará bába udržuje postavu. Všichni vědí moc dobře, že jsem stará. A bože, hlavně se tak cítím.“

Těžce usedla na brokátovou židli.

„Můžete jít, Stephanie.“

Stephanie posbírala šaty a odešla.

„Stará dobrá Stephanie,“ prohodila za ní Ruth Van Rydocková. „Už je u mě víc jak třicet let. Je to jediné stvoření, které ví, jak doopravdy vypadám, Jane. Ale potřebuji si s tebou popovídat o něčem úplně jiném.“

Slečna Marplová se poněkud předklonila a její milá tvář zpozorněla. Celá vypadala v tomto luxusním a procovsky přezdobeném hotelovém světě jaksi nepatříčně. Byla oblečena do černých a vysloveně staromódních šatů, v rukou držela velkou nákupní kabelu, ale i přesto vypadala každým coulem jako dáma.

„Musím říct, že mám starost o Carrie-Louisu, Jane.“

„Carrie-Louisu?“ Slečna Marplová opakovala to jméno pobaveně. Už jeho zvuk vyvolával vzdálené vzpomínky.

Penzionát ve Florencii. Růžolíci anglická dívka Jane z Cathedral Close, dvě americké sestry, děvčata Martinova, Američanky vzrušující britské dívky svou kuriózní američtinou i svou přímočarou vitalitou.

Američanka Ruth byla už tehdy vysoká, dychtivá všeho a vždy sama se sebou nanejvýš spokojená. Carrie-Louisa, původně Caroline-Louisa, zase drobná, křehká, okouzlující a zasněná.

„Kdys ji viděla naposled, Jane?“

„Hodně dávno,“ odpověděla slečna Marplová. „Už to musí být nějakých pětadvacet let. Stále si ovšem píšeme, přinejmenším na Vánoce.“

Přátelství je podivná záležitost. Ona, mladá Jane Marplová, a dvě Američanky. Jejich cesty se rozdělily hned po penzionátu, ale přátelství zůstalo, aby se stalo starým přátelstvím. Občasné dopisy, ale pravidelné vánoční blahopřání.

Ruth, která měla domov – nebo spíš domy – v Americe, vídávala Jane častěji. Jako naprostá většina bohatých Američanů byla Ruth světoobčanka. Do Evropy přijížděla většinou každoročně, minimálně ale jednou za dva roky, a vždy spěchala stihnout Londýn, Paříž i Riviéru, a v obráceném pořadí zase zpátky, vždy připravená a ochotná trávit svůj čas se starými přáteli. Mnohokrát se takhle setkaly. V hotelu Claridge, Savoy, Berkley nebo Dorchester.

Přátelská večeře nebo oběd, nadšené vzpomínání, uspěchané a citové *brzy na shledanou*. Žena jako Ruth pochopitelně nikdy neměla

čas navštívit St Mary Mead a slečnu Marplovou také ani nenapadlo něco takového očekávat. Všichni máme své životní *tempo*. Ruth patřila do typu *presto*, zatímco slečnu Marplovou plně uspokojovalo *adagio*.

Takže to byla Američanka Ruth, kterou viděla slečna Marplová častěji než její sestru Carrie-Louisu, žijící v Anglii. Tu neviděla dobrých pětadvacet let.

Vypadá to podivně, ale je to docela přirozené, protože když žijete ve stejné zemi, předpokládáte, že k setkání s přáteli dojde i náhodně, a nic nenutí naaranžovat je za každou cenu jako v případě stále ještě mimořádné cesty přes Atlantik.

K náhodným setkáním ovšem nedojde, pokud žijete v diametrálně odlišném společenském prostředí. Cesty Carrie-Louisy a slečny Marplové se nikdy neprotály. Tak to prostě je.

„Proč máš o Carrie-Louisu starost, Ruth?“

Ruth pokrčila rameny.

„To je na tom to nejpodivnější, a taky asi to, co mě znepokojuje nejvíc. Vůbec žádný faktický důvod nemám.“

„Není nemocná?“

„Je velmi křehká, ale to byla odjakživa. Nemyslím, že teď je slabší, než bývala kdykoli dřív. Pokud jde o zdraví, je na tom stejně dobře jako my dvě.“

„Je snad nešťastná? Něco ji trápí?“

„To už vůbec ne. Ani náhodou.“

Představit si Carrie-Louisu nešťastnou bylo pro slečnu Marplovou taky nemožné; třebaže i v životě Carrie-Louisy jistě byly momenty, kdy prostě nešťastná být musela. Ale vymykalo se to konkrétní představě. Zmatená, to ano. Nedůvěřivá? Také. Ale šíleně nešťastná? Carrie-Louisa? Ne, to nikdy.

V tomhle byla paní Van Rydocková přesná.

„Carrie-Louisa,“ řekla, „žila vždy klidně a vyrovnaně. Ve skutečnosti ale snad netuší, jak takový opravdový život vypadá. A to je možná to, co mě děsí vůbec nejvíc.“

„Její postavení...,“ začala slečna Marplová. Nedokončila větu a potřásla hlavou. „Ne,“ řekla pak rozhodně.

„Kdepak, to není ono,“ zavrtěla hlavou Ruth Van Rydocková. „Carrie-Louisa měla, na rozdíl od nás, vždycky ideály. Když jsme byly

mladé, byla to samozřejmě móda a všechny jsme je měly. Od mladých dívek se taková věc i očekává.

Mladé dívky přece musejí mít ideály. Ty ses, pokud si vzpomínám, Jane, chtěla stát ošetřovatelkou v leproserii, a já měla být jeptiška. Tyhle nesmyslnosti ovšem člověka přejdou. Předpokládám, že jednou z věcí, která ideály úspěšně zničí, je manželství. Co těch se týká, pak jsem myslím byla vcelku úspěšná.“

Slečna Marplová si pomyslela, že Ruth se snad vyjádřila až příliš jemně. Ruth byla provdaná celkem třikrát, a ve všech případech to bylo s velmi bohatým mužem. Všechny rozvody dokázaly zvýšit její bankovní účet, a nepřinesly žádné pocity zatrpklosti.

„Pochopitelně,“ podotkla paní Ruth, „vždycky jsem byla tvrdá, ale díky tomu jsem zase nikdy nebyla zklamaná. Vůbec jsem od života – zásadně – neočekávala příliš mnoho, a speciálně jsem nikdy neočekávala příliš mnoho od žádného muže. Proto jsem byla úspěšná, a proto nemám ani jednu hořkou vzpomínku.“

Pokrčila rameny.

„Tommy a já jsme stále výbornými přáteli, Julius se mnou často konzultuje moje výhledy na stav akcí na trhu.“ Náhle jí tvář znachověla.

„Víš, teď mě napadá, co mě na Carrie-Louise asi děsí nejvíc. Neuště se vdává jen za úplné cvoky.“

„Cvoky?“

„Přesně tak! Lidi s takzvanými ideály. Carrie-Louisa nikdy nevyrostla ze své zatíženosti na ideály. Byla hezká, dokonce příliš hezká sedmnáctka, s vykulenýma očima poslouchala starého Guldbrandsena a jeho báječné plány na to, co je třeba učinit pro lidstvo. Když si ho vzala, bylo mu přes padesát. Vdovce s dospělými dětmi, ale udělala to jen díky jeho filantropickoidealistickým vidinám. Vždycky seděla jako pecka a okouzleně poslouchala jeho bláboly. Přesně jako Desdemona Othella. Ještě štěstí, že se tam nevyskytl žádný Jago, aby tu selanku zničil. Navíc Guldbransen stejně nebyl černoš. Snad to byl Švéd nebo něco takového.“

Slečna Marplová přemýšlivě pokyvovala hlavou. Jméno Guldbransen je světově známé, ale zřejmě ne v Americe a v kruzích Ruth. Byl to muž, který mimořádným obchodním talentem, bystrostí, a přece vždy poctivě vybudoval bohatství tak monumentální, že filantropie

zůstala jediným způsobem jak ho použít. Jméno mělo svůj zvuk díky Guldbransenově nadaci, Guldbransenovým studiijním stipendiím, Guldbransenovým administrativním domům pro nemajetné a ze všeho nejznámější Guldbransenově univerzitě pro syny těžce pracujících mužů.

„Ona si ho nevzala kvůli penězům. Carrie-Louisa ne. Kdybych to byla já, udělala bych to právě jen pro peníze. Nevím, co by se stalo, kdyby nezemřel, když jí bylo dvaatřicet. To je pro vdovu velice příjemný věk. Má už zkušenost, ale stále ještě dost času přizpůsobit se.“

Stará panna, která ji poslouchala, pořád jen jemně pokyvovala hlavou a připomínala si vdovy, které znala ve vsi St Mary Mead.

„Nejšťastnější jsem byla,“ pokračovala paní Ruth, „když se Carrie-Louisa provdala za Johnnyho Restaricka. On si ji samozřejmě bral jen kvůli penězům, a i kdyby to přesně tak nebylo, určitě by si ji nevzal, kdyby je neměla. Johnnie byl sobec, rád a dobře se bavil, líný jako pes, ale o hodně spolehlivější než cvok. Všechno, co chtěl od života, bylo dobře si žít. Bylo by se mu líbilo, aby Carrie-Louisa chodila k těm nejlepším švadlenám, měla jachty a auta a velkolepě se bavila spolu s ním. Tento druh muže je bezpečný. Dej takovému chlapovi jeho pohodlí a luxus, a bude přist jako kotě a lísat se k tobě. Jeho zájmy o scénografii a všechny ty divadelní věci jsem prostě nikdy nebrala vážně. Nadšená ale byla opět Carrie-Louisa. Viděla to jako umění s hodně velkým U a vždycky když toho měl dost, vnutila ho do toho prostředí nazpátek. Pak padl na tu příšernou Jugoslávku, která po něm hmátla, úplně ho zbláznila a Carrie-Louisu dočista spláchla. Moc se mu nechtělo, kdyby o to Carrie-Louisa opravdu stála, byla malounko citlivější, trpělivější a měla malounko pochopení, přiběhl by k ní nazpátek.“

„Měla ho hodně ráda?“ chtěla vědět slečna Marplová. „V tom je právě ten vtip. Já tomu doopravdy moc nevěřila, ale ona se zachovala v celé té záležitosti tak absolutně velkoryse – jenže to se samo sebou rozumělo, ona je velkorysá. Ohledně rozvodu byla velice starostlivá, chtěla, aby si co nejrychleji mohl vzít tu osobu. Dokonce mu nabídl, že si nechá oba chlapce z jeho prvního manželství, protože to pro ně tak bude lepší. Takže ubohému Johnnymu nezbylo, než si vzít tu strašnou ženskou a prožít s ní šest měsíců, až s ním v záchvatu zuřivosti sjela autem do propasti. Říkají sice, že to byla nehoda, ale já

tvrdím, že to musel být ten její nekontrolovatelný vztek.“

Tady se paní Rydocková na okamžik zarazila, zvedla příruční zrcadlo a chvíli se v něm pátravě zkoumala. Pak uchopila pinzetu a vytrhla si vlas.

„A co udělá Carrie-Louisa? Nic jiného než že se provdá za dalšího cvoka, za Lewise Serrocolda. Zase muž s ideály. Tím nechci říct, že jí není zcela oddaný, myslím si, že doopravdy je, ale zase je to člověk, který chce napravovat život celému lidstvu. Dobře víš, že tohle může a musí udělat každý nanejvýš jen sám se sebou.“

„To opravdu nechápu,“ řekla slečna Marplová.

„Tyhle záležitosti jsou módní a nosí se stejně jako šaty. Mimo chodem, viděla jsi, má drahá, jaké sukně nás nutí Christian Dior nosit příští léto? Ale kde jsem to byla. Aha, ano. Móda. Ta platí i ve filantropii. Za časů starého Guldbrandsena bývalo módní věnovat se vzdělání. Jenže tahle móda už je ta tam. Vstoupil do toho stát se svými úředníky. Každý dnes pokládá vzdělání za své právo, ale ani trochu už nepřemýšlí o tom, čeho se mu vlastně dostává. Dnes letí zločinnost mládeže. Všichni ti mladí kriminálníci a potencionální kriminálníci. Kdekdo je do toho blázen. Máš vidět Lewise Serrocolda, jak mu oči za tlustými brýlemi jiskří nadšením, když o tom začne mluvit. A mluví o tom pořád. Šílí z toho. Jeden z těch chlapů nezločinné vůle, schopných žít o banánu a housce denně a věnujících všechnu svou energii *smysluplnému a bohublému cíli*! Carrie-Louisa mu to zase žere, jako vždycky. Mně se to nelíbí. Měli schůzi Správní rady nadace, a díky tomu se teď všechno točí kolem nového velkého projektu. Celé to předělali na převýchovný ústav pro mladistvé zločince, včetně psychiatrů a psychologů a tím vším, co k tomu dnes patří. Lewis a Carrie-Louisa tam žijí obklopeni kluky, kteří asi nejsou úplně normální. Místo je narváno nadšenci, profesionálními terapeuty a odbornými učiteli, z nichž dobrá polovina jsou úplní blázni. Cvoci, samí cvoci, a mezi nimi až po krk moje malá Carrie-Louisa.“

Zase se odmlčela a bezmocně se dívala na slečnu Marplovou.

Ta se mírně rozpačitým hlasem zeptala:

„Ale tys mi stále ještě neřekla, Ruth, čeho se vlastně doopravdy bojíš?“

„Už jsem ti řekla, že *nevím*. A že je to *přesně* to, co mě děsí. Nedávno jsem se tam zastavila na krátkou návštěvu. Po celou dobu jsem

prostě cítila, že je tam něco v nepořádku. Je to v atmosféře toho domu. Víím, že se nemýlím. Prostě to víím.

Na atmosféry domů jsem citlivá. Vždycky jsem byla. Říkala jsem ti už, jak jsem zapřísahala Julia, aby prodal papíry Zeleniny Amalgamed těsně předtím, než to krachlo? Neměla jsem tehdy pravdu? Něco je tam v *nepořádku*. Jenže já nedovedu říct co nebo proč. Jsou-li to ti mladí kriminálníci či sousední dům. Je tam Lewis, zcela zaujatý svým posláním, a Carrie-Louisa, Bůh ji žehnej, nevímající nic jiného. Neví, neslyší nic než krásné zvuky, krásné myšlenky a nádherné výhledy. Tuze hezké, ale ani dost málo *praktické*. Existuje přece taková věc jako zlo, a já nechci víc, Jane, než aby ses hned teď spakovala, jela tam a zjistila, oč vlastně jde.“

„Já,“ vykřikla slečna Marplová. „Proč já?“

„Protože máš na tyhle věci odjakživa nos! Vždycky jsi vypadala sladce a nevinně, ale nikdy tě nic nepřekvapilo a vždycky jsi správně věřila jen v to nejhorší.“

„To nejhorší je až příliš často pravda,“ zamumlala slečna Marplová.

Paní Van Rydocková se zatvářila neutrálně:

„Nechápu, odkud se v tobě bere tak skeptický názor na lidské povahy. Žiješ přece v té své sladké a mírné vesnici, v té ukázce starého a dosud nezkaženého světa.“

„To si myslíš, Ruth, protože jsi na vsi nikdy nežila. Ale věci, které se dějí v té naší malé, sladké a čisté vesnici, by tě asi důkladně překvapily.“

„Můj Bože. Dovolím si říct, že podle mě nepřekvapují *tebe*. Takže, pojedíš do Stonygate a zjistíš, co to tam vlastně smrdí? Uděláš to?“

„Moje milá Ruth, bojím se, že by to byla příliš obtížná záležitost.“

„Vůbec ne. Už jsem to celé promyslela. Nedopal se na mě, ale už jsem ti připravila půdu.“

Ruth se odmlčela a zkoumavě se zadívala na slečnu Marplovou. Pak si zapálila cigaretu a pustila se do vysvětlování.

„Musíš uznat, Jane, že život je spíš těžký. V téhle zemi je to tak už od konce války. Zvláště pro lidi v důchodu, s malým jistým a neměnným příjmem, lidi, jako jsi třeba ty, Jane.“

„Máš úplnou pravdu. Bezpochyby. Ale díky laskavosti, opravdu neobyčejné laskavosti svého synovce Raymonda..., nevím, co bych si bez jeho pomoci počala.“

„Klidně zapomeň na svého synovce,“ mávla rukou paní Van Rydocková. „Carrie-Louisa o tvém synovci nic neví. A pokud snad ví, pak ne víc, než že je to spisovatel, a pravděpodobně ani netuší, že také tvůj synovec. Carrie-Louise jsem vysvětlila, že s naší drahou Jane je to moc špatné. Někdy ani kloudně nemá co do úst, a ovšem příliš mnoho hrlosti, než aby se byla schopna obrátit na své staré přátele. Není samozřejmě vůbec možné jí nabídnout *peníze*, to rozhodně ne, ale nabídnout jí příjemný, dlouhý a ničím nerušený odpočinek v rozkošné krajině, uprostřed starých přátel, se spoustou jídla a s vůbec žádnými starostmi...“ Ruth se dramaticky odmlčela a potom poněkud vyzývavě dodala:

„Tak už začni, konečně mi vynadej!“

Slečna Marplová však pouze vykulila své pomněnkové oči, byla jen mírně překvapena.

„Proč bych se kvůli tomu měla rozzlobit, Ruth? To je velmi jemný, chytrý a zároveň příjemný přístup. Jsem si jista, že Carrie-Louisa na to zabrala.“

„Píše ti. Doma tě od ní čeká dopis. Doopravdy se, Jane, necítíš ani trochu uražená? Nemyslíš, že jsem se dopustila neodpustitelné drzosti? Nevadí ti to?“

Slečna Marplová odpověděla po krátkém rozmyšlení:

„Jet do Stonygates jako víceméně politováníhodný objekt šlechtěného skutku a na základě falešného předpokladu? Ne, vůbec se nezlobím. Zvlášť když je to podle tebe nutné. Myslím, že v tom s tebou i souhlasím.“

Paní Van Rydocková se na ni zadívala:

„Souhlasíš? Proč? Tys něco slyšela?“

„Neslyšela jsem nic, vůbec nic. Jen to tvoje vyprávění. Ale vím, že nejsi žádný zmatkář, Ruth.“

„Nevím však nic konkrétního.“

„Vzpomínám si,“ řekla slečna Marplová zamyšleně, „jak jsem jednou v neděli ráno, byla to druhá adventní neděle, seděla v kostele za Gracíí Lamblovou a měla o ni čím dále tím větší starost. Věděla jsem, že je s ní něco v nepořádku, strašně moc v nepořádku, ale nebyla jsem schopna určit, co to je. Zcela jasně jsem cítila, že jí hrozí nebezpečí.“

„A bylo něco v nepořádku?“

„Jistě. Její otec, starý admirál, se už delší čas choval velice podivně.

Hned následující den na ni zaútočil těžkou palicí a řval, že je antikrist vydávající se za jeho dceru. Málem ji zabil. Sám skončil v blázinci, ona se časem, za pár měsíců, v nemocnici uzdravila. Ale byla to až příliš vzrušující záležitost.“

„Takže onu neděli v kostele jsi měla skutečnou předtuchu?“

„Já bych tomu snad ani neříkala předtucha. Ve své podstatě to bylo založeno na *faktu*, jak už tyhle věci bývají, třebaže člověk to většinou prostě včas nerozpozná. Grace Lambleová byla velice akurátní žena. Nikdy nebyla zapomnětlivá ani roztržitá. A tu neděli měla nedělní klobouk obráceně. Okolnosti, které ji přiměly nevšimnout si toho, jak si nasadila klobouk, musely být vážné. Ten den ráno po ní totiž otec hodil mramorové těžítka a to rozbilo zrcadlo. Popadla klobouk a spěchala do kostela. Úzkostlivě se snažila před služebnictvem vypadat normálně, aby si ničeho nepovšimli. Opakující se výstřelky svého *drahého tatínka* přehlížela. Nechtěla přiznat, že je pomatený, a všechno omlouvala jen jeho námořnickou náturou. Měla si včas uvědomit, jak na tom otec je... Od chvíle, kdy si začal stěžovat, jak je neustále špehován svými nepřáteli. Docela obvyklé příznaky. Takže moje předtucha nebyla žádná předtucha, vzala jsem prostě v úvahu fakt.“

Pani Van Rydocková zírala na svou přítelkyni s nelíčeným respektem.

„Možná, Jane,“ řekla, „že ten tvůj St Mary Mead není tak bukolické zátiší, jak jsem si představovala.“

„Lidská povaha, má drahá, je všude úplně stejná. Jen ve městě je o cosi těžší to zblízka pozorovat. To je to celé.“

„Takže do Stonygates pojeděš?“

„Samozřejmě že pojedu. Možná je to trochu nefér k mému synovci Raymondovi. Nechat lidi, aby se domnívali, že mě nepodporuje. Naštěstí je ten milý hoch na šest měsíců v Mexiku. Než se vrátí, mělo by to být vyřízené.“

„Co bude vyřízené?“

„Pozvání Carrie-Louisy bude jen těžko na dobu neurčitou. Tři týdny, možná měsíc. To by mělo stačit.“

„Pro tebe, abys zjistila, co není v pořádku?“

„Pro mě, abych zjistila, co není v pořádku.“

„Nedostatkem sebedůvěry tedy rozhodně netrpíš,“ pravila paní Van

Rydocková. „To tedy rozhodně ne!“

Slečna Marplová na ni pohlédla mírně vyčítavě.

„To ty mi, milá Ruth, prostě věříš. Či to přinejmenším tvrdíš. Já tě mohu jen ujistit, že udělám všechno, abych tě nezklamala.“

KAPITOLA DRUHÁ

Krátce předtím než chytila slečna Marplová svůj vlak do St Mary Mead (jako vždy ve středu zvláště zlevněný zpáteční), dala si práci s tím, že si přesně a prakticky dala dohromady určité skutečnosti.

„Carrie-Louisa a já si sice dopisujeme, ale omezuje se to většinou na příležitosti Vánoc, Velikonoc a narozenin. Tak to prostě je, a tak bych ráda o něco lépe věděla, na koho všechno a na co všechno ve Stonygate narazím.“

„O manželství Carrie-Louisy a starého Gulbrandsena víme všechno. Neměli žádné děti a Carrie-Louisu to hodně mrzelo. Gulbrandsen měl děti z prvního manželství. Byl vdovec a měl tři už dospělé syny. Později spolu s Carrie-Louisou jedno dítě adoptovali, holčičku. Říkali jí Pippa a bylo to rozkošné malé stvoření. Byly jí dva roky.“

„Odkud k nim přišla? Co víme o její minulosti?“

„Tak tohle já si nemohu pamatovat. Nemyslím dokonce, že jsem o tom kdy slyšela. Nějaká adopční kancelář nebo nějaké nechtěné dítě, o kterém se Gulbrandsen doslechl? Doopravdy nemám ani tušení. Myslíš, že by to mohlo být důležité?“

„Nu, myslím si, že každý chce znát původ adoptivního dítěte. Ale pokračujme.“

„O málo později Carrie-Louisa zjistila, že je těhotná. Od doktorů vím, že tohle se prý děje takřka běžně.“

Slečna Marplová přikývla:

„Ráda věřím.“

„Prostě se to stalo a mělo to prapodivné důsledky. Carrie-Louisa byla zmatená, nevím, zda mi rozumíš. Před adopcí by jistě šlela ra-

dostí, ale teď všechnu svou lásku a péči věnovala jen a jen Pippě. Prostě se cítila vůči Pippě nějak vinna. Do toho se jim narodila Mildred. Nebyla chudinka právě to, čemu říkáme sladké dítě. Byla po Gulbrandsenech. Solidní a hodnotní lidé, ale určitě ne zrovna půvabní. Tak trochu balvani. Carrie-Louisa napůl bez sebe strachem z toho, aby adoptivní dceři nekřivdila, se Pippě věnovala víc než svému vlastnímu dítěti. Někdy si myslím, že Mildred to nenesla moc dobře. Taký proto, že Pippa vyrostla v krásnou dívku, a Mildred moc krásy nepobrala, Erik Gulbrandsen zemřel, když jí bylo patnáct a Pippě osmnáct. Ve dvaceti se Pippa provdala za nějakého Itala. Markýze di San Severiano, nevrť nad tím hlavou, skutečný markýz, aristokrat, žádný dobrodruh. Pippa byla něco jako dědička, San Severiano by si jí ostatně bez toho nevzal, znáš Talijány! Gulbrandsen zanechal pro obě dcery, adoptivní i svou, stejný dědický podíl. Mildred si vzala jistého Canona Streta. Velice milý a příjemný muž, ale asi o deset až patnáct let starší než ona a trochu na hlavu, aspoň podle mého názoru. Bylo to myslím velice šťastné manželství.

Zemřel asi před rokem. Mildred se po jeho smrti vrátila do Stonygate, aby tam žila s matkou. Ale беру to příliš rychle a jedno nebo dvě manželství jsem vynechala. Musím se vrátit.

Pippa si vzala Itala a Carrie-Louisa byla šťastná. Quido měl vybrané chování, byl velmi hezký a také vynikající sportovec. Po roce se Pippě narodila dcera, ale matka při porodu zemřela. Příšerná tragédie, Quido San Severiano z toho byl úplně vyřízený. Carrie-Louisa pendlovala mezi Itálií a Anglií, a právě tehdy se v Římě setkala s Johnnym Restarickem a vzala si ho. Taký markýz se znovu oženil. Souhlasil s tím, aby jeho dcerušku vychovávala v Anglii její přebohatá babička. No, a všichni se společně usadili ve Stonygate. Johnnie Restarick s Carrie-Louisou, oba Johnnieho synové, Alexis a Stephen – Johnnieho první žena byla Ruska – i to děťátko Gina.

Oba chlapci mají Carrie-Louisu velice rádi, jezdívali do Stonygate na prázdniny a dosud tam jezdí na dovolenou. Mildred si pak vzala svého Canona. Potom přišla celá ta aféra s Jugoslávkou a rozvod. Myslím, že někdy v roce 1938 se pak Carrie-Louisa vdala za Lewise.“

Paní Van Rydocková na okamžik zmlkla. Potřebovala se nutně na-dechnout.

„Setkala ses někdy s Lewise?“

Slečna Marplová zavrtěla hlavou.

„Ne, já jsem Carrie-Louisu viděla naposledy někdy v roce 1928, kdy mne vzala – velice hezké od ní – do Coven Garden na operu.“

„Musíš vědět, že Lewis byl pro Carrie-Louisu velice vhodný partner. Stál v čele ohromně renomované účetnické firmy. Samí lidé s vysokoškolským vzděláním na London School of Economics. Setkali se nejprve kvůli nějakým záležitostem ohledně Gulbrandsenovy nadace a Gulbrandsenovy univerzity, o které se jeho firma starala. Lewis byl dost zámožný, přibližně stejně starý jako ona a stoprocentně počestný a usedlý muž. Ale *byl a je* to cvok. Je posedlý převýchovou mladých zločinců.“

Paní Van Rydocková si povzdechla.

„Jak už jsem říkala, Jane, ve filantropii také existuje móda. Za Gulbrandsena to bylo vzdělání. Ještě předtím to bývaly dobročinné polévky...“

Slečna Marplová přikývla.

„Skutečně, pamatuji se na svou matku. Nemocným se nosilo portské, želatina a polévka z telecí hlavy.“

„Naprostá pravda. Výživa těla ovlivňuje myšlení.

V zdravém těle zdravý duch. Ach jo. Potom se každý zbláznil do vzdělání pro pracující třídy. Osvěta. Časem to zase přešlo. Brzy asi bude móda nevzdělávat ani své vlastní děti, ale dbát o jejich negramotnost, minimálně do osmnácti. Gulbrandsenova nadace měla právě v té době jakési potíže, protože péči o vzdělání začal na svá bedra přebírat stát. Nu, a právě do toho přišel Lewis se svým nadšením pro nový, konstruktivní přístup k nezletilým zločincům. Dostal se k tomu přes svou profesi, když revidoval účty zfalšované talentovanými mladými podvodníky. Stále víc se přesvědčoval, že ti chlapci vůbec nebyli pod normálem; spíš všestranně schopní a nadaní mladí muži, jejichž talent nebyl jen správně uplatněn.“

„Na tom něco je,“ řekla slečna Marplová. „Ale ne docela. Pamatuji se...“

Náhle se zarazila a podívala se na hodinky.

„Nesmím zmeškat vlak v 18.30.“

„Tak tedy, pojeděš do Stonygates?“ naléhala paní Van Rydocková.

Slečna Marplová zvolna sbírala své pytlíky s nákupem, svou tašku, svůj deštník, a když s tím skončila, řekla: „Pokud mne Carrie-Louisa

pozve...“

„To docela určitě udělá. Pojedeš? Slibuješ?“

A slečna Marplová slíbila.

KAPITOLA TŘETÍ

Slečna Marplová vystoupila z vlaku na Market Kindle Station. Jakýsi slušně vychovaný spolucestující jí pomohl se zavazadlem, a slečna Marplová, svírajíc síťovku, starou odřenou koženou kabelu a nějaké neurčité balíčky, mu uznale poděkovala.

„Velmi laskavé od vás. Dnes je tak málo nosičů. Vždycky mě to rozčiluje, když cestuji.“

Její díky se utopily v rachotu nádražního rozhlasu, který halasně, ale málo srozumitelně sděloval, že vlak v 15.18 stojí na prvním nástupišti a bude odjíždět do jakýchsi stanic, jejichž jména zůstala zcela nesrozumitelná.

Market Kindle bylo velké rozlehlé nádraží skoro bez cestujících, kterým se proháněl vítr. Dokonce tam nebylo vidět ani žádného železničního zaměstnance. Důležitost mu dodávalo šest průjezdných nástupišť a jedno slepé, na kterém vážně odfukoval vláček o jediném vagonu.

Slečna Marplová, oblečená ještě omšeleji než obvykle (naštěstí měla zvyk nic nevyhazovat, a tak schovávala všechny staré věci), se nejistě rozhlížela kolem, když k ní došel jakýsi mladík.

„Slečna Marplová?“ řekl. Jeho hlas zněl nečekaně dramaticky. Její jméno vyslovil stylem, který by slušel divadelní roli na nějaké venkovské ochotnické scéně. „Přišel jsem pro vás, slečno. Jsem ze Stonygates.“

Slečna Marplová mu věnovala pohled plný vděčnosti. Milá, drobná a bezmocně působící stará dáma. Kdyby byl schopen si toho všimnout, musel by zaznamenat, že má chytré modré oči. Ale osobnost mladého muže byla jeho hlasu velmi vzdálená. Působil nevýrazně,

obyčejně, dalo by se říct bezvýznamně. Víčka se mu nervózně chvěla.

„Velice vám děkuji,“ zašvelela slečna Marplová, „ale mám pouze tenhle kufr.“

Všimla si, že se mladík kufru ani nedotkl, ale luskl prsty na vrátného, který opodál urovnával jakési balíky na vozíku.

„Odneste to ven, prosím,“ řekl a dodal důležitě: „Do Stonygates.“

Vrátný bodře přikývl.

„Samo, šéfe, za momentík. Hned to bude.“

Slečnu Marplovou zaujalo, že její nový známý nebyl tou familiární odpovědí příliš potěšen. Působilo to tak trochu, jako kdyby byl Buckinghamský palác postaven na roveň obydlí na londýnské periferii. Zdálo se, že se cítil ponížen nedostatkem dojmu, který na vrátného udělalo Stonygates.

„Železnice je prostě nemožná,“ poznamenal.

Odváděl slečnu Marplovou k východu a představil se:

„Jmenuji se Edgar Lawson. Paní Serrocoldová mě požádala, abych na vás čekal. Pomáhám panu Serrocoldovi.“

Mírně přitom zdůraznil fakt, že zaměstnaný a důležitý člověk jako on odložil všechny své neodkladné záležitosti stranou jen proto, aby mohl prokázat rytířskou službu zaměstnavatelově manželce.

Ale ani tentokrát to prohlášení neznělo zcela přesvědčivě, opět v něm byla jakási divadelní šmíra.

Slečna Marplová začala nad Edgarem Lawsonem mírně žasnout.

Před nádražím dovedl Edgar starou dámu k rozměrné osmiválcové fordce.

Stalo se to právě v okamžiku, kdy se ptal, zda si přeje sedět vedle něho, anebo raději cestuje na zadním sedadle. Nejnovější naleštěný model dvousedadlového roadsteru Rolls-Bentley přisvištěl k nádraží a s vrněním se zařadil před fordku. Vyskočila z něho výrazně krásná mladá žena a zamířila přímo k nim. Staré, ošoupané a nepříliš čisté manšestráky a obyčejná košile s rozepnutým límcem její krásu ještě zdůrazňovaly. Auto potom fakt, že je nejen krásná, ale také zámožná.

„Tak tady tě máme, Edgare. Myslela jsem si, že to nestihnou. Vidím, že slečnu Marplovou našel. Přijela jsem jí naproti.“

Vesele se na slečnu Marplovou usmála. V opálené tváři zasvítily dvě řady perfektních zubů.

„Já jsem Gina, slečno,“ řekla. „Vnučka Carrie-Louisy. Jaká byla

cesta? Hrozná, že? Máte perfektní síťovku. Prostě *miluji* síťovky. Ukažte, vezmu vám ji a ten plášť také, bude se vám lépe nasedat.“

Edgar zrudl a pokusil se protestovat.

„Podívejte se, Gino, pro slečnu Marplovou jsem přijel já a všechno je zařízeno...“

Opět zazářily zuby v širokém vlídném úsměvu.

„Já vím, Edgare, ale najednou mě napadlo, že by to bylo fajn, kdybych pro ni zajela taky. Pojede se mnou a ty tu počkej, vezmeš její zavazadla.“

Zaklapla za slečnou Marplovou dveře, oběhla vůz, skočila na řidičské sedadlo. Slečna Marplová si ale stihla všimnout Edgarovy tváře.

„Nemyslím si, Gino, že pan Lawson je příliš potěšen,“ poznamenala.

Gina se zasmála:

„Edgar je příšerný idiot. Důležitý vůl. Doufám, že si nemyslíte, že na něm *záleží*?“

„Nezáleží?“ zeptala se slečna Marplová.

„Na Edgarovi?“ Smích byl tentokrát pohrdlivý a s příměsí krutosti. „Je to obyčejný pitomec.“

„Pitomec?“

„Všichni ve Stonygate jsou pitomci,“ řekla Gina. „Nemyslím Lewise, babičku, sebe a chlapce – a samozřejmě slečnu Belleverovou. Ale ostatní. Někdy mě napadá, že už tím, že tam žiju, se ze mě taky stává pitomec. Dokonce i teta Mildred si na procházce sama pro sebe něco mumlá. To byste od vdovy po duchovním neočekávala, že ne, slečno Marplová?“

Prosmekly se z nádraží a na hladkém povrchu prázdné asfaltky pak řidička výrazně přidala plyn. Na svou spolujezdkyni vrhala rychlé postranní pohledy.

„Vy jste chodívala s babičkou do školy, vidíte! Mně to připadá až neskutečné.“

Slečna Marplová jí moc dobře rozuměla. Mládí připadá velice neskutečné, že také stáří bylo kdysi mladé, nosilo culíky nebo koňský ohon, mělo potíže s matematikou a otravovala je anglická literatura.

„Muselo to být,“ řekla Gina, viditelně bez úmyslu být nezdvořilá, „*hrozně* dávno.“

„Samozřejmě,“ usmála se slečna Marplová. „A já vám připadám

daleko starší než babička, že?“

Gina přikývla:

„Je roztomilé, jak to říkáte, ale jistě víte, že babička působí dojmem, že nemá žádný věk.“

„Už je to dávno, co jsem ji naposled viděla, jsem zvědavá, jak a jestli se změnila.“

„Má pochopitelně už šedivé vlasy,“ řekla Gina poněkud neurčitě. „A chodí o holi, protože ji dost trápí revma.“

V poslední době se to zhoršilo. Předpokládám, že...,“ náhle se odmlčela. „Už jste někdy byla ve Stonygates?“

„Ne, nikdy. Ovšem mnoho jsem o tom místě už slyšela.“

„Ve skutečnosti je to tam poněkud *strašidelné*,“ řekla Gina se smíchem. „Hotové gotické monstrum. Steve tomu říká kabinetní ukázka vrcholného období viktoriánské záchodkové architektury. Svým způsobem je to tam ale i zábavné. Všecko se tam odehrává hekticky a člověk neustále zakopává o nějaké psychiatry, ti se tam cítí jako prasata v žitě a jsou plni vlastní důležitosti. Něco jako starší rádce u skautů. Mladí lotři jsou většinou fajn. Jeden mě naučil, jak lze téměř každý zámek otevřít dvěma drátky, a další, s tváří nevinného cherubína, mi zase radil, kam nejlépe bacit, když chcete někoho vzít něčím přes hlavu.“

Slečna Marplová si dané informace uvážlivě přebírala.

„Tyhle obyčejné lotry mám nejraději,“ dodala Gina. „Moc se mi nelíbí podivíni. Samozřejmě ani Lewis a dr. Maverick a *všichni* tihle podivíni. Mají za to, že všecko vězí v potlačených představách, neuspořádaném rodinném životě, v maminkách souložících s vojáky a podobně. Já to tak nevidím, protože někteří lidé, hodně lidí mělo strašlivé dětství a rozháraný domov, a stejně ze sebe dokázali něco udělat.“

„Jsem si jistá, že je to komplikovaný problém,“ řekla slečna Marplová.

Gina opět zazářila svým skvělým chrupem.

„Mně to všecko nebere chuť k jídlu. Beru na vědomí, že někteří lidé mají nepotlačitelné nutkání pokoušet se dělat ze světa lepší místo. Lewis je v téhle věci strašně naivní. Příští týden jede do Aberdeenu¹.

¹ Aberdeen, výcviková škola pro britské parašutisty a příslušníky zvláštních jednotek

U policejního soudu se projednává případ jednoho chlapce. Zatím byl jen pětkrát trestán.“

„Ten mladý muž, který mě očekával na nádraží? Pan Lawson? Říkal mi, že pomáhá panu Serrocoldovi. Je jeho tajemníkem?“

„Oh ne, Edgar nemá mozek na to, aby mohl být tajemníkem. Ale je to *číslo*. Potloukal se po hotelích, vydával se za šlechtice nebo bojového pilota, dělal dluhy a půjčoval si peníze, a pak mizel. Myslím si, že to má doopravdy tady nahoře vykradené.“ Gina si ťukla do čela. „Lewis na to má svou metodu. Považuje všechny za členy rodiny a pověřuje je nejrůznějšími úkoly, aby v nich vyvolal pocity odpovědnosti. Jednoho dne nás některý z nich všechny krásně pobije.“

Gina se tomu vesele zasmála.

Slečna Marplová se nesmála.

Projely impozantní branou s vojensky vypadajícím vrátným a jely po cestě lemované rododendrony.

Cesta byla špatně udržovaná a pozemek kolem hrozně zanedbaný.

Gina pocity slečny Marplové odhadla a začala rychle vysvětlovat:

„Během války prostě nebyli k sehnání zahradníci a od té doby už jsme se ani nenamáhali. Takže to vypadá dost hrozně, že?“

Vjely do mírné zatáčky a před nimi se vynořilo v plné slávě Stonygates. Jak Gina řekla, byla to viktoriánská stavba, svým způsobem chrám plutokracie s velkým P Období filantropie přidalo různá nesourodá křídla, domky a pomocné stavby, které si navzájem nebyly podobné a oloupily celou strukturu stavby o jakoukoli jednotu či dojem architektonického celku.

„Pěkná příšernost, co?“ ozvala se Gina afektovaně. „Tamhle na terase je babička. Zastavím vám hned tady, budete to mít blíž.“

Slečna Marplová kráčela podél terasy vstříc staré přítelkyni.

Z dálky vypadala malá hubená figurka zajímavě mladě, i přes hůlku, o kterou se opírala, přestože se pohybovala nezvykle zvolna a obtížně. Vypadalo to, jako kdyby mladá dívka z nějakého důvodu předváděla a imitovala stáří a značně přeháněla.

„Jane,“ zavolala paní Serrocoldová.

SAS. V běžné britské a až do osmdesátých let i v americké praxi se přestupkové případy mladistvých řešily tím, že se obviněný nedostavil k soudu s tím, že mezitím nastoupil dobrovolnou službu v ozbrojených silách.

„Carrie-Louiso, drahoušku.“

Ano, bezpochyby to byla Carrie-Louisa. Stále ona, nezměněná, pořád mladá, ačkoli na rozdíl od své sestry nepoužívala žádnou kosmetiku ani žádné jiné náhražky mládí. Vlasy měla šedivé, ale, ty měly odjakživa stříbřitý odstín a jejich barva se změnila jen maličko. Pleť měla dosud jako růžový plátek; celá vypadala růžově a bíle, i když už to byla růže značně pomačkaná.

Oči dosud neztratily svůj nevinný lesk. Postavu měla mladistvě dívčí a hlavu držela vzpřímeně jako ptáče.

„Je to moje vina, že to trvalo tak dlouho,“ oslovila ji Carrie-Louisa. „Jsou to už *léta*, Jane, co jsme se neviděly. Je to od tebe milé, žes na konec přijela.“

Z konce terasy volala Gina:

„Začíná být chladno, měla bys jít dovnitř, babičko! Jolly se bude vztekat.“

Carrie-Louisa jí věnovala stříbrný úsměv:

„Všichni o mě tak pečují,“ řekla zvolna. „Snaží se mi připomínat, že už jsem stará.“

„Ale necítíš se tak?“

„Vůbec ne, Jane. Navzdory všem svým bolestem, a že jich mám celou hromadu. Cítím se stejně mladá jako Gina. Třeba se tak ale cítí každý. Zrcadlo sice člověku ukazuje, jak na tom je, jenže jeden tomu stále odmítá uvěřit. Připadá mi, jako kdyby to bylo sotva pár měsíců, co jsme spolu byly ve Florencii. Vzpomínáš si na Fraulein Schweich a její bagančata?“

Obě staré ženy se rozesmály čemusi, co patřilo událostem bezmála půlstoletí starým.

Společně zamířily k postrannímu vchodu. Ve dveřích potkaly vyzáblou starší ženu s nápadně špičatým nosem; byla nakrátko ostříhaná a naditá v tuhém, dobře střiženém tvídovém kostýmu.

Poněkud pobouřeně řekla:

„To je od vás absolutně šílené, Caro, že jste zůstala tak dlouho venku. Jste nerozumná. Co by tomu řekl pan Serrocold?“

„Nepeskujte mě pořád, Jolly!“ řekla Carrie-Louisa prosebně. „To je slečna Belleverová, Jane. Je pro mě absolutně všechno. Ošetřovatelka, drak, hlídací pes, sekretářka, vede domácnost, ale hlavně je to má velice oddaná a věrná přítelkyně.“

Joliet Belleverová dojatě posmrkla a koneček jejího nosu v návalu citu mírně zrůžověl.

„Dělám, co mohu,“ odtušila nevrle. „Tohle je bláznivá domácnost. Zavést tu nějaký pořádek prostě nepřichází v úvahu.“

„Samozřejmě, Jolly. Divím se vám, že to ještě pořád zkoušíte. Kam uložíte slečnu Marplovou?“

„Do modrého pokoje. Mám ji odvést nahoru?“ zeptala se slečna Belleverová.

„Bud'te tak hodná, Jolly, a potom ji přiveďte dolů na čaj. Dnes se podává v knihovně, alespoň si to myslím.“

V modrém pokoji byly těžké záclony z kdysi drahého, ale teď už vybledlého a sešlého brokátu. Nejméně padesát let starý, pomyslela si slečna Marplová. Nábytek byl z mahagonu, veliký, těžký, solidní a procovský. Postel s nebesy a vyřezávanými mahagonovými sloupy. Slečna Belleverová otevřela dveře do přilehlé koupelny. Ta byla nečekaně moderní, barvy lila a plná lesklého chromu.

Jolly ponuře poznamenala:

„Pan Restarick nechal po svatbě s Carou v budově postavit deset koupelen. Potrubí je taky to jediné, co se tady kdy modernizovalo. O žádných dalších změnách nechce ani slyšet, protože celá stavba je prý dokonalá ukázka jedné stavební epochy. Setkali jste se už někdy?“

„Ne, nikdy jsem ho neviděla. Paní Serrocoldová a já jsme se stýkaly zřídka, ale stále jsme si korespondovaly.“

„Býval to příjemný člověk,“ poznamenala slečna Belleverová. „Žádný dobrák, možná spíš úplný mizera, ale doma velice příjemný. Míval ohromný šarm. Ženy ho milovaly, až příliš. Sám si zavinil, jak skončil. Doopravdy se ale ke Caře nehodil.“

Svým neuhýbavým způsobem pak dodala:

„Služebná vám vybalí zavazadla. Chcete se před čajem trochu umýt?“

Když dostala souhlasnou odpověď, řekla, že počká venku na schodišti.

Slečna Marplová odešla do koupelny, umyla si ruce a poněkud nervózně si je utřela do lila zbarvené osušky. Teprve potom si sundala klobouk a upravila si účes.

Když vyšla na chodbu, nalezla tam čekající slečnu Belleverovou a dostalo se jí doprovodu po poněkud ponuře působícím schodišti a přes

obrovskou tmavou halu do místnosti obložené až ke stropu knihami, s ohromnými okny a výhledem na umělé jezírko.

Carrie-Louisa stála u okna a slečna Marplová se k ní připojila.

„Je to velice impozantní dům,“ řekla. „Cítím se v něm úplně ztracená.“

„Ano, já vím. Je směšný. Postavil to jakýsi železářský magnát nebo někdo takový. Krátce nato udělal bankrot. Vůbec se tomu nedivím. Bývalo tady čtrnáct ložnic, a všechny zbytečně velké. Vůbec nechápu, co s více než jedním obývacím pokojem. Všechny tyhle obrovské ložnice. Tolik místa úplně k ničemu. Moje ložnice je tak rozlehlá, že je toaletka strašně daleko od postele. Obrovské, těžké, krvavě rudé záclony.“

„Vy jste tu nic nemodernizovali ani nezařizovali?“

Carrie-Louisa vypadala podivně překvapená.

„Kdepak. Všechno je právě tak, jako když jsme tady žili s Erikem. Samozřejmě jsme dali vymalovat, ale vždycky jen na původní barvu. Nemyslím, že na těchto věcech doopravdy záleží. Asi bych si nedokázala zdůvodnit takové vydání, když je tolik jiných mnohem potřebnějších a důležitějších věcí.“

„Takže vy jste tu nic nezměnili?“

„Ale ano, spoustu věcí. Pouze tenhle prostřední blok jsme udržovali v původním stavu. Velkou halu a pokoje kolem. Ty jsou pohodlnější a Johnnie, můj druhý manžel, k nim měl velice sentimentální vztah a prohlásil, že se jich nikdo nesmí ani dotknout. Jako umělci a vědci mu byly velice blízké.“

Východní a západní křídlo jsou však úplně přestavěny. Všechny ty velké pokoje byly přepaženy a rozděleny, abychom měli dost místa na kanceláře a ložnice pro pedagogy a všechny ostatní. Chlapci bydlí v budovách koleje. Odsud je tam vidět.“

Slečna Marplová se podívala směrem k rozlehlým budovám z červených cihel, prosvítajícím skrze alej ošetřovaných stromů. Potom jí pohled padl na cosi bližšího a poznamenala:

„Gina je překrásné děvče.“

Tvář Carrie-Louisy se rozzářila:

„To opravdu je,“ řekla měkce. „Je velice příjemné mít ji zase tady. Na začátku války jsem ji poslala do Ameriky k Ruth. Vyprávěla ti o ní Ruth?“

„Ne, jen se zmínila.“

Carrie-Louisa vzdychla.

„Chudák Ruth. Byla velice rozčilená z toho Ginina sňatku. Snad stokrát jsem jí opakovala, že to není její vina. Ruth si vůbec neuvědomuje, že staré sociální bariéry už jsou pryč, anebo v každém případě brzy pryč budou.“

Gina dělala to, co se od ní za války očekávalo, a tak potkala svého muže. Sloužil u námořní pěchoty a jeho vojenská minulost je bezvadná. Přišlo to strašně náhle, vzali se příliš brzy na to, aby poznali, zda se k sobě hodí, nebo ne, ale tak už to dneska chodí. Patří ke své generaci, chovají se podle toho. Nám se to může zdát nerozumné, ale musíme to respektovat. Ruth to ovšem opravdu velice rozčililo.“

„Ten mladík se jí nelíbil?“

„Neustále opakovala, že o něm nic nevíme. Pocházel odněkud ze Středozápadu, neměl žádné peníze ani žádné určité povolání. Jeden z tisíců mladíků tohoto druhu. Ruth prostě chtěla pro Ginu něco lepšího. Ale stalo se. Byla jsem velice šťastná, když Gina přijala moje pozvání, aby i s manželem přijeli sem. Tady se pořád něco děje a je tady spousta příležitostí, možnost prakticky jakéhokoli zaměstnání, a pokud se Walter chce věnovat terapii, získat nějakou akademickou hodnost a titul, má možnost. Nakonec je to přece Ginin domov. Nesmírně mě těší mít ji zase tady. Mít doma někoho, kdo je upřímný, veselý, nefalšovaný a ožívuje všechno kolem sebe.“

Slečna Marplová pokývala hlavou a zadívala se z okna na dva mladé lidi stojící u jezera.

„Velice jim to sluší,“ řekla. „Výjimečně hezký pár. Vůbec se nedivím, že se do něho Gina zamilovala.“

„Ale to přece není Wally!“ V hlase paní Serrocoldové se ozvalo cosi jako zahanbení či rozpaky. „To je Steve, mladší z Restarickových chlapců. Když Johnnie – když nás opustil, neměl kam posílat chlapce na prázdniny, takže jsem je vždycky měla tady. Považují to tu za svůj domov, a Steve tady teď žije trvale. Vede naše dramatické oddělení. Asi to nevíš, ale máme svoje divadlo, pravidelně hrajeme a vůbec podporujeme všechny umělecké sklony. Lewis říká, že mnoho mladistvých páchá zločiny jen z exhibicionismu. Většina chlapců pochází z naprosto rozháraných poměrů a všemi těmi přepadeními i loupežemi si jen zvyšují sebevědomí. Vedeme je k tomu, aby psali vlastní hry,

sami v nich hráli, i aby si sami navrhovali scénu a vyráběli kulisy. Steve to má na starosti. Je báječný, absolutně se jim věnuje a je plný nadšení. Dokázal celému tomu projektu doslova vdechnout život.“

„Rozumím,“ řekla pomalu a tiše slečna Marplová. Viděla dobře do dálky (to už ostatně mnoho sousedů z malé vsi St Mary Mead ke své škodě zaznamenalo dříve), a tak velice zřetelně rozeznávala snědou a příjemnou tvář Stephena Restaricka; stál čelem k Gině a překotně hovořil.

Do Gininy tváře vidět nebylo, stála zády, ale výraz v Rectarickově tváři byl neomylný a jednoznačný.

„Není to moje věc,“ řekla slečna Marplová, „ale doufám, že si uvědomuješ, Carrie-Louiso, že ten chlapec je do ní zamilovaný?“

„Ale ne! To ne!“ Carrie-Louisa se zatvářila dotčeně. „Doufám, že ne.“

„Tys vždycky žila v oblacích, Carrie-Louiso. O tom nelze ani v nejmenším pochybovat.“

KAPITOLA ČTVRTÁ

Dříve než mohla paní Serrocoldová cokoli odpovědět, přišel z haly její manžel. V ruce nesl nějaké otevřené dopisy.

Pan Serrocold byl sporý muž a nepůsobil žádným ohromujícím dojmem. Vyzařovala z něho ale osobnost. Ruth o něm jednou řekla, že je to víc dynamo než lidská bytost. Vždycky se dokázal maximálně soustředit na to, čím se právě zabýval, a zcela ignoroval vše ostatní. Věci i lidi.

„Špatná novina, miláčku,“ řekl. „Ten chlapec, Jackie Flint, zase vyvádí své staré kousky. Skutečně jsem si myslel, že když dostane příležitost, bude už sekát dobrotu. Velice se o to snažil. Jak víš, zjistili jsme, že je fanda na vlaky, a tak jsme oba, doktor Maverick i já, měli za to, že kdyby dostal místo u dráhy, bavilo by ho to a snažil by se. Ale ono je to pořád totéž. Drobné krádeže v balíkovém oddělení.

Žádné věci, které by mohl prodat nebo potřebovat. Což dokazuje, že to prostě *musí* být psychické a že jsme kořeny jeho problému špatně odhadli. Ale nevzdávám to.“

„Lewis, tohle je moje stará přítelkyně Jane Marplová.“

„Báječné. Dobrý večer,“ řekl pan Serrocold nepřítomně. „Těší mě. Samozřejmě ho budou stíhat. Takový milý chlapec, ne moc chytrý, ale velice milý, příjemný chlapec. Přišel z tak nemožných domácích poměrů. Já –“

Náhle se zarazil a přepnul své dynamo na hosta.

„Slečno Marplová, opravdu mě těší, že jste k nám na pár dnů přijela. Pro Carolinu to tolik znamená, mít tu starou přítelkyni, se kterou si může zavzpomínat. Prožívá tady svým způsobem občas velmi smutné chvíle. V přibězích těch ubohých dětí je tolik neštěstí. Doufám, že se u nás zdržíte dlouho.“

Slečna Marplová vnímala jeho osobní kouzlo a uvědomovala si, jak musí přitahovat její přítelkyni. Lewis Serrocold nebyl oportunist, ale muž, který dává přednost svým ideálům před lidmi. O tom nemohlo být žádných pochyb. Určitý typ žen tohle rozčiluje, ale nikdy Carrie-Louisu.

Lewis Serrocold mezitím stačil přelétnout další dopis.

„Přece jenom máme občas *nějakou* dobrou zprávu. Somersetova banka ve Wiltshire. Mladý Morris si tam počíná neobyčejně dobře. Jsou s ním naprosto spokojeni a příští měsíc bude povýšen. Vždycky jsem věděl, že nepotřebuje víc než právě jen pocit odpovědnosti a pochopit, jak se starat o peníze a hospodařit s nimi a všechno, co to znamená.“

Obrátil se ke slečně Marplové:

„Polovina těch chlapců tady *neví*, co peníze opravdu znamenají. Pro ně je to jen možnost jít do biografu, na závody chrtů nebo si koupit cigarety. Počítat umějí velice dobře a vzrušuje je mít možnost utrácet. A mne zase baví, jak bych to řekl, vyčítat jim to, učit je účetnictví a ukazovat jim, řekněme, celou tu utajenou romantičnost peněz. Dejte jim vědomosti a odpovědnost, nechte je zacházet s penězi úředně. Naše největší úspěchy jsou právě v této oblasti. Jenom ve dvou případech z osmatřiceti jsme se zklamali. Hlavní pokladník jedné známé farmaceutické firmy, skutečně odpovědné zaměstnání...“

Opět nedokončil větu, aby mohl říct své ženě:

„Čaj je připraven, miláčku.“

„Myslela jsem, že ho budeme podávat tady, řekla jsem to Jolly.“

„Ne, ne, v hale, ostatní už tam jsou.“

„Myslela jsem, že tu dnes nejsou.“

Carrie-Louisa se zavěsila do slečny Marplové a odváděla ji do velké haly. Odpolední čaj se do tohohle prostředí nehodil. Čajové soupravy byly narovnány bez ladu a skladu na podnose. Bílé nemocniční šálky promíchány se zbytky vzácných čajových souprav Rockingam a Spode. Veka chleba, dvě misky džemu a jakési lacině vypadající, nevábne dorty.

Kulatá šedovlasá žena středního věku seděla za čajovým stolem a paní Serrocoldová řekla:

„Tohle je Mildred, Jane. Moje dcera Mildred. Nevidělaš ji od dob, kdy byla děvčátko.“

Mildred Stretová se k tomuhle domu, nebo k tomu, co z něho slečna Marplová doposud viděla, hodila nejvíc. Zapadala sem. Vypadala zámožně a důstojně. Vdala se poměrně pozdě, už jí bylo hodně přes třicet, za duchovního anglikánské církve a teď už byla vdovou. Vypadala přesně tak, jak má žena duchovního vypadat. Obvyčejná žena s velkou nevýraznou tvář a poněkud tupým pohledem. Musela to kdysi být, napadlo slečnu Marplovou, i velice nepůvabná dívka.

„A tohle je Wally Hudd – Ginin muž.“

Wally byl vysoký urostlý mladík, ostříhaný na ježka, a s nabručeným výrazem ve tváři. Nemotorně pokynul a odcházel, v chůzi si cpal do úst dort.

Gina vešla současně se Stephenem Restarickem. Oba měli oživené tváře.

„Gina má vynikající nápad pro zadní závěs scény,“ ohlásil Stephen. „Víte o tom, že Gina má ohromný scénografický talent?“

Gina se smála a zdála se potěšená.

Přišel Edgar Lawson a sedl si k panu Lewisi Serrocoldovi. Když ho Gina oslovila, předstíral, že ji neslyší a neodpovídal jí.

Slečna Marplová to všechno shledávala poněkud únavné. Ráda se s omluvou vzdálila do svého pokoje, aby si po čaji na chvíli lehla.

K večeři se sešlo víc lidí. Byl tam mladý dr. Maverick, buď psycholog, nebo psychiatr. Slečně Marplové byl rozdíl mezi těmi tituly nejasný, a konverzace, která se prakticky celá odbývala v odborném

žargonu, pro ni byla nesrozumitelná. Večeřeli tu i dva obrýlení muži, učitelé institutu, pan Baumgarten, profesionální terapeut, a tři stydliví mladíci – hosté domu pro tento týden. Jeden z nich, s nápadně plavou hřívou a modrýma očima, byl, jak jí Gina pošeptala, ten expert na mlácení přes hlavu.

Večeře nebyla nijak vynikající. Bez zájmu ukuchtěno a bez zájmu předloženo. Někteří lidé se k večeři převlékli, jiní ne. Slečna Belleverová měla na sobě dlouhé černé šaty. Mildred Stretová večerní róbu a přes ni vlněný svetr. Carrie-Louisa krátký vlněný úplet. Gina byla naditá do jakéhosi venkovského kroje. Wally se k večeři nepřevlékl a Stephen Restarick také ne. Edgar Lawson byl v perfektním modrém obleku a Lewis Serrocold ve smokingu. Jedl maličko a viditelně ho nezajímalo, co jí.

Po večeři Lewis Serrocold a dr. Maverick odešli do psychiatrový kanceláře. Terapeut a ředitel školy do svých pokojů. Tři „případy“ se vrátily zpět na kolej. Gina a Stephen se vzdálili do divadla prodiskutovat Ginin báječný nápad na nové pozadí.

Mildred pletla jakýsi nepopsatelný kus oděvu a slečna Belleverová látala ponožky.

Wally seděl v křesle, pohupoval se na jeho zadních nohách a zíral do prázdna. Carrie-Louisa a slečna Marplová spolu probíraly staré dobré časy. Konverzace jako by nebyla z tohoto světa.

Jediný Edgar Lawson se viditelně nebyl schopen někam umístit. Usedl a hned zas neklidně vstal.

„Napadá mě, jestli bych neměl jít za panem Serrocoldem,“ řekl zbytečně hlasitě. „Mohl by mě potřebovat.“

Carrie-Louisa mu jemně odpověděla, že nemyslí.

„Chtěl si dnes večer probrat pár věcí s doktorem Maverickem.“

„Tak to je rozhodně nebudu vyrušovat. Ani mě nenapadne, abych se nutil někam, kde o mě nestojí. Už jsem dnes stejně ztratil spoustu času tím, že jsem jel na nádraží, a pak přijela i paní Huddová.“

„Měla vám to říct, to je pravda,“ mínila Carrie-Louisa. „Ale myslím, že se rozhodla až v posledním okamžiku.“

„Uvědomujete si, paní Serrocoldová, že ze mě udělala úplného hlupáka?“

„No no,“ usmála se Carrie-Louisa. „Ona to tak nemyslela.“

„Já moc dobře vím, že o mě nikdo nestojí. Nikdo mě nepotřebuje.“

Jsem si toho plně vědom. Kdybych měl v životě svoje řádné místo, jaké si zasluhuji, bylo by to úplně jiné. Úplně jiné, určitě. A není moje chyba, že takové místo v životě nemám.“

„Ale Edgare,“ uklidňovala ho Carrie-Louisa. „Nedělejte si zbytečně hlavu a netrapte se. Jane myslí, že to od vás bylo velice laskavé, že jste jí přijel naproti. Gina má odjakživa tyhle náhlé nápady – určitě to neudělala proto, aby se vás dotkla.“

„Ó ano. Udělala. Udělala to schválně. Udělala to, aby mě znemožnila.“

„Ale Edgare!“

„Vy nevíte ani polovinu z toho, co se tu děje, paní Serrocoldová. A víc neřeknu. Dobrou noc!“

Edgar odešel a práskl za sebou dveřmi.

Slečna Belleverová zavrčela:

„Příšerné způsoby.“

„On je tak citlivý,“ pronesla Carrie-Louisa neurčitě.

Mildred Stretová zacvakala jehlicemi a řekla ostře:

„Je to nejodpornější člověk, jakého jsem kdy viděla. Takového chování by sis, matko, neměla nechávat líbit.“

„Lewis říká, že on už je prostě takový. S tím se nedá nic dělat.“

„Každého lze poučit, aby se nechoval hrubě. Ovšem i Gina má svůj díl viny. Ve všem, co dělá, je neobyčejně roztržitá a vždycky jsou z toho jen nepříjemnosti. Jeden den se k nějakému mladíkovi chová vyzývavě, a příští den pro něj má jen pohrdání. Pak se dá očekávat ledacos!“

Wally Hudd pocítil poprvé za večer potřebu promluvit:

„Ten chlap je cáknutý. To je to celé. Cáknutý.“

Slečna Marplová se pak v ložnici pokusila zrekapitulovat si poznatky ze Stonygates, ale byly příliš zmatené. Byly tu jakési vztahy a protisíly, ale nedalo se určit, zda to opravňuje podezření Ruth Van Rydockové. Slečně Marplové se nezdálo, že by Carrie-Louisa byla tím, co se kolem ní děje, nějak ovlivněna. Stephen samozřejmě miloval Ginu, Gina možná milovala Stephena, nebo taky ne. Walter Hudd se tady viditelně necítil dobře. Docházelo ke střetnutím, jaká se odehrávají vždycky a všude. Nic výjimečného. Obvykle to končí u rozvodových soudů s nadějí začít znovu – než se zas zapletou. Mildred na

Ginu žárčila a neměla ji ráda. Slečna Marplová to považovala za přirozené.

„Stává se velice často,“ řekl slečně Marplové její lékař, „že si nakonec příroda najde cestu, jak vykonat své dílo.“

Dodal ještě, že to pak bývá tvrdé pro adoptované děti. Tohle ale nebyl ten případ. Oba Gulbrandsenovi malou Pippu prostě zbožňovali. Přílnuli k ní tak, že to nic nedokázalo změnit. Kromě toho Gulbrandsen už byl otec. Rodičovství pro něj nebylo nic nového. Mateřské city Carrie-Louisy naplnila Pippa. Těhotenství bylo nepohodlné, porod sám obtížný a nekonečně dlouhý. Možná že Carrie-Louisa, která realitu nikdy příliš nemilovala, prostě tohle setkání s ní neunesla.

Byly tady dvě dívky, vyrůstající vedle sebe. Jedna půvabná a zábavná, druhá nehezká a nudná. To také považovala slečna Marplová za přirozené. Když lidé adoptují nějaké dítě, vybírají si hezké. Mildred mohla mít štěstí a povést se po Martinových, kteří přivedli na svět pohlednou Ruth a Carrie-Louisu. Matka Příroda to ignorovala, a vyvedla Mildred do Gulbrandsenů, kteří byli velcí, solidně udělaní a nenapravitelně fádni.

Navíc Carrie-Louisa ve snaze o spravedlnost a s předsevzetím, aby adoptivní dítě nikdy nepocítilo, že nepatří do rodiny, mu věnovala víc pozornosti, dbala o to, aby si Pippa mohla všechno dopřát, a v důsledku toho byla asi někdy nespravedlivá k Mildred.

Pippa se vdala a zmizela do Itálie, takže Mildred se načas stala jedinou dcerou v domě. Ale potom Pippa zemřela a Carrie-Louisa přinesla do Stonygates Pippino miminko. Mildred zase přestala být středem pozornosti. Bylo tu i nové manželství a oba Restarickovi chlapci. Roku 1934 si Mildred vzala Canona Streta, duchovního a vzdělaného antikváře o patnáct let staršího, a přestěhovala se s ním do jižní Anglie. Předpokládá se, že to bylo šťastné manželství, ale doopravdy to nemůže nikdo říct. Nemají žádné děti. Potom se Mildred vrací nazpátek, a ocitá se ve stejném domě, kde byla vychována. A stejně jako dřív, pomyslela si slečna Marplová, se tady necítí příliš spokojená.

Gina, Stephen, Wally, Mildred; slečna Belleverová milující pořádek, a neschopná ho prosadit. Lewis Serrocold, neobyčejně šťastný, že uvádí své ideály do praxe, a zaslepený ke všemu ostatnímu. V žádné z těchto osob nebyla slečna Marplová schopna nalézt cokoli, co by opravňovalo Ruth k jejím domněnkám. Carrie-Louisa se zdála vyrov-

naná, sebejistá a vzdálená všem zmatkům života jako kdykoli dříve. Co to tedy v atmosféře domu Ruth tak znepokojilo? Bude mít takový pocit i slečna Marplová?

Co když tak působí někdo, kdo nepatří do kruhu rodiny? Terapeut, ředitel školy, ctižádostiví neškodní mladí muži s brýlemi, naprosto sebejistý dr. Maverick, plavý mladíček s jasně modrýma očima nebo kterýkoliv jiný delikvent, Edgar Lawson...

Najednou, už v polospánku, se myšlenky slečny Marplové zastavily a začaly kroužit kolem Edgara Lawsona. Edgar Lawson jí někoho – nebo něco – připomínal. S Edgarem Lawsonem bylo cosi maličko v nepořádku – možná víc než jen maličko. Edgar Lawson byl poněkud nevyrovnaný – tak se to obvykle říkává, ne? Ale jak by to mohlo či mělo ohrozit Carrie-Louisu?

Už jen v myšlenkách nad tím slečna Marplová zavrtěla hlavou.

Jí dělalo starosti něco jiného.

KAPITOLA PÁTÁ

Následující ráno se slečna Marplová nenápadně vyhnula své hostitelce a odešla do zahrad. Jejich zanedbanost se jí dotkla. Nesly stopy dáv-
ného velkorysého rozvržení. Chomáče pokřivených rododendronů,
masy léčivých bylin ohraničujících záhony, pozvolné svahy trávníků,
ostříhaný živý plot kolem bývalého růžového paloučku. Ted' všechno
zdivočelo, trávníky byly posekány víc než nedbale, záhony byly plné
plevele propleteného původní květenou zápasící v něm o život, pě-
šinky zarostlé mechem a zřejmě nikdy neuhrabané, tu a tam s vyvrá-
cenými okraji. Zahradní kuchyně obezděné červenými cihlami vypa-
daly v pořádku a byly výborně zásobeny. To, co kdysi bývala květi-
nová zahrada, bylo ted' obehnáno plotem a byly tam zřízeny tenisové
kurty a kriketové louky.

Když si slečna Marplová prohlížela záhony bylin, několikrát zlostně
mlaskla jazykem a tu a tam vyrvala největší chumáče plevle.

Jak tak stála s jakýmsi býlím v ruce, objevil se vedle ní náhle Edgar Lawson. Zřejmě překvapen se zastavil a váhal, ale slečna Marplová se rozhodla, že ho nenechá uniknout. Zavolala na něj. Když k ní došel, zeptala se ho, zda ví, kde je uloženo nějaké zahradnické náčiní.

Edgar rozpačitě odpověděl, že by tady někde měl být zahradník, který o něm bude vědět.

„Politováníhodné vidět třeba tenhle záhon v takovém stavu,“ zašveholila slečna Marplová. „Já zbožňuji zahrady,“ a protože nehodlala nechat Edgara jít hledat jakési nepotřebné nářadí, pokračovala rychle:

„Je to taky asi to jediné, k čemu se hodí taková stará nepotřebná žena jako já, která si musí vymýšlet, čím se zaměstnat. Vy, pane Edgare, si asi hlavu nějakými zahradami nezatěžujete. Vy přece máte takové spousty opravdu důležité a zodpovědné práce ve své funkci u pana Serrocolda. Musí to být jistě velice zajímavé.“

Odpověděl rychle a skoro dychtivě:

„Ano, jistě, velice zajímavé.“

„Právě vy přece musíte být pravou rukou pana Serrocolda.“

Jeho tvář potemněla.

„Tím si nemohu být jist, jde o to, co *všechno* je za tím...“

Zarazil se. Slečna Marplová si ho zkoumavě prohlížela. Pomenší mladý muž v perfektním tmavém obleku, snažící se vzbudit dojem. Mladý muž, na kterého nikdo nepohlédl dvakrát, a pokud pohlédl, rychle na to zapomněl...

Nedaleko byla zahradní lavička. Slečna Marplová k ní zamířila a posadila se. Mračící se Edgar stál před ní. „Jsem si jistá,“ řekla slečna, „že pan Serrocold ve vás má *tu největší* oporu.“

„To nevím,“ Edgar pokrčil rameny. „To opravdu nevím.“ Stále se mračil a nepřítomně usedl vedle ní. „Jsem ve velice obtížné situaci.“

„Jistě,“ odpověděla slečna Marplová.

Edgar seděl a civěl. Náhle řekl:

„Budu s vámi mluvit důvěrně.“

„Můžete se spolehnout.“

„Kdybych měl svá práva...“

„Ano?“

„Konečně, vám to mohu říct, jsem si jist, že vy si to necháte pro sebe.“

„Jak jinak,“ ujistila ho, ale nečekal na její ujištění.

„Víte, můj otec – můj otec je nesmírně důležitý člověk.“

Tentokrát nebylo třeba říkat nic. Stačilo naslouchat.

„Neví to mimo pana Serrocolda nikdo jiný, postavení mého otce by mohlo být zničeno, kdyby se to dostalo ven.“ Otočil se k ní a usmál se. Byl to pyšný úsměv. „Víte, *jsem synem Winstona Churchilla*.“

„Ach tak,“ řekla slečna Marplová. „Rozumím.“

A skutečně rozuměla. Pamatovala jednu velice smutnou událost tohoto druhu v St Mary Mead – a způsob, jakým k ní došlo.

Edgar Lawson pokračoval, a všechno, co řekl, znělo jako divadelní šmíra.

„Moje matka nebyla volná a její muž byl v blázinci. Proto se také nemohla rozvést ani znovu vdát. Neobviňuji je, nebo si alespoň myslím, že ne... Otec vždy dělal, co mohl. Samozřejmě neveřejně, a právě z toho se nakonec stal problém. Nadělal si v životě spoustu nepřátel, a ti se prostě zaměřili na mě. Donutili nás žít odděleně. Bedlivě mě hlídají. Špehují mě a dbají na to, abych se nedostal nahoru, aby se mi nevedlo.“

Slečna Marplová potřásla hlavičkou.

„Bože, bože,“ zaševelila.

„V Londýně jsem studoval na lékařské fakultě. Dokázali zfalšovat moje zkoušky – zaměnili odpovědi. Chtěli, abych propadl. Sledovali mě i po ulicích. Mé bytné o mně navykládali spoustu pomluv. Pronásledují mě, kamkoli se pohnu.“

„Ale tím si přece nemůžete být úplně jist.“

„Říkám vám, že to vím *bezpečně*. Jsou velice prohnaní. Nikdy jsem je nedokázal ani zahlédnout anebo zjistit, kdo vlastně jsou. Ale jednou na to přijdu... Pan Serrocold mě odvezl z Londýna a přivedl sem. Byl laskavý, velice laskavý, ale víte, ani tady nejsem v bezpečí. Jsou zde také. Pracují proti mně. Způsobují, že mě lidé nemají rádi. Pan Serrocold říká, že to není pravda – ale pan Serrocold nic neví. Divím se – někdy jsem si myslel –“

Vypadl z role a vstal.

„Všecko, co jsem vám prozradil, je velice důvěrné,“ řekl naléhavě. „Uvědomujete si to, že ano? Ale pokud si všimnete, že mě někdo *sleduje* – myslím *špehuje* –, dáte mi vědět, *kdo to je*, že?“

Vzdálil se. Upravený, snažící se udělat dojem, a nedůležitý.

Slečna Marplová se za ním dívala a nechávala si věc projít hlavou...

„Cvok,“ ozval se jakýsi hlas. „Prostě cvok.“

Vedle ní se vynořil Walter Hudd. Jeho ruce vězely hluboko v kapsách, tvářil se rozezleně a díval se za mizející Edgarovou postavičkou.

„Co je to tady vůbec všechno za pakárnu?“ řekl. „Jsou tu samí magoři.“

Slečna Marplová neřekla nic a Walter pokračoval:

„Jak na vás působí tenhle Edgar? Říká se, že jeho otec je lord Montgomery. Nechce se mi tomu věřit. Monty, při všem, co o něm víme, proboha ne.“

„Ne,“ slečna Marplová zavrtěla hlavou. „To nevypadá pravděpodobně.“

„Gině vykládal úplně jiný příběh. Nějakou hovadinu o tom, že je následníkem ruského trůnu – jakýsi velkokníže či jeho syn, cosi na ten způsob. Cožpak do hajzlu ten chlápek doopravdy neví, kdo vlastně byl jeho fotr?“

„Asi to skutečně neví,“ poznamenala slečna Marplová. „To je zřejmě celý ten problém.“

Walter nechal své mohutné tělo volně dopadnout na lavičku vedle ní.

„Je to tady samý magor,“ opakoval.

„Vám se ve Stonygates nelíbí?“

Zašklebil se.

„Já tomu tady jednoduše nerozumím – to je to celé. Vezměte si tohle místo – ten dům – celé tohle zařízení. Ti lidé jsou bohatí. Nepotřebují prachy – mají je, a podívejte se, jak žijou. Popraskaný starý drahý porcelán vedle kameniny. Žádné pořádné služebnictvo, jen různě posbírání posluhové. Tapiserie i záclony samý brokát a samet, a všechno se rozpadá. Stříbrné čajové konvice zašlé jako starý nočník volají po vyčištění. Paní Serrocoldová prostě na všechno zvysoka kašle. Všimla jste si těch šatů, co měla včera večer na sobě? Podpaží zašíváné a úplně obnošené – a ona si přece může dovolit zajít do obchodu a opatřit si cokoli, nač má chuť. Na Bond Street a podobně. Mají prachy. Mohou se v nich válet.“

Rozvažoval.

„Nevadí mi být chudý. To je úplně v pořádku, když jste mladý, zdravý a silný a chcete pracovat. Nikdy jsem neměl peněz nazbyt, ale vždycky jsem se uživil a žil tak, jak se mi líbilo. Ušetřil jsem si trochu

peněz a chtěl jsem si otevřít garáž. Mluvili jsme o tom s Ginou. Poslouchala a zdálo se, že tomu rozumí. Nic jsem o ní nevěděl, všechny holky v uniformě vypadají stejně. Tím chci říct, že na nich nepoznáte, kdo má prachy a kdo ne. Myslel jsem si, že je trochu nade mnou, možná pokud jde o vzdělání a takové ty věci. Nezdálo se, že to bude vadit. Zamilovali jsme se do sebe, vzali se. Měl jsem trochu peněz a Gina říkala, že taky něco má, takže když to dáme dohromady, budu si moct otevřít tu garáž tam u nás. Gina byla pro. Byli jsme párek zamilovaných dětí. Pak začala dělat problémy Ginina vznešená teta... Gina chtěla jet do Anglie, že se musí podívat na babičku. Proč ne? Připadalo mi to úplně v pořádku. Byl to její domov a Anglii jsem stejně chtěl poznat. Zatím jsem o ní jen slyšel. Tak jsme jeli. Na návštěvu – aspoň já jsem si to tak představoval.“

Úšklebek se změnil ve zlou grimasu.

„Jenže to dopadlo úplně jinak. Byli jsme lapeni do téhle šílenosti. Proč bychom tu – prý – nezůstali a nezaložili si tady domov? Je tady prý plno možností zaměstnání. Zaměstnání! Cpát bonbony do gangsterských parchantů a blbnout s nimi na kvadrát, o takovou práci nestojím... copak to má nějaký smysl? Tohle místo by mohlo být skvělé, skutečně skvělé. Cožpak ti lidé, kteří mají peníze, nedokážou pocho-pit, jaké mají štěstí? Cožpak sakra nevědí, že většina světa nemůže žít v takovýchhle domech, jaké mají oni? Není to blbost kopat si do štěstí, když už vás jednou potkalo? Nevadí mi pracovat, když musím. Ale copak tohle je nějaká práce? Když pracuju, chci se někam dopracovat. Chci dělat po svém, co chci dělat. Tady si připadám jako v nějaké pavučině. Ani Gině už nerozumím. Není to už to děvče, které jsem znal a které jsem si vzal ve Státech. Prostě ničemu nerozumím a ani s ní o tom už nemohu *mluvit*. Do hajzlu.“

Slečna Marplová řekla něžně:

„Já vám velice rozumím.“

Wally se na ni rychle zadíval.

„Vy jste jediná, před kým jsem si takhle pustil hubu na špacír. Většinu času tady mlčím jako ryba. Nevím, proč jsem se s vámi tak zapo-vídal – jste přece Angličanka, skutečná Angličanka. Ale něčím jste mi připomněla mou tetu Betsy.“

„To je od vás moc hezké.“

„Teta byla ohromně rozumná,“ pokračoval Wally. „Vypadala tak

křehce jako vy, že by ji člověk mohl přelomit mezi prsty, ale ve skutečnosti byla silná a tuhá – tuhá jako holínka – to teda hlásím.“

Zvedl se.

„Odpusťte, že jsem vám to všechno řekl.“

Slečna Marplová ho poprvé viděla usmát se. Byl to velmi hezký úsměv a změnil Wallyho Hudda náraz ze zamračeného bručouna v milého a příjemného mladého muže, se kterým se máte chuť kamarádit.

„Musel jsem ty věci dostat ze sebe, ale nebylo moc poctivé, že jsem si k tomu vybral právě vás.“

„Ale ani v nejmenším, chlapče,“ usmála se slečna Marplová. „Mám synovce – jenom je o hodně starší než vy.“

Myslela chvíli na svého synovce, mladého spisovatele Raymonda Westa. Byl tak jiný než Walter Hudd, větší kontrast si ani nedovedla představit.

„Někdo sem za vámi jde,“ upozornil ji Walter. „Ta dáma mě příliš nemiluje, a tak mizím; nashle, madam, a díky, že jste mě nechala se vymluvit.“

Odrážoval pryč a slečna pozorovala, jak se k ní blíží napříč trávnickem Mildred.

II.

„Viděla jsem, že jste se stala obětí toho příšerného mladíka,“ řekla paní Stretová dosud bez dechu, když si sedala na lavičku. „Je to tragédie.“

„Tragédie?“

„No ano, Ginino manželství. Důsledek nápadu poslat ji do Ameriky. Už tehdy jsem matce říkala, že je to nemoudré. Tohle je velmi tichý kout. Neměli jsme tu skoro žádné nálety. Velice se mi nelíbilo, jak za války někteří lidé propadli panice ohledně svých rodin – a často také strachu o sebe samé.“

„Někdy je to moc těžké rozhodnout, co je správné a co není,“ řekla slečna Marplová zamyšleně. „Když jde o děti, myslím. S výhledem na možnost invaze, se kterou se tehdy počítalo, to také znamenalo, že by vyrůstaly pod německým režimem – a potom nebezpečí bomb!“

„Úplný nesmysl,“ odsoudila to paní Stretová. „Nikdy jsem neměla nejmenší pochybnosti o tom, že vyhrájeme. Ale matka byla, pokud jde o Ginu, vždycky krajně nerozumná. To dítě bylo od začátku v každém ohledu zkažené a rozmazlené. Zaprvé bylo úplně zbytečné vozit ji sem z Itálie.“

„Pokud tomu rozumím, její otec nebyl proti?“

„San Severiano! Víte, jací jsou Italové. Pro ně nemá význam nic jiného než peníze. Pipku si samozřejmě vzal jen kvůli nim.“

„Ale ne, já jsem slyšela, že ji měl moc rád a její smrt ho úplně zničila.“

„Samozřejmě se přetvařoval. Nechápu, proč vůbec kdy dala matka souhlas k tomu, aby si vzala cizince. Asi ta americká úcta k aristokracii, předpokládám.“

Slečna Marplová špitla měkce:

„Vždycky mi připadalo, že k těmto věcem je Carrie-Louisa zcela lhostejná.“

„Ano, to vím, ale nemám už trpělivost přecházet to. Všecky ty matčiny nápady a idealistické projekty. Nedovedete si, teto Jane, představit, co všechno to znamená. Mohu o tom hovořit zasvěceně s nadhledem už proto, že jsem v tom vyrostla.“

Slečna Marplová překonala mírný šok z toho, že byla oslovena jako *teta Jane*, ale to byla jen konvence. Její vánoční dárky pro děti Carrie-Louisy byly vždy opatřeny nálepkou: *S láskou tetu Jane*. A vždycky o ní přemýšlely jako o *tetě Jane*, pokud o ní kdy přemýšlely. Což asi, jak slečna Marplová předpokládala, nebývalo příliš často.

Pozorně si prohlížela ženu středních let sedící vedle ní. Našpuřená ústa, hluboké rýhy od nosu dolů a pevně sevřené ruce.

Promluvila mírně:

„Musela jste mít – nelehké dětství.“

Mildred Stretová k ní otočila dychtivé a vděčné oči:

„Jsem tak šťastná, když to někdo uzná. Lidé málokdy vědí, co děti prožívají. Víte, Pipka byla hezká. Také byla starší. Byla to vždy ona, komu se dostalo veškeré pozornosti. Otec i matka ji povzbuzovali, aby se předváděla – ne, že by nějaké povzbuzení vůbec potřebovala. Já jsem byla ta tichá a stydlivá – Pippa ani nevěděla, co stydlivost znamená. Dítě může velice trpět, teto Jane.“

„Já vím.“

„Mildred je tak pitomá, prohlašovala vždy Pippa. Byla jsem mladší než ona, a přirozeně jsem ve škole nemohla stačit na její třídu. K dítěti je velice nefér, když se mu za příklad dává jeho sestra.

To je ale rozkošné dítě, žasli nad ní vždy lidé, ale mě si nikdo ani nevšiml. Otec si hrál a žertoval jen s Pipkou. Někdo si měl všimnout, jak těžké to pro mě bylo. Veškerou pozornost na sebe soustřeďovala ona. A já nebyla dost stará, abych si uvědomila, že to, na čem doopravdy záleží, je charakter.“ Rty se jí chvěly, až po chvíli se opět stáhly k obvyklé dotčené našpuhlenosti.

„Ano, bylo to nefér, velice nefér, byla jsem jejich jediné vlastní dítě. Pipina byla jen adoptovaná. *Já, jen já* jsem byla jejich dcera. Ona nebyla nikdo.“

„Možná že právě proto ji tak rozmazlovali,“ poznamenala slečna Marplová.

„Měli ji radši!“ řekla paní Stretová. Pak dodala: „Dítě, o které nestáli jeho vlastní rodiče – tedy s největší pravděpodobností nemanželské.“

A pokračovala:

„Na Gině se to projevilo. Má prostě špatnou krev. Krev to prozradí. Lewis může mít své teorie o vlivu prostředí, ale špatná krev, ta se vždy projeví. Podívejte se na Ginu!“

„Gina je velice milé děvče,“ řekla slečna Marplová.

„Ale to její chování,“ odpověděla paní Stretová. „Každý kromě matky vidí, že má poměr se Stephenem Restarickem. Podle mě je to krajně nechutné. Souhlasím s tím, že se špatně vdala, ale manželství je manželství, a člověk se mu musí podřizovat. Ostatně toho příšerného člověka si přece vybrala sama.“

„Je příšerný?“

„Ach, teto Jane, mně připadá jako gangster. Je zamlklý a hrubý. Málokdy vůbec otevře ústa. A vždycky působí tak drsně a neotesaně.“

„Myslím, že prostě není spokojený,“ poznamenala mírně slečna Marplová.

„Já skutečně nevím, jaké důvody k nespokojenosti kromě Ginina chování by mohl mít. Udělalo se pro něj všecko. Lewis mu navrhl několik pracovních příležitostí – ale dává přednost tomu, nabručeně se flákat.“

Mildred vybuchla:

„Celé tohle místo je prostě nemožné. Lewis nemyslí na nic jiného než na své příšerné mladé kriminálníky, a matka zase nemyslí na nic jiného než na něj. Všecko, co dělá Lewis, je správné. Podívejte se, v jakém stavu je zahrada, ten plevel – ten roste všude. A dům – nic tam není v pořádku a nic se tam nedělá pořádně. Samozřejmě vím, jak těžko se teď shání služebnictvo, ale lze je sehnat. Není to zase tak těžké, když jsou peníze, a peněz není nedostatek. Je to jenom proto, že všecko je každému *jedno*. Být to tak *můj* dům...“, nedokončila.

„Obávám se, že všichni musíme čelit tomu, že se okolnosti změnily. Velké domácnosti anebo zařízení, jako je tohle, jsou dneska problém. Muselo to pro vás být smutné, vrátit se sem a najít všecko tak jiné. Dáváte skutečně přednost tomu žít tady než – nu – někde jinde a po svém?“

Mildred Stretová zrudla.

„Vždyť je to především můj domov,“ řekla. „Je to můj rodný dům, na tom se nedá nic změnit. Mám právo být zde, pokud chci. A já chci. Jen kdyby matka nebyla tak nemožná! Ani pořádné šaty si nekoupí. Jolly to dělá skutečné starosti.“

„Vidíte, právě jsem se vás chtěla zeptat na slečnu Belleverovou.“

„Je to veliká úleva mít ji tady. Obdivuje matku. Už je u ní velice dlouho. Přišla ještě v době Johna Restaricka. A byla báječná, myslím v době celé té truchlivé záležitosti. Předpokládám, že víte o tom, že utekl s jakousi ohavnou Jugoslávkou – velice zpustlým stvořením. Pokud vím, měla celou řadu milenců. Matka se v té záležitosti zachovala velice důstojně a jemně. Co nejrychleji se rozvedla a šla tak daleko, že sem zve Rectarickovy hochy na svátky a prázdniny – což vůbec není nezbytné. Mohlo to být uspořádáno úplně jinak. Na druhé straně ovšem nepřicházelo v úvahu nechat je jít s jejich otcem a tou ženou. Nicméně, matka je prostě měla tady... A slečna Belleverová během celé té záležitosti stála při matce a byla jako skála. Někdy si myslím, že tou příchylností matku až oslabuje a odvádí od praktického pohledu na svět. Ale opravdu nevím, co by si bez ní matka počala.“

Na chvíli až trapně dlouhou zmlkla; potom náhle s překvapením v hlase řekla:

„Ale ne, jde sem Lewis. Nezvyklé. Jen málokdy vyjde na zahradu.“

Pan Serrocold k nim došel a byl jako obvykle soustředěn na jedinou věc. Vypadalo to, jako kdyby si vůbec nevšiml Mildred, protože je-

diný, koho měl na mysli, byla slečna Marplová.

„Velice lituji,“ řekl. „Chtěl jsem vás provést naším ústavem a všechno vám ukázat. Carolina mne o to žádala. Naneštěstí ale musím odejet do Liverpoolu kvůli tomu chlapci v balíkovém oddělení železnice. Ale Maverick vás vezme na projížďku. Bude tady každou minutu. Vráťím se až pozítří. Bylo by skvělé, kdybychom dokázali, aby nebyl obžalován.“

Mildred Stretová beze slova vstala a odcházela. Lewis Serrocold to zřejmě ani nezaznamenal. Nadšeně zíral skrze tlustá skla na slečnu Marplovou.

„Víte,“ řekl, „trestní komise je skoro vždy na špatné straně. Někdy jsou až příliš tvrdí, a jindy zase až příliš shovívaví. Když tyhle hochy odsoudí na pár měsíců, vůbec je to neodradí – považují za vzrušení jít do basy a vytahují se s tím před děvčaty. Přísný trest jim dovoluje vystřízlivět. Uvědomí si, že je to hra, kterou nemohou vyhrát a která se jim nevyplácí. Je tu i jiná cesta. Vůbec nebýt ve vězení. Obecně – konstruktivní převýchova, tak jako to máme zde –“

Slečna Marplová ho přerušila:

„Pane Serrocolde,“ řekla. „Jste spokojen s mladým panem Lawsonem? Je – je docela normální?“

Na tváři pana Serrocolda se objevil zděšený výraz:

„Doufám, že nemá recidivu. Co vám říkal?“

„Že je synem Winstona Churchilla –“

„Ovšem, ovšem, to je docela obvyklé. Jak jste asi uhodla, je nemanželský, chudák kluk, a z velmi chudé rodiny. Je to případ, který mi byl doporučen jistou společností v Londýně. Napadl na ulici nějakého člověka, kterého obvinil ze špehování. Typické – doktor Maverick vám o tom může říct všechno. Prošel jsem historií toho případu. Jeho matka byla z chudé, leč slušné rodiny v Plymouthu. Otec námořník – neznala ani jeho jméno... Dítě vyrostlo ve velice těžkých podmínkách. Začal si vymýšlet, nejprve o svém otci, a potom o sobě samém. Nosil uniformu, hodnosti a vyznamenání, na které neměl právo – velice, velice typické. Doktor Maverick však považuje jeho stav za nadějný. Budeme-li schopni dát mu životní jistotu v jeho vlastní schopnosti. Zaznamenali jsme výrazné změny k lepšímu, a vy mi teď říkáte...“

Potřásl hlavou.

„Nemůže být nebezpečný, pane Serrocolde?“

„Nebezpečný? Nemyslím, že by projevoval nějaké sebevražedné sklony.“

„Neměla jsem na mysli sebevraždu. Vykládal mi o nepřítelích – pronásledování. Není to, promiňte, nebezpečný příznak?“

„Nemyslím, že by se mohl dostat tak daleko, ale promluví si o tom s doktorem Maverickem. Až do této chvíle byl nadějný, velice nadějný.“

Podíval se na hodinky.

„Musím jít. Tady už jde naštěstí naše milá Jolly, postará se o vás.“

Slečna Belleverová rázně přikráčela a oznámila:

„U dveří už na vás čeká vůz, pane Serrocolde. Doktor Maverick volal z ústavu, abych tam přivedla slečnu Marplovou. Bude čekat u brány.“

„Děkuji vám. Musím jít. Kde je moje aktovka?“

„Ve voze, pane Serrocolde.“

Lewis Serrocold odkvačil. Slečna Belleverová se dívala za ním a pak řekla:

„Jednoho dne tenhle člověk padne na cestě mrtev. Je proti lidské přirozenosti žít bez odpočinku. Víte, že nikdy nespí víc než čtyři hodiny?“

„Je velice oddán svému poslání,“ řekla slečna Marplová.

„Nemyslí na nic jiného,“ přitakala slečna Belleverová rozzlobeně. „Ani ho nenapadne, aby se staral o svou ženu anebo myslel také na ni. Přestože je milá, a jak víte, slečno Marplová, taky by si zasluhovala lásku a pozornost.“

Ale té se tu nedostává nikomu, s výjimkou ufňukaných chlapečků anebo těch, kteří se rozhodli žít snadně a nečestně a vůbec se jim nelíbí, že by snad měli také trochu pracovat. Jak k tomu přijdou obyčejní slušní kluci z pořádných rodin? Pročpak se také někdo někdy nesnaží udělat něco pro ně? Počestnost není pro cvoky, jako je pan Serrocold nebo doktor Maverick a celý ten spolek rychle vykvašených vědců, zajímavá. Já i moji bratři jsme byli vychováni tvrdě a těžce, slečno Marplová, a nikdy jsme nesměli kňourat. Svět je dnes nějaký změkčilý, slečno, tak je to.“

Přešly zahradou kolem palisádových vrat a došly ke klenuté bráně, kterou kdysi nechal vztyčit Eric Gulbrandsen jako důstojný vjezd do

své univerzity.

Dr. Maverick, podle mínění slečny Marplové působící poněkud ne-normálně, už tam čekal a vyšel jim vstříc. „Děkuji, slečno Belleverová,“ řekl. „Nyní, slečno – ech – ano, slečno Marplová, jsem si jist, že vás bude zajímat, co se tady snažíme dělat. Náš výjimečně skvělý přístup k tomuto velkému problému. Pan Serrocold je muž velkých zásad – vizionář. Také se nám dostalo podpory sira Johna Stillwella, mého bývalého šéfa. Dokud neodešel do penze, pracoval na ministerstvu vnitra. To jeho vlivem se naše ideály podařilo prosadit. Celé je to *lékařský* problém – a trvalo dost dlouho, než se nám o tom podařilo přesvědčit rozhodující vládní autority. V této válce našťástí psychiatrie zvítězila. A tohle všechno, to je to základní dobro, které z tohoto vítězství vzešlo... Především bych chtěl, abyste pochopila náš základní přístup k této otázce. Podívejte se nahoru!“

Slečna Marplová vzhledla na slova vyrytá v oblouku klenutí vchodu:

VSTUPUJEŠ SEM, ABYS NAŠEL SVOU NADĚJI!

„Není to ohromné? Není to hned na uvítanou to správné heslo? Nechceme přece ty mladé lidi zastrašovat, spílat jim nebo je trestat. Oni netouží po trestu. Oni ho nepotřebují. Chceme, aby měli pocit, že jsou správní kluci.“

„Jako Edgar Lawson?“ zeptala se slečna Marplová.

„To je velice zajímavý případ. Mluvila jste s ním?“

„On mluvil se mnou, pane doktore,“ řekla slečna Marplová a dodala omluvně: „Napadlo mě, že je tak trochu šílený, ne?“

Dr. Maverick se upřímně rozchechtal.

„Ale my jsme všichni šílení, milá dámo,“ otevřel jí dveře a dal jí přednost. „To je tajemství našeho bytí. Všichni jsme poněkud šílení.“

KAPITOLA ŠESTÁ

Byl to velice únavný den.

Nadšení může být někdy i únavné, napadlo slečnu Marplovou. Cítila se sama se sebou a se svými reakcemi poněkud nespokojená. Byl tady určitý systém, jakýsi základní motiv, možná že jich bylo několik a navzájem se proplétaly, ale nebyla schopna žádný z nich identifikovat. Určitý instinktivní neklid se jí zmocňoval ve společnosti Edgara Lawsona, který byl sice podivný, ale zřejmě neškodný. Kdyby tak dokázala najít ve své paměti vhodnou paralelu.

Odmítla Edgara Lawsona srovnávat s podivínským poslíčkem panem Selkirkem, poněkud pomateným bývalým pošťákem ze St Mary Mead.

Něco s Edgarem Lawsonem nebylo v pořádku, ale nedovedla odhadnout, co je to, a ukázat na to prstem. To něco bylo mimo viditelná fakta. Ani kdyby ji zabili, však nedokázala slečna Marplová odhadnout, jak by tato někde skrytá špatnost mohla ovlivnit její starou přítelkyni Carrie-Louisu. V tomhle zmateném životním stylu Stonygates o sebe narážela všechna nejružnější lidská přání a osobní problémy. Ale (pokud je byla schopna rozpoznat), žádné z nich nemohlo nijak ohrožovat Carrie-Louisu. Náhle si s překvapením uvědomila, že jen ona sama a Ruth používají toto jméno. Pro svého muže byla Carolina. Pro slečnu Belleverovou Cara. Stephen Restarick ji důsledně oslovoval jako madonu. Pro Wallyho byla zásadně paní Serrocoldovou a Gina si vybrala titul babička, pokud jí neřekla, typicky pro svou generaci, bábrle či bábrlinko.

Třeba právě v tom byl nějaký význam. V těch všech různých jménech, kterými tady Carrie-Louise Serrocoldové říkali. Byla pro všechny spíš jakýmsi symbolem než živou osobou?

Následující ráno, když Carrie-Louisa donutila své nemocné nohy k malé procházce, přišla a usedla na zahradní lavičku vedle své přítelkyně a zeptala se jí, nač myslí. Slečna Marplová bez váhání odpovédla:

„Na tebe, Carrie-Louiso.“

„Na mě, co je na mně k přemýšlení?“

„Řekni mi poctivě, dělá ti tu něco opravdu starosti?“

„Starosti? Mně?“ Carrie-Louisa obrátila modré oči k nebi. „Milá Jane, co by mě mohlo trápit?“

Oči slečny Marplové se mírně zableskly:

„Každý z nás má nějaké starosti. I já je mám. Dělalí mi je slimáci na

zahradě. Potom mám problém mít vždy pořádně zašité prádlo a také nikde nemohu sehnat přísady na výrobu svého oblíbeného švestkového ginu. Prostě celá hromada malých nenápadných věcí. Zdá se mi nepřírozené, že ty bys neměla žádné starosti.“

„Nějaké starosti opravdu mám,“ řekla paní Serrocoldová nejistě. „Lewis nadmíru těžce pracuje, Stephen zapomíná chodit k jídlu, když je v divadle, Gina je občas bezdůvodně nervózní a křičí na lidi kolem, ale já jsem nikdy nechtěla lidi měnit a nechápu, jak to můžeš chtít ty. Takže myslím nemá žádný smysl dělat si s tím starosti, že?“

„Mildred mi nepřipadá moc šťastná!“

„Ne, to rozhodně není,“ řekla Carrie-Louisa. „Mildred není nikdy šťastná. Nebyla, ani když byla ještě úplně malá. Nebyla jako Pippa, ta vždycky jen zářila.“

„Možná,“ navrhla slečna Marplová, „že Mildred má nějaký důvod nebýt šťastná?“

Carrie-Louisa řekla tiše:

„Žárlí? Ale většinou lidé nepotřebují žádný důvod k tomu, aby se cítili tak, jak se cítí. Jsou už prostě tak stvořeni. Nemyslíš, Jane?“

Slečna Marplová si vzpomněla na slečnu Moncrieffovou, která byla otrokem své invalidní a despotické matky. Ubohá slečna Moncrieffová, jež toužila po tom, aby mohla cestovat a uvidět svět. Vzpomněla si i na to, jak se celý St Mary Mead zaradoval a vystrojil paní Moncrieffové nádherný pohřeb, když konečně zemřela. Slečna Moncrieffová, s jistým příjmem ze svého malého důchodu, byla konečně svobodná. A jak slečna Moncrieffová ve své touze po cestování nedojela dál než do Hyères, kam odjela navštívit přítelkyni své zemřelé matky. Byla to matčina největší a nejstarší přítelkyně, a slečna Moncrieffová byla tak dojata těžkým osudem této starší a hypochondrické dámy, že zrušila všechny své cestovní plány a najala si domek v Hyères, aby byla zase terorizována, přetěžována a znovu marně toužila po modrých obzorech dalekého světa.

Potom slečna Marplová řekla:

„Myslím, že máš pravdu, Carrie-Louiso.“

„Zasluhu na tom, že žiji bez starostí, má ovšem hlavně Jolly. Skutečný poklad. Přišla ke mně, právě když jsem si vzala Johnnyho, a od prvního momentu byla ohromná. Stará se o mě jako o dítě, a navíc značně bezmocné dítě. Udělala by pro mě všechno. Občas mě to až

zahanbuje. Doopravdy věřím, že by pro mě byla schopná i zabít. Není to hrozné říct něco takového?“

„V každém případě je velice oddaná,“ souhlasila slečna Marplová.

„Ona se někdy tak rozběsí,“ paní Serrocoldová zazvonila stříbrným smíchem. „Chce po mně, abych si objednávala drahé šaty a obklopila se nádherou a luxusem. Domnívá se, že bych vždycky, všude a ve všem měla dostávat přednost. Je to jediný člověk, který nenačichl Lewisovým nadšením. Naši ubozí chlapci jsou v jejích očích zbytečně hýčkaní zločinci, kteří nestojí za to, aby se jejich osudem někdo zabýval. Domnívá se, že tohle místo je jen vlhká díra, velice nedobrá pro můj revmatismus, a že bych měla odejít někam do Egypta nebo vůbec někam jinam, kde je sucho a teplo.“

„Hodně tě ten revmatismus trápí?“

„V poslední době se to zhoršuje. Špatně chodím. V nohách mám příšerné křeče. Nu co,“ znovu se mladistvě, jako skřítek usmála, „nezbývá než si říct, že věk se hlásí o své.“

Slečna Belleverová vykročila z francouzského okna a utíkala k nim.

„Telegram, Caro, teď ho telefonovali. *Přijedu dnes odpoledne, Kristián Gulbrandsen.*“

„Kristián?“ Carrie-Louisa vypadala překvapeně. „Neměla jsem tušení, že je v Anglii.“

„Dubový pokoj, předpokládám?“ řekla slečna Belleverová.

„Ano, prosím vás, Jolly. Tam alespoň nejsou žádné schody.“

Slečna Belleverová přikývla a vyrazila zpět k domu.

„Kristián Gulbrandsen je můj nevlastní syn,“ řekla Carrie-Louisa. „Erikův nejstarší. Ve skutečnosti je o dva roky starší než já. Je to jeden ze správců Nadace ústavu. Přednosta výboru správců. Škoda že tady není Lewis. Kristián skoro nikdy nezůstane déle než jednu noc. Je to neuvěřitelně zaměstnaný člověk, a určitě si bude chtít o mnoha věcech pohovořit.“

Kristián Gulbrandsen se objevil téhož odpoledne právě k čaji. Byl to velký a rozložitý muž, mluvil pomalu a uvážlivě. Carrii-Louisu pozdravil se všemi příznaky sympatií.

„Jak se má naše malá Carrie-Louisa? Nevypadáš ani o den starší. Ani o jediný den.“

Položil jí ruce na ramena a usmíval se na ni ze své výšky dolů.

Kdosi ho zatahal za rukáv.

„Kristiáne.“

„Ó,“ otočil se. „Tady je Mildred. Jak se máš, drahoušku?“

„V poslední době nic moc.“

„Ale to je špatné, to je špatné.“

Kristián Gulbrandsen a jeho nevlastní sestra si byli výjimečně podobní. Díky těm přibližně třiceti letům věkového rozdílu by mohli být považováni za otce a dceru.

Mildred vypadala nesmírně potěšená. Celá zružověla a neustále opakovala: „Můj bratr Kristián, můj bratr, pan Gulbrandsen.“

„A jak se má malá Gina,“ hlaholil Gulbrandsen. „Tak tys se svým manželem ještě pořád tady?“

„Usadili jsme se tady, vid', Wally!“

„Vypadá to tak,“ řekl Wally.

Gulbrandsenova malá chytrá očička rychle Wallyho odhadla. Wally vypadal jako obvykle našťavaně a nepřátelsky.

„Tak jsem zase tady, a s celou rodinou,“ řekl Gulbrandsen.

Jeho hlas zněl bodře a srdečně, ale podle mínění slečny Marplové hodně daleko od upřímnosti. Rty měl pořád upjatě sevřené a choval se nepřírozně.

Když byl představován slečně Marplové, zhodnotil ji jediným ostrým pohledem.

„Neměli jsme tušení, žes v Anglii, Kristiáne,“ řekla paní Serrocollová.

„Chtěl jsem vás překvapit.“

„Je mrzuté, že tu není Lewis. Jak dlouho se zdržíš?“

„Chtěl jsem odjet zítra. Kdy se Lewis vrátí?“

„Zítra odpoledne nebo večer.“

„Takže to vypadá, že budu muset zůstat ještě jednu noc.“

„Kdybys nám býval dal vědět...“

„Ach, Carrie-Louiso, drahoušku, musel jsem se rozhodnout velmi rychle.“

„Takže počkáš na Lewise?“

„Ano, musím s ním mluvit.“

Slečna Belleverová uznala za vhodné říct slečně Marplové: „Pan Gulbrandsen a pan Serrocolld jsou správci Gulbrandsenovy nadace a univerzity. Kromě nich ještě biskup z Cromeru a pan Gilfoy.“

Bylo tedy zřejmé, že pana Kristiána Gulbrandsena přivedla tak ná-

hle do Stonygates nějaká úřední záležitost ve věci nadace. Za jisté to pokládala slečna Belleverová i všichni ostatní, slečna Marplová měla své pochyby.

Jednou či dvakrát vrhl starý muž na Carrie-Louisu kradmý zkoumavý pohled. Postupně zkoumal jednoho z přítomných po druhém. Jeho pohled byl pro slečnu Marplovou hádankou.

Po čaji se slečna Marplová takticky vzdálila do knihovny, ale když si tam sedla se svým pletením, dostavil se k jejímu překvapení Kristián Gulbrandsen a usedl vedle ní.

„Domnívám se, že jste stará přítelkyně Carrie-Louisy,“ řekl.

„Byly jsme spolu ve škole v Itálii, pane Gulbrandsene. Před mnoha a mnoha lety.“

„A tak. Ale máte ji ráda, že ano?“

„To jistě,“ řekla slečna Marplová upřímně.

„Ještě jsem nenašel někoho, kdo by ji neměl rád. Jsem o tom přesvědčen. A tak to má být. Je to milá a okouzující osoba. Od chvíle, kdy si ji otec vzal, jsme ji, já i moji bratři, velmi milovali. Byla nám drahá jako sestra. Byla to oddaná, loajální žena. Nikdy nemyslela na sebe, vždycky dávala přednost spokojenosti ostatních.“

„Vždycky byla idealistka,“ řekla slečna Marplová. „Idealistka“

Ano, to je to slovo. Člověk, který má odpor k jakémukoli zlu na světě.“

Slečna Marplová ho zaraženě pozorovala. Měl velice vážný a soustředěný výraz v obličeji.

„Řekněte mi, jak je na tom se zdravím?“

To slečnu Marplovou opět překvapilo.

„Myslím, že velmi dobře, když si odmyslíme revmatismus.“

„Revmatismus? Jistě, ano. A co její srdce? Srdce je v pořádku?“

„Pokud vím, ano.“ Překvapení slečny Marplové stále rostlo.

„Abyste tomu rozuměl, včera jsem ji viděla poprvé po mnoha letech. Když chcete znát její zdravotní stav, musíte si promluvit s někým z domu. Například se slečnou Belleverovou.“

„Slečna Belleverová, ovšem, slečna Belleverová. Nebo Mildred?“

„Jak myslíte. Třeba Mildred.“

Slečna Marplová se mírně zastyděla.

Kristián Gulbrandsen z ní nespouštěl oči.

„Mezi matkou a dcerou nepanují příliš velké sympatie, nemyslíte?“

„Ne, to bych skutečně neřekla.“

„Politováníhodné, je to její jediné dítě, ale tak už to je. Pokud jde o slečnu Belleverovou, domníváte se, že k ní má dobrý vztah?“

„Ovšem.“

„A Carrie-Louisa je na slečně Belleverové závislá?“

„Myslím, že ano.“

Kristián Gulbrandsen se mračil. Zdálo se, že mluví více sám k sobě než ke slečně Marplové.

„Pak je tu malá Gina – ale ta je příliš mladá. Je to těžké.“ Vstal. „Kdyby tak člověk věděl, co je nejlepší. Jak nezranit a nezarmoutit starou dámu. Ale není to lehké – to rozhodně ne.“

Právě v tom okamžiku dorazila do knihovny paní Stretová.

„Tady jsi, Kristiáne. Hledali jsme tě. Doktor Maverick by si přál vědět, nechceš-li si s ním projít pár věcí.“

„To je ten mírný mladý lékař? Ne, raději ne, počkám, až se vrátí Lewis.“

„Čeká v Lewisově pracovně. Mám mu to říct?“

„Není třeba, povím mu to sám.“

Rázně odešel. Mildred se za ním upřeně dívala a pak pohlédla na slečnu Marplovou.

„Zajímalo by mě, co se stalo. Kristián nevypadá ve své kůži. Říkal vám něco?“

„Jenom se ptal po zdraví vaší matky.“

„Její zdraví?“ Mildred se zdála podrážděná. Její hranatá tvář nepříjemně zbrunátněla. „Proč by se na něj měl ptát?“

„Já skutečně nevím.“

„Matčino zdraví je vynikající. Až překvapivé u ženy jejího věku. Daleko lepší než moje, když už o tom mluvíme.“ Na okamžik zmlkla. „Doufám, že jste mu to řekla.“

„Já o tom nic nevím,“ řekla slečna Marplová. „Ptal se na její srdce.“

„Její srdce?“

„Ano.“

„S matčíným srdcem je všechno v pořádku. Všechno. V absolutním pořádku.“

„Jsem ráda, že to říkáte, má drahá.“

„Pro všechno na světě, co mohlo Kristiána přimět k takovýmhle otázkám?“

„Nemám tušení,“ řekla slečna Marplová.

KAPITOLA SEDMÁ

Příští den proběhl bez zvláštních příhod, ale slečně Marplové se zdálo, že tu panuje jakési vnitřní napětí. Kristián Gulbrandsen strávil dopoledne s dr. Maverickem, který ho prováděl ústavem a diskutoval s ním o výsledcích, kterých ústav dosáhl. Během časného odpoledne ho vzala Gina na projížďku po okolí a potom si slečna Marplová všimla, že mu slečna Belleverová ukazuje cosi na zahradách. Připadalo ji to jako záminka pro soukromý rozhovor s touhle tvrdošíjnou ženou. Pokud měla nenadálá návštěva Kristiána Gulbrandsena souvislost jen se záležitostmi nadace, odkud se v něm vzala touha po společnosti slečny Belleverové a proč ještě později cosi vyjednával s jinými zaměstnanci Stonygames?

Slečna Marplová si ale řekla, že možná nechává trochu přes míru pracovat svou fantazii. K jediné nemilé příhodě toho dne došlo asi ve čtyři odpoledne. Slečna Marplová sbalila pletení a šla se projít do zahrady. Když obcházela rododendron, narazila na Edgara Lawsons, který tam chodil, cosi si sám pro sebe mumlal a málem do ní vrazil.

Spěšně se omluvil, ale slečna Marplová byla zaražena podivně utkvělým výrazem jeho očí.

„Cítíte se dobře, pane Lawsons?“

„Dobře? Jak bych se mohl cítit dobře? Utrpěl jsem hrozný šok.“

„Ale prosím vás, jaký šok?“

Mladý muž ji přejel pohledem, obešel ji a potom se nejistě rozhlédl na obě strany. Jeho počínání vyvolalo ve slečně Marplové tísnivý pocit.

„Mám vám to říct? Já nevím, já opravdu *nevím*. Zase jsou tady a sledují mě.“

Slečna Marplová se rozhodla. Uchopila ho pevně za paži.

„Když spolu půjdeme po téhle pěšině dolů, nejsou tam žádné stromy

ani keře. Nikdo nás nemůže slyšet.“

„Ne – ne, máte pravdu.“ Zhluboka se nadechl, sklopil hlavu a začal následující slova skoro šeptat. „Něco jsem objevil. Hrozné. Hrozné.“

Edgar Lawson se začal třást. Vypadalo to, že se rozbrečí.

„Někomu věřit! Věřit... lži, samé lži. Lži bránící mi zjistit pravdu. Už to neunesu. Je to příliš d'ábelské. Rozumějte, byl to jediný člověk, kterému jsem věřil, a teď jsem přišel na to, že celou tu dobu za tím vším byl on. *On* je můj nepřítel. *On* mě dal sledovat. Ale tentokrát už mu to neprojde! Budu mluvit. Řeknu mu, že vím, co páchal.“

„Kdo?“ chtěla vědět slečna Marplová.

Edgar Lawson se napřímil. Chtěl možná vypadat důstojně. Ve skutečnosti byl jen směšný.

„Mluvím o svém otci.“

„Viscount Montgomery – nebo myslíte Winstona Churchilla?“

Edgar na ni vrhl urážlivý pohled.

„Chtěli, abych si to myslel jen proto, abych neuhádl pravdu. Ale teď ji vím. Získal jsem přítele, skutečného přítele. Přítele, který mi řekl pravdu a upozornil mě, jak strašně jsem byl klamán. Nuže, mému otci nezbude, než si se mnou promluvit. Všecky jeho lži mu vmetu do tváře. Řeknu mu pravdu. Uvidíme, co on na to.“

Náhle se jí vytrhl a odběhl do parku, kde zmizel.

„Všichni jsme tak trochu šílení, drahá dámo,“ řekl doktor Maverick.

Zdalo se jí, že v Edgarově případě to platí trojnásobně.

II.

Lewis Serrocold se vrátil o půl sedmé. Nechal si zastavit v bráně a do domu došel přes park. Slečna Marplová pozorovala z okna, jak mu jde Kristián Gulbrandsen naproti, jak se oba muži přivítali, poplácali po ramenou, a potom chodili sem a tam po terase a hovořili.

Důvtipná slečna Marplová si s sebou přivezla kukátko, kterým doma pozorovala ptáky. Teď přišla její chvíle. Lítají to tam daleko v křovinách čížkové, nebo ne?

Když se kukátko svezlo dolů, neušlo jí, že oba muži vypadají velice rozčileně. Doléhaly k ní i útržky konverzace. Kdyby kterýkoli z mužů vzhlédl, měl by dojem, že ta nadšená pozorovatelka ptáků věnuje po-

zornost něčemu na hony vzdálenému jejich rozhovoru.

„...jak uchránit Carrie-Louisu, aby se to nedozvěděla,“ říkal Gulbrandsen.

Když pod ní přecházeli příště, mluvil Lewis Serrocold.

„...jestliže to je možné před ní zatajit, pak souhlasím...“ Pilné posluchače se donesly i další útržky vět.

„Skutečně vážné,“ „neospravedlnitelné,“ „znamená to vzít na sebe příliš velkou odpovědnost,“ „měli bychom se možná poradit s někým zvenčí...“

Konečně slečna Marplová slyšela Kristiána říkat:

„Začíná být chladno. Půjdemě dovnitř.“

Slečna Marplová se se zmateným výrazem stáhla zpět od okna. To, co slyšela, bylo příliš neúplné, aby se to dalo sestavit dohromady – ale posloužilo to jako potvrzení poznatku, kterým si Ruth Van Rydocková byla jistá.

Ať bylo cokoli ve Stonygates v nepořádku, ohrožovalo to Carrii-Louisu.

III.

Večeře toho dne byla nějak škrobená. Gulbrandsen i Lewis byli myšlenkami jinde, zabráni ve svých problémech. Walter Hudd byl ještě uzavřenější než obvykle, a kupodivu si protentokrát ani Gina a Stephen neměli moc co říct a nemluvili ani s nikým jiným u stolu. Konverzaci zachraňoval doktor Maverick, který vedl dlouhou odbornou diskusi s jedním učitelem, panem Baumgartenem.

Když se po večeři přesunuli do haly, Kristián Gulbrandsen se skoro okamžitě s omluvou, že musí jít napsat jakýsi důležitý dopis, vzdálil.

„Jestli dovolíš, drahá Carrie-Louiso, šel bych teď do svého pokoje.“

„Máš tam všechno, co potřebuješ?“

„Ano, mám všechno. Chtěl jsem psací stroj, a už ho tam donesli. Slečna Belleverová byla velice laskavá a pozorná.“

Velkou halu opustil dveřmi vlevo, které vedly kolem hlavního schodiště do chodby, na jejímž konci byly pracovna, ložnice a koupelna.

Když odešel, zeptala se Carrie-Louisa:

„V divadle dnes nic nového, Gino?“

Děvče zavrtělo hlavou. Přešlo místnost a sedlo si k oknu vedoucímu na příjezdovou cestu a dvůr.

Stephen na ni krátce pohlédl a šel se posadit ke klavíru. Napřed chvíli preludoval, pak začal velice tiše hrát jakousi dojímavou melodii. Oba učitelé, pan Baumgarten i pan Lacy, stejně jako dr. Maverick řekli „dobrou noc“ a zmizeli. Walter zmáčkl vypínač lampy na čtení, a vzápětí s praskotem zhasla polovina světel v hale.

Zavrčel.

„Ten mizerný vypínač nikdy pořádně nefunguje. Půjdu tam dát novou pojistku.“

Odešel z haly a Carrie-Louisa zamumlala: „Wally je tak šikovný na elektriku. Pamatuješ se, jak opravil ten opékač?“

„Vypadá to, že je to taky všechno, co dělá,“ pronesla Mildred Stretová. „Máti, vzala sis svůj tonik?“

Slečna Belleverová vypadala dotčeně.

„Přiznávám, že jsem na to dnes večer úplně zapomněla.“ Vyskočila a odběhla do jídelny, aby se za okamžik vrátila se skleničkou s růžově zbarvenou tekutinou.

Carrie-Louisa se usmála a poslušně natáhla ruku.

„To je hrozná věc, že mě na to nikdo nenechá zapomenout.“

Do toho zcela nečekaně řekl Lewis Serrocold:

„Já bych si to dnes večer nebral, drahá, nejsem si jist, jestli ti to dělá dobře.“

Tiše, ale s onou kontrolovanou energií, která u něho vždy byla obdivuhodná, vzal z ruky slečny Belleverové sklenici a postavil ji na velký dubový prádelník.

„Nemohu s vámi souhlasit, pane Serrocolde,“ řekla ironicky slečna Belleverová. „Paní Serrocoldová na tom byla o hodně lépe od té doby –“

Někdo prudce rozrazil domovní dveře a nechal je s třeskem bouchnout. Edgar Lawson vstoupil do velké zšeřelé haly jako představitel jakési hlavní role a zaujal hrdinnou triumfální pózu.

Bylo to směšné i děsivé zároveň. Edgar začal deklamovat:

„Tak jsem tě konečně našel, můj nepříteli!“

Oslovoval tak Lewise Serrocolda.

Pan Serrocold zachoval s mírným výrazem údivu klid.

„Ale Edgare, copak se stalo?“

„Tohle mně říkáte vy! Vy! Vy víte, co se stalo. Klamal jste mě, podváděl, špehoval mě a spolupracoval s mými nepřáteli.“

Lewis ho vzal za ruku.

„No tak, milý hochu, nevzrušujte se. Povězte mi to tiše. Pojdte ke mně do kanceláře.“

Vedl je přes halu dveřmi vpravo, které za ním zavřel. Sotva tak učinil, ozval se další zvuk, ostrý zvuk klíče otáčejícího se prudce v zámku.

Slečna Belleverová se podívala na slečnu Marplovou, a měly shodnou myšlenku. Tím klíčem neotočil pan Serrocold. Slečna Belleverová řekla hlasem jako meč:

„Řekla bych, že ten mládenec se brzy pomátne úplně.“ Mildred prohlásila: „Je to krajně nevyrovnaný mladý muž, a navíc naprosto nedvědný za vše, co pro něj bylo vykonáno – měla bys s tím už něco udělat, máti.“

Carrie-Louisa bezmocně mávla rukou.

„Je úplně neškodný, opravdu. A navíc má velice rád Lewise.“

Slečna Marplová ji zvědavě pozorovala. V Edgarově výrazu před několika okamžiky nebylo ani za mák oddanosti. Přemýšlela o tom, jestli se Carrie-Louisa otáčí k realitě zády úmyslně.

Gina řekla vzrušeně:

„Měl něco v kapse. Myslím Edgar. Hrál si s tím.“

Stephen, který sundal prsty z kláves, poznamenal:

„Ve filmu by to docela určitě byl revolver.“

Slečna Marplová zakašlala.

„Víte, já myslím, že to byl revolver,“ řekla s omluvou v hlase.

Za dveřmi Lewisovy pracovny bylo nejprve slyšet nesrozumitelné, ale vzrušené hlasy, čím dál zřetelnější. Edgar Lawson řval, zatímco hlas Lewise Serrocolda udržoval rozumný tón.

„Lži, lži, lži a lži. Vy jste můj otec. Jsem váš syn. Připravil jste mě o má práva. Tohle místo bych měl vlastnit já. Vy mě nenávidíte a chcete se mě zbavit.“

Pak Lewisův uklidňující šepot, a znovu Edgarův hysterický hlas, jenž stále sílil. Řval nadávky. Vypadalo to, že nad sebou rychle ztrácí kontrolu. Občas bylo rozumět i Lewisovi – uklidni se, jen se uklidni – víš dobře, že nic z toho není pravda. Nezdálo se však, že mladého

muže ta slova uklidňují, zdál se stále vzteklejší.

Všichni v hale ztichli a naslouchali, co se děje za dveřmi Lewisovy pracovny.

„Já tě donutím, abys mě poslouchal,“ ječel Edgar. „Strhnu ti z tváře ten pohrdlivý výraz. Já se pomstím, vám všem, kteří jste mě nechali trpět!“

Druhý hlas zněl tiše a nevzrušeně, ale nebyl to normální Lewisův hlas.

„Polož ten revolver!“

Gina zaječela:

„Edgar ho zabije. Je šílený. Nemůžeme zavolat policii nebo někoho?“

Carrie-Louisa řekla měkce:

„Vůbec nemáme důvod rozčilovat se. Edgar Lewise miluje, pouze se trochu předvádí. To je všecko.“

Edgarův hlas a smích zněly přes dveře a slečna Marplová měla za to, že už úplně šíleně.

„Ano, mám revolver – a nabitý. Nemluv a nehýbej se. Teď mě budeš poslouchat. Tys dal dohromady to spiknutí proti mně, a teď za to zaplatíš.“ Zaznělo něco, co vypadalo jako zvuk výstřelu, a všichni vyskočili, ale Carrie-Louisa řekla:

„To je v pořádku, to bylo někde venku v parku.“

Za zavřenými dveřmi Edgar sípavě zuřil:

„Sedíš si tady a díváš se na mě, předstíráš, že se tě to netýká. Proč si neklekneš a neprosíš o milost? Budu střílet. Zabiju tě. Jsem tvůj syn, neuznaný a nenáviděný syn, chtělš mě někam uklidit, pokud možno sprovodit ze světa. Nasadils na mě své fízly, kteří mne pronásledovali. Jsi můj otec! Otec! A já jsem jenom bastard, že? Jenom bastard. Pum-povals do mě své lži. Vydával ses za laskavého přítele, celou tu dobu. Celou tu dobu. Nemáš právo na život. A já tě žít nenechám.“

A znovu se za dveřmi ozývalo řvaní a nadávky.

Slečna Marplová si uvědomila, jak slečna Belleverová opouští halu se slovy:

„Něco se musí udělat.“

Edgar za dveřmi asi potřeboval nabrat dech, dal si pauzu, a pak začal řvát znovu:

„Zemřeš, *zemřeš*. A zemřeš *ted'*. Já ti dám, d'áble, já ti ukážu.“

Zazněly dva výstřely, tentokrát nikoli v parku, ale definitivně za dveřmi.

Kdosi – slečna Marplová myslela, že je to Mildred – křičel:

„Oh bože, co budeme dělat?“

Zpoza dveří bylo slyšet žuchnutí, a potom zvuk snad ještě hrůznější než všechno předtím, zvuk hysterického pláče.

Kdosi prošel kolem slečny Marplové a začal lomcovat dveřmi. Byl to Stephen Restarick.

„Otevřete! Otevřete ty dveře!“ vykřikoval.

Slečna Belleverová přišla nazpátek a v rukou držela nesourodý svazek všemožných klíčů.

„Zkuste některý,“ řekla bez dechu.

V tom okamžiku se rozsvítla všechna světla a hala vystoupila ze strašidelného šera. Pojistka byla v pořádku.

Stephen Restarick začal zkoušet klíče.

Klíč zastrčený zevnitř vypadl na podlahu.

Zazníval odtud šílený pláč.

Walter Hudd líně přicházející nazpátek ztuhl a ptal se, co se tu děje.

Mildred mu to slzavě vyložila.

„Ten příšerný, šílený mladík zastřelil pana Serrocolda.“

„Prosím,“ promluvila Carrie-Louisa. Vstala a přešla halou. Velice jemně odstrčila Stephena Restaricka. „Nechte mě s ním mluvit.“

A začala velice měkce volat: „Edgare, Edgare, pusť mě dovnitř!“

Slyšeli, jak je klíč zasunován do zámku. Pak se otočil a dveře se zvolna otevřely.

Stál tu Lewis Serrocold. Těžce dýchal, jako kdyby právě rychle utíkal, ale nebylo na něm vidět žádné vzrušení.

„Je to v pořádku,“ řekl. „Je to úplně v pořádku, drahoušku.“

„Mysleli jsme, že vás zastřelil,“ řekla slečna Belleverová prudce.

„Samozřejmě že ne.“

Do pracovny teď bylo vidět. Edgar Lawson ležel zhroucený vedle stolu. Plakal a popotahoval. Revolver se válel na podlaze tak, jak mu vypadl z ruky.

„Ale my jsme slyšeli výstřely,“ řekla Mildred.

„Ó ano, dvakrát vypálil.“

„A minul tě.“

„Samozřejmě minul,“ odsekl Lewis.

Slečna Marplová se domnívala, že pro žádné *samozřejmě* tady není místo. Musel vypálit z bezprostřední blízkosti.

Lewis Serrocold vykřikl:

„Kde je Maverick? Potřebujeme Mavericka!“

„Dojdu pro něho,“ řekla slečna Belleverová. „Mám taky zavolat policii?“

„Policii? To určitě ne.“

„Musíme přece zavolat policii,“ řekla Mildred. „Je nebezpečný.“

„Nesmysl,“ prohlásil pan Serrocold. „Chudák kluk.“ Pohodil hlavou k pracovně. „Vypadá nebezpečně?“

V té chvíli rozhodně nevypadal.

Jeho hlas ztratil ten pracně naučený přízvuk. Vypadal mladě, uboze a dosti odpudivě.

„Nechtěl jsem to udělat,“ naříkal. „Nemám ponětí, co to do mě vjelo, že jsem říkal takový blbosti, musel jsem zcvoknout.“

Mildred zafuněla.

„Já sem vopravdu nechtěl. Musel sem zcvoknout. Prosím, pane Serrocold.“

Lewis Serrocold mu poklepal na rameno.

„To je v pořádku, chlapče. Nic se nestalo.“

„Mohl jsem vás zabít, pane Serrocold.“

Walter Hudd prošel místností a prohlížel stěnu za psacím stolem.

„Díry jsou tady,“ ukázal. Očima změřil pozici stolu a křesla za ním. „Přesná trefa,“ řekl posměšně.

„Ztratil jsem hlavu. Opravdu nevím, co jsem dělal. Myslel jsem, že mně vokrad vo mý práva. Myslel jsem...“

Slečna Marplová položila otázku, která jí tanula na mysli už pěknou chvíli.

„Kdo ti řekl, že pan Serrocold je tvůj otec?“

Jen na okamžik se v Edgarově poničené tváři mihl lstivý výraz. Byl tam a zmizel jako záblesk.

„Nikdo,“ řekl. „Najednou to bylo v mý hlavě.“

Walter Hudd si prohlížel revolver na podlaze.

„A kde jsi u čerta sebral tu zbraň?“ chtěl vědět.

„Zbraň?“ Edgar se překvapeně podíval dolů.

„Vypadá až moc podobně jako můj vlastní.“ Sehnul se a zvedl revolver. „Ksakru, taky *je to on*. Tys ho sebral v mém pokoji, ty jeden

všivý křípale.“

Lewis Serrocold se postavil mezi roztřeseného Edgara a běsnícího Američana.

„Tohle všechno vyřídíme později,“ řekl. „Tady už je konečně doktor Maverick. Můžete se na něj podívat, Mavericku?“

Doktor Maverick se Edgara ujal s profesionálním potěšením.

„Tohle nepůjde, Edgare,“ řekl. „Tohle dál nepůjde, a ty to víš.“

„Je to nebezpečný lunatik,“ řekla Mildred nesmlouvavě. „Střílel tady z revolveru a řval. Těsně minul mého otčima.“

Edgar mírně zaječel a doktor Maverick řekl káravě:

„Držte se zpátky, paní Stretová.“

„Mám až po krk toho, jak to tady vedete. Až po krk. Říkám vám, že ten člověk je šílenec.“

Edgar se vykroutil dr. Maverickovi, odskočil a padl k nohám pana Serrocolda.

„Pomozte mi! Pomozte mi! Zabraňte jim, aby mě odtud vzali pryč a zavřeli mě! Nenechte je...“

Ohavná scéna, pomyslela si slečna Marplová.

Mildred řekla zlostně: „Tvrdím, že je to...“

Její matka ji přerušila:

„Prosím tě, Mildred. Ted' ne. Nevidíš, že trpí?“

„Trpící ksindl,“ mumlal Walter. „Všichni jsou tu praštění.“

„Vezmu si ho na starost,“ prohlásil dr. Maverick. „Půjdeš se mnou Edgare. Postel a sedativa – a o všem si promluvíme až ráno. Přece mi věříš, ne?“

Rozčilený Edgar se zvedal z podlahy a na mladého doktora se díval pochybovačně, potom pohlédl na Mildred Stretovou.

„Ona řekla, že jsem lunatik.“

„Ale ne, kdepak, nejsi lunatik.“

Slečna Belleverová šla naschvál rázně, její kroky zněly celou halou. Přišla s pevně sevřenými rty a planoucí tvář.

„Právě jsem zatelefonovala na policii,“ ohlásila nesmlouvavě. „Budou tady za pár minut.“

Carrie-Louisa se strachem v hlase vykřikla: „Jolly!“

Edgar zasténal. Lewis Serrocold se zlostně mračil.

„Řekl jsem ti, Jolly, že do toho *nechci* míchat policii. Tohle je lékařská záležitost.“

„To může být,“ řekla Jolly. „I když na to mám svůj vlastní názor. Ale policii jsem musela zavolat. Pan Gulbrandsen byl zastřelen.“

KAPITOLA OSMÁ

Trvalo určitou chvíli, než pochopili, co vlastně řekla.

Carrie-Louisa se zeptala nedůvěřivě:

„Kristián zastřelen? Mrtev? Ale to je naprosto nemožné.“

„Když mi nevěříte,“ řekla ledově slečna Belleverová sevřenými rty, „běžte a podívejte se sami.“ Neodpovídala ani tak Carrie-Louise, jako spíše oslovovala celou společnost.

Byla rozčilená. Hlas měla mrazivě ostrý.

Carrie-Louisa udělala první nedůvěřivý krok ke dveřím. Lewis Serrocold jí položil ruku na rameno.

„Ne, nejdražší, nech tam jít mě.“

Prošel dveřmi. Dr. Maverick vrhl nedůvěřivý pohled na Edgara a následoval ho. Slečna Belleverová vyšla za nimi.

Slečna Marplová něžně dovedla Carrie-Louisu ke křeslu a donutila ji, aby si sedla. Usedla s pohledem raněného zvířete.

„Kristián zastřelen,“ opakovala.

Byl to hlas zmateného, překvapeného a ublíženého dítěte.

Ohromný Walter Hudd stál vedle drobného Edgara Lawsona, ze kterého nespouštěl oči. V ruce ještě pořád držel revolver sebraný ze země.

Paní Serrocoldová se ozvala udiveně:

„Kdo by mohl chtít zastřelit *Kristiána*?“

Nebyla to otázka, na kterou by očekávala nějakou odpověď.

Walter cedil přes zuby:

„Cvoci, celá sbírka cvoků.“

Stephen se ochrannitelsky přesunul ke Gině. Její mladý poplašený obličej byl tou nejjasnější věcí v celé místnosti.

Náhle se otevřely domovní dveře a zavanul sem proud studeného

vzduchu, dorazil zároveň s mužem ve svrchníku.

Srdečně pozdravil:

„Dobrý večer vespolek. Tak co je tu nového? Venku je mlha, nezbylo mi, než jet pěkně pomalu.“

Slečna Marplová si na okamžik myslela, že vidí dvojitiš. Ten muž přece nemohl vcházet do dveří a zároveň stát vedle Giny. Pak si uvědomila, že je to jen podoba, silná podoba, nic jiného. Ti muži byli bratři a měli shodné rysy, nic víc.

Byly tu jisté rozdíly na první pohled nepostřehnutelné. Stephen Restarick byl hubený, nově příchozí elegantně štíhlý. Elegantní byl i perfektně padnoucí svrchník s perziánovým límcem, který zdůrazňoval jeho štíhlou a pružnou postavu. Hezký muž s aureolou autority, dobré nálady a úspěchu.

Slečna Marplová si povšimla ještě jedné věci. Od okamžiku, kdy vešel, nespustil oči z Giny.

Poněkud nejistě řekl:

„*Nečekali* jste mě? Nedostali jste můj telegram?“

To už mluvil na Carrie-Louisu. Přistoupil k ní.

Mechanicky k němu vztáhla ruku. Uchopil ji a jemně políbil. Bylo to gesto odevzdané lásky, nikoli teatrální formalita.

Zašeptala:

„Jistě, drahý Alexi – jistě. Jenomže, jak vidíš, něco se tu stalo.“

„Co se stalo?“

Mildred podala informaci se zadostiučiněním, které slečna Marplová považovala za nechutné.

„Kristián Gulbrandsen, můj bratr Kristián je mrtvý.“

„Dobrý bože,“ Alex si uvědomil, jak jsou všichni sklíčení. „Spáchal sebevraždu?“

Carrie-Louisa sebou cukla.

„Ne, rozhodně ne. To nemohla být sebevražda. To by Kristián neudělal. On ne.“

„Strýc Kristián by se nikdy sám nezabil. Tím jsem si jistá,“ řekla Gina.

Alex Restarick přebíhal pohledem z jedné osoby na druhou. Bratr Stephen na něj krátce kývl. Walter Hudd ho pozoroval s nevolí. Potom Alex utkvěl očima na slečně Marplové a krátce se zamračil. Vypadalo to, jako kdyby objevil na scéně něco nepatřičného.

Díval se, jako by očekával vysvětlení tohoto nešvaru, ale nikdo žádné nepodával a slečna Marplová i nadále vypadala jako načechraná a mile zmatená stará dáma.

„Kdy? Myslím, kdy se to stalo?“

„Těsně předtím, než jsi přišel,“ řekla Gina. „Tak před třemi čtyřmi minutami. Myslím, vlastně, doopravdy jsme slyšeli výstřel – jenom jsme mu nepřikládali význam.“

„Nepřikládali jste význam výstřelu? Jak to?“

„Víš, zrovna se tady děly taky jiné věci,“ začala Gina váhavě...

„To se tedy děly,“ promluvil důrazně Walter.

Juliet Belleverová vstoupila do haly dveřmi z knihovny. „Pan Serrocold navrhuje, abychom všichni čekali v knihovně. Policii to tak bude vyhovovat. S výjimkou paní Serrocoldové. Jste silně rozrušená, Caro. Nechala jsem vám dát do postele horké láhve, vezmu vás nahoru a...“

Carrie-Louisa vstala a zavrtěla hlavou.

„Nejprve musím vidět Kristiána,“ řekla.

„Ale ne, drahoušku, nerozčilujte se zbytečně...“

Carrie-Louisa ji jemně ignorovala:

„Milá Jolly – tomu nemůžete rozumět.“ Podívala se kolem. „Jane?“

Slečna Marplová byla už stejně na cestě k ní.

„Půjdeš se mnou, že, Jane?“

Společně odcházely ke dveřím. Doktor Maverick vcházel tak nepozorně, že je málem srazil.

Slečna Belleverová vykřikla:

„Doktore Mavericku, zastavte ji! Ona se zbláznila.“

Carrie-Louisa klidně pohlédla na mladého lékaře. Dokonce se i mírně usmála.

„Vy se na něj chcete jít – podívat?“ zeptal se lékař.

„Musím.“

„Aha.“ Stoupl si stranou. „Když máte pocit, že musíte, tak musíte, paní Serrocoldová. Ale potom si prosím běžte lehnout a nechte slečnu Belleverovou, ať se o vás postará. Nějakou chvíli ještě ten šok nebudete pociťovat, ale ujišťuji vás, že to přijde.“

„Ano. Předpokládám, že máte pravdu. Budu rozumná. Pojd', Jane!“

Obě ženy vyšly ze dveří, minuly úpatí schodiště, prošly chodbou, minuly jídelnu, dvoudílné dveře vedoucí ke kuchyňskému křídlu,

boční dveře na terasu, do dveří vedoucích k dubovým pokojům, které byly vyhrazeny Kristiánu Gulbrandsenovi. Byl to pokoj s nábytkem vhodným spíše do obývacího pokoje než do jídelny, s postelí a alkovnou na jedné straně a dveřmi vedoucími do šatny a koupelny na druhé straně.

Carrie-Louisa zůstala stát na prahu. Kristián Gulbrandsen seděl za velkým mahagonovým psacím stolem a před sebou měl otevřený kufříkový psací stroj. Stále ještě tam seděl, jen poněkud nepřírozeně posunut ke straně. Vysoké opěradlo a opěrky křesla zabránily pádu těla na podlahu.

Lewis Serrocold stál u okna. Stáhl záclony poněkud stranou a vyhlížel ven do noci.

Ohlédl se a zatvářil nevrle.

„Nemělas sem chodit, miláčku.“

Popošel jim vstříc a ona k němu vztáhla ruku. Slečna Marplová o krok či dva ustoupila.

„Já vím, Lewisi, ale musela jsem – ho vidět. Člověk má přesně vědět, jak se věci mají.“

Pomalů začala postupovat ke stolu.

„Ničeho se nedotýkej,“ varoval ji Lewis. „Policie musí všechno najít přesně tak, jak jsme to našli my.“

„Já vím. Někdo ho tedy zákeřně zastřelil, že?“

„Ano.“ Lewis Serrocold vypadal poněkud překvapeně, že taková otázka vůbec mohla padnout. „Myslel jsem, že to víš.“

„Ve skutečnosti vím. Kristián by nikdy nespáchal sebevraždu a byl tak stoprocentně úspěšný ve všem, co dělal, že nějaká nehoda nepřichází v úvahu. Takže zůstává jediná možnost.“ Na okamžik zaváhala. „Vražda.“

Obešla stůl, zastavila se a dívala se soucitně a něžně na mrtvého muže.

„Milý Kristiáne,“ řekla. „Vždycky jsi byl na mě hodný.“ Lehce se prsty dotkla temene jeho hlavy.

„Bůh ti žehnej. A děkuji ti za všechno.“

Také Lewis Serrocold promluvil a v hlase měl víc citu, než u něho slečna Marplová kdy předpokládala.

„Bůh je mi svědkem, že bych si přál, abys toho byla ušetřena, Carolino.“

Lehce zavrtěla hlavou.

„Nikdy a nikoho nemůžeš ničeho ušetřit,“ řekla. „Dříve nebo později je věcem třeba čelit. A proto je nejlepší udělat to hned. Půjdu si teď lehnout. Předpokládám, Lewisi, že tady zůstaneš a počkáš na příchod policie.“

„Ano.“

Carrie-Louisa se obrátila k odchodu a slečna Marplová ji objala kolem pasu.

KAPITOLA DEVÁTÁ

Když inspektor Curry a jeho skupina dorazili, jediný, kdo je čekal v hale, byla slečna Belleverová.

Přivítala je na úrovni.

„Jsem Juliet Belleverová, společnice a sekretářka paní Serrocollové.“

„To vy jste našla tělo a telefonovala nám?“

„Ano. Většina členů domácnosti je v knihovně, tady za dveřmi. Pan Serrocold zůstal v pokoji pana Gulbrandsena, aby ohlídal, že nikdo na nic nesáhne. Doktor Maverick, který první ohledal tělo, tady bude každou chvíli. Musel vzít – případ do jiného křídla. Mohu vám ukázat cestu?“

„Buďte tak laskavá.“

Schopná žena, pomyslel si pro sebe inspektor. Zdá se, že se postarala o všechno.

Následoval ji do chodby.

Příštích dvacet minut ovládla dům rutina policejní práce. Fotograf fotografoval, přijel policejní lékař a připojil se k dr. Maverickovi. O další půlhodinu později ambulance odvezla pozůstatky Kristiána Gulbrandsena a inspektor Curry úředně zahájil výslechy.

Lewis Serrocold ho uvedl do knihovny, kde si chladně prohlédl všechny shromážděné a do mozku si zapsal první dojmy. Stará dáma s

bílými vlasy, žena středního věku, velice dobře vypadající děvče, které vídal jezdit vozem, a její nazlobeně vypadající americký manžel. Dva mladí muži mající co dělat s ústavem a schopná slečna Belleverová, která ho zavolala a čekala na jeho příjezd.

Inspektor Curry už měl v duchu připraven krátký proslov a teď ho, přesně jak si to naplánoval, také přednesl.

„Obávám se, že celá ta záležitost je pro vás všechny velice rozčilující. Doufám, že vás dnes večer nebudu dlouho zdržovat. Můžeme si o všem důkladněji promluvit zítra. Tady slečna Belleverová našla pana Gulbrandsena mrtvého a chtěl bych, aby mi popsala v hrubých rysech celou situaci. Uchrání nás to zbytečného opakování. Vy, pane Serrocolde, pokud chcete, běžte nahoru za svou paní, ale až skončíme se slečnou Belleverovou, rád bych ještě mluvil s vámi. Všechno je jasné? Máte tady nějakou místnost, kde bychom...“

„Moje pracovna, Jolly?“ řekl pan Serrocolde.

„Zrovna jsem to chtěla navrhnout,“ přikývla Jolly.

Provedla je napříč halou. Inspektor Curry a jeho zástupce ji následovali.

Slečna Belleverová oba policisty i sebe pohodlně usadila. Právě tak dobře mohla být pověřena výsledkem ona, a ne inspektor Curry.

Nicméně nastal okamžik, kdy iniciativa přecházela na něj. Inspektor Curry měl milý hlas a příjemné způsoby. Byl to tichý člověk a neustále vypadal, jako by se omlouval. Někteří lidé už udělali tu chybu, že ho podceňovali. Ve skutečnosti byl na svém písečku tak stoprocentně schopný, jako na svém slečna Belleverová. V každém případě se nerad předváděl.

Odkášlal si.

„Nějaké základní informace už jsem dostal od pana Serrocolda. Pan Kristián Gulbrandsen byl nejstarší syn nebožtíka Erika Gulbrandsena, zakladatele Gulbrandsenovy nadace a sdružení... a ostatních věcí. Byl jedním z jejích správců a přicestoval nečekaně v úterý. Je to tak správně?“

„Ano.“

Inspektora Curryho potěšila její pozornost. Pokračoval. „Pan Serrocolde byl v Liverpoolu a vrátil se dnes večer vlakem v 18.30.“

„Souhlasí.“

„Po dnešní večeři pan Gulbrandsen ohlásil, že má v úmyslu praco-

vat ve svém pokoji, a po kávě opustil zbytek společnosti. Je to tak?“

„Ano.“

„Ted' mi prosím, slečno Belleverová, vlastními slovy řekněte, jak jste mrtvého objevila.“

„Dnes večer jsme tu zažili velice nepříjemný incident. Jeden mladý muž, psychopatický případ, nad sebou ztratil kontrolu a ohrožoval pana Serrocolda revolverem. Byli spolu zamčeni v téhle místnosti. Nakonec ten mladík z revolveru vystřelil, díry můžete vidět tadyhle ve stěně. Naštěstí pana Serrocolda nezasáhl. Po střelbě se ten mladík úplně zhroutil. Pan Serrocold mě poslal, abych našla doktora Mave-ricka. Prošla jsem domem k domácímu telefonu, ale doktor nebyl ve svém pokoji. Našla jsem ho u jednoho z jeho kolegů a vyřídila mu, že má neodkladně přijít. Cestou zpátky jsem šla do pokoje pana Gulbrandsena. Chtěla jsem se ho zeptat, jestli nebude mít ještě nějaké přání, jestli nechce teplé mléko nebo whisky, než půjde spát. Klepala jsem, a když nikdo neodpovídal, otevřela jsem. Uviděla jsem pana Gulbrandsena mrtvého. Šla jsem vás zavolat.“

„Kolik vchodů a východů má tenhle dům a jak jsou zajištěné? Mohl někdo nepozorovaně přijít zvenčí?“

„Postranními dveřmi na terasu mohl přijít kdokoli. Ty dveře se zam-
yckají jen na noc, když jdeme spát. Lidé procházejí domem sem a tam cestou z univerzity.“

„Kde máte, pokud se nemýlím, něco mezi dvěma sty až dvěma sty padesáti mladých delikventů.“

„Ano. Ale univerzitní budovy jsou zajištěny a hlídány. Je velmi ne-
pravděpodobné, že by je mohl kdokoli opustit nepozorovaně a přijít sem bez pozvání.“

„Tohleto bych měl rád ověřené, podíváme se na to. Myslíte, že pan Gulbrandsen zavedl nějaký důvod, řekněme k odvetě? Udělal nějaké nepopulární opatření?“

Slečna Belleverová prudce zavrtěla hlavou.

„Ne, ne, kdepak. Pokud jde o administraci školy anebo její vedení, s tím neměl pan Gulbrandsen nic společného.“

„Z jakého důvodu přijel?“

„To vůbec nevím.“

„Ale nepříjemně se ho dotklo, že pan Serrocold není přítomen, a okamžitě se rozhodl, že počká, až se vrátí?“

„To ano.“

„Takže ať ho sem přivedlo cokoli, týkaly se ty záležitosti bezpochyby pana Serrocolda?“

„Ano. Mohlo by to být tak, ale mohlo se to také prostě týkat jen ústavu.“

„Pravděpodobně. Měl s panem Serrocoldem nějakou poradu?“

„Ne, na to nebyl čas. Pan Serrocold se vrátil krátce před večeří.“

„Ale po večeři pan Gulbrandsen ohlásil, že musí jít psát nějaký důležitý dopis, a odešel. Nenavrlh nějakou poradu s panem Serrocoldem?“

Slečna Belleverová zaváhala.

„Ne, nic takového nenavrlh.“

„Není to divné, když tu na něj čekal? Ačkoli mu nevyhovovalo zdržet se tady a přestože s tím nepočítal?“

„Ano, bylo to nezvyklé.“

Slečna Belleverová se nad nezvyklostí toho faktu zřejmě poprvé zarazila.

„Pan Serrocold ho doprovázel do pokoje?“

„Ne, zůstal v hale.“

„Takže nemůžete říct, kdy asi byl pan Gulbrandsen zabit?“

„Myslím, že jsme slyšeli výstřel. Pokud to byl on, potom to bylo třiadvacet minut po deváté.“

„Bylo slyšet výstřel? A vás to nevyvedlo z klidu?“

„V té podivné situaci ne.“

Potom detailně popsala scénu mezi Edgarem Lawsonem a Lewisem Serrocoldem, která právě v té chvíli vrcholila.

„Takže nikoho nenapadlo, že vystřeleno bylo v domě?“

„Ne, přinejmenším mě to nenapadlo. Ale všichni jsme cítili úlevu, když jsme si uvědomili, že výstřel nepadl tady.“

Potom slečna Belleverová poněkud sarkasticky dodala:

„Obyčejně nepředpokládáte vraždu a pokus o vraždu za jednu noc a v jednom domě.“

Inspektor Curry uznal, že ne.

„Stejně si ale myslím,“ doplnila se náhle slečna Belleverová, „že jsem ten důvod, jít o chvíli později k panu Gulbrandsenovi do pokoje, použila jako záminku. Neměla jsem tak moc v úmyslu ptát se ho, zda ještě něco nepotřebuje. Chtěla jsem se spíš přesvědčit, že je všechno v

pořádku.“

Inspektor Curry ji chvíli mlčky pozoroval.

„Co vás přivedlo na myšlenku, že by nemuselo?“

„Nevím. Myslela jsem si, že ta rána padla venku. V té chvíli to neznamenal nic. Ale později se mi to trochu rozleželo v hlavě. Řekla jsem si, jestli to nebyl výfuk auta pana Restaricka...“

„Výfuk auta pana Restaricka?“

„Ano, pana Alexe Restaricka. Přijel dnes večer vozem, chvíli potom, co se to všechno stalo.“

„Aha. Když jste objevila tělo pana Gulbrandsena, dotkla jste se něčeho v místnosti?“

„Samozřejmě že ne,“ řekla vyčítavě. „Přirozeně jsem věděla, že se nesmím ničeho dotýkat ani s ničím hýbat. Pan Gulbrandsen byl střelen do hlavy, ale nikde nebyla vidět žádná zbraň, a tak jsem hned věděla, že je to vražda.“

„A teď, před chvílí, když jste nás do té místnosti dovedla, všechno tam bylo tak, jako když jste tělo našla?“

Slečna Belleverová přemýšlela. Opřela se a rozhlížela se kolem. Inspektora Curryho napadlo, zda není z těch, kdo mají fotografickou paměť.

„Jedna věc byla jinak,“ řekla po chvíli. „V psacím stroji nic nebylo.“

„Vy říkáte, že když jste tam přišla poprvé, pan Gulbrandsen psal na stroji nějaký dopis, a že ten dopis se mezitím ztratil?“

„Ano, jsem si takřka jistá, že jsem viděla bílý okraj papíru čnít ven ze stroje.“

„Děkuji vám, slečno Belleverová. Kdo ještě přišel do té místnosti do našeho příjezdu?“

„Samozřejmě pan Serrocold, a zůstal tam, dokud jsem pro vás nedošla, pak paní Serrocoldová a slečna Marplová. Paní Serrocoldová trvala na tom, že tam půjde.“

„Paní Serrocoldová a slečna Marplová,“ řekl inspektor Curry. „Kdo z těch lidí je slečna Marplová?“

„Ta stará dáma s bílými vlasy. Bývala spolužačkou paní Serrocoldové. Asi před čtyřmi dny přijela na návštěvu.“

„Velice vám děkuji, slečno Belleverová. Všechno, co jste nám řekla, je velice jasné. Půjdu si teď promluvit s panem Serrocoldem. A možná

nejdřív pár slov se slečnou Marplovou, je to stará dáma a může si pak jít lehnout. Bylo by surové držet ji vzhůru,“ řekl inspektor. „Tohle musel být pro ni šok.“

„Pošlu ji sem, jestli chcete.“

„Když budete tak hodná.“

Slečna Belleverová odešla a inspektor Curry se díval ke stropu.

„Gulbrandsen,“ řekl. „Proč Gulbrandsen? Dvě stovky mládeňců špatně připravených do života pod jednou střechou. Žádný důvod, proč by to neudělal některý z nich. Asi to jeden z nich byl. Ale proč Gulbrandsen? Byl tady vlastně cizinec.“

Seržant Lake poznamenal: „Samozřejmě ještě zdaleka nevíme všechno.“

A inspektor Curry řekl:

„Do téhle chvíle ještě nevíme vůbec nic.“

Vyskočil galantně ze židle, když vstoupila slečna Marplová. Vypadala trochu rozpálená, a inspektor se ji rychle snažil uklidnit.

„Především se nerozčilujte, madame.“ Tyhle staré dámy ze společnosti, pomyslel si. Pro ně je policejní důstojník vždycky někdo podřadný, jehož povinností je prokazovat lepším lidem úctu. „Je to velice nemilé, já vím. Ale musíme si osvětlit všechna fakta. Všechno musí být jasné. Musíme si být jisti.“

„Ó ano, já vím,“ řekla slečna Marplová. „A je to tak obtížné, že? Být si jistý čímkoli, myslím. Protože díváte-li se na jednu věc, nemáte možnost vidět jinou. A člověk se tak často dívá na nepravé věci, třebaže to vůbec nemá v úmyslu. Prostě to tak je. Těžko říct. Špatný směr, říkají tomu kouzelníci. Připadají mi tak šikovní. Nikdy jsem *nepochopila*, jak třeba dělají ten trik s akváriem zlatých rybiček – to se přece skutečně nedá složit na malé kousky, nebo ano?“

Inspektor Curry zamrkal a pak řekl úsečně:

„Přesně tak. Slečna Belleverová nám vyličila všechny události, k nimž tady dnes večer došlo. Jistě to pro vás bylo velice nepříjemné.“

„To máte pravdu. Bylo to všechno tak *dramatické*, víte.“

„Tak zaprvé. Ta scéna mezi panem Serrocoldem a“ – podíval se do svých poznámek – „a tím Edgarem Lawsonem.“

„Velice podivný mladý muž,“ řekla slečna Marplová. „Celou dobu jsem cítila, že s ním je něco hodně v nepořádku.“

„Rozumím vám,“ řekl inspektor Curry. „A sotva to vzrušení opadlo,

přišla do toho smrt pana Gulbrandsena. Pokud vím, doprovázela jste paní Serrocoldovou, když se šla podívat na –e– tělo.“

„Ano, šla jsem s ní. Požádala mě o to. Jsme velice staré přítelkyně.“

„Jistě, takže vy jste šla s paní Serrocoldovou do pokoje pana Gulbrandsena. Nesahaly jste, žádná z vás, na nic, když jste tam byly?“

„To ne, pan Serrocold nás upozorňoval, abychom to nedělaly.“

„Nevšimla jste si náhodou, madame, jestli v psacím stroji byl dopis či řekněme papír?“

„Nebyl,“ odpověděla slečna Marplová promptně. „Všimla jsem si toho hned, protože mi to připadalo divné. Pan Gulbrandsen tam seděl za strojem, tudíž musel něco psát. Ano, řekla jsem si, že je to velice zarážející.“

Inspektor Curry na ni ostře pohlédl. Potom řekl:

„Hodně jste hovořila s panem Gulbrandsenem, když tady byl?“

„Velice málo.“

„Vzpomínáte si na něco zvláštního nebo významného?“

Slečna Marplová uvažovala.

„Vyptával se mě na zdraví paní Serrocoldové. Zvláště na její srdce.“

„Její srdce? Ona má nějaké problémy se srdcem?“

„Ale vůbec ne. Pokud vím, tak žádné.“

Inspektor Curry chvíli jen tiše seděl a potom se zeptal: „Slyšela jste dnes večer, během té hádky mezi panem Serrocoldem a Edgarem Lawsonem, výstřel?“

„Ne, sama jsem ho neslyšela. Jsem trochu nahluchlá. Ale paní Serrocoldová se o něm zmínila.“

„Pan Gulbrandsen opustil společnost hned po večeři, rozumím tomu tak správně?“

„Ano. Říkal, že musí napsat nějaký dopis.“

„Neprojevil žádný zájem o nějaké jednání s panem Serrocoldem?“

„Ne.“

Potom slečna Marplová dodala:

„Krátko už spolu hovořili předtím.“

„Mluvili? Kdy? Pokud vím, tak pan Serrocold se vrátil domů těsně před večeří?“

„To je pravda, ale šel parkem a pan Gulbrandsen mu šel naproti a potom spolu chodili chvíli po terase.“

„Kdo všechno tohle ví?“

„Myslím, že nikdo,“ řekla slečna Marplová. „Pokud to pan Serrocold neřekl paní Serrocoldové. Náhodou jsem ze svého okna pozorovala ptáčky.“

„Ptáčky?“

„Ptáčky,“ potvrdila po chvilince slečna Marplová. „Domnívala jsem se, že by to mohli být čížkové.“

O čížky neprojevil inspektor Curry žádný zájem.

„Nezaslechla jste náhodou,“ pravil delikátně, „aniž byste chtěla –e– nic z jejich konverzace?“

Nevinné modré oči se setkaly s jeho.

„Bojím se, že jenom útržky,“ řekla slečna Marplová decentně.

„A tyhle útržky?“

Chvíli seděla a přemýšlela.

„Neznám skutečné téma jejich konverzace, ale vyplývala z ní oboustranná starost zatajit něco před paní Serrocoldovou. Ušetřit ji, alespoň tak to říkal pan Gulbrandsen, a pan Serrocold říkal – souhlasím, že na ni musíme brát ohled. Také se zmiňovali o velké odpovědnosti, a že by bylo dobré konzultovat tu věc a přijmout radu od někoho zvenku.“

Odmlčela se.

„Myslím, že by bylo lepší, kdybyste se na to všechno zeptal přímo pana Serrocolda.“

„To jistě uděláme, madame. Pozorovala jste ten večer ještě něco zvláštního?“

Slečna Marplová zapřemýšlela.

„Všechno bylo jako obvykle?“

„To ano. Docela jistě.“

Cosí se kmitlo paměti slečny Marplové.

„Přece jedna zvláštnost. Pan Serrocold nedovolil paní Serrocoldové, aby si vzala svůj obvyklý lék. Slečna Belleverová tím byla krajně dotčena.“

Usmála se odzbrojujícím úsměvem.

„Ale to je, samozřejmě, maličkost...“

„To je. Mnohokrát vám děkujeme, slečno Marplová.“

Slečna Marplová opustila místnost a seržant Lake řekl:

„Je sice stará, ale bystrá.“

KAPITOLA DESÁTÁ

Se vstupem Lewise Serrocolda do kanceláře se celá atmosféra změnila. Otočil se, aby za sebou zavřel dveře, a tím, jak to dělal, navozoval dojem soukromého dýchánku. Nesedl si na židli, kterou chvíli předtím opustila slečna Marplová, ale na své vlastní křeslo za psacím stolem. Když slečna Belleverová chystala kancelář pro inspektora Curryho, připravila mu křeslo na straně stolu, a třebaže to dělala podvědomě, rezervovala tak Lewisi Serrocoldovi jeho obvyklé šéfovské místo čelem k příchozím.

Usedl a přemýšlivě pozoroval oba policisty. Tvář měl ztrhanou a unavenou. Byla to tvář muže, který právě prochází těžkými zkouškami; inspektora Curryho to poněkud překvapovalo. Smrt Kristiána Gulbrandsena musela být jistě pro Lewise Serrocolda šokující, ale Gulbrandsen nebyl jeho blízký přítel či příbuzný, nýbrž jenom velice vzdálený známý.

Vůbec to nevypadalo, že Lewis Serrocold přišel odpovídat na otázky policie. Mnohem spíš to dělalo dojem, že Lewis Serrocold se sem dostal proto, aby předsedal zasedání vyšetřovací komise. Inspektora Curryho to poněkud podráždilo.

Ozval se komisně:

„Nuže, pane Serrocolde...“

Lewis Serrocold vypadal ztracen ve svých myšlenkách. Povzdychl si a řekl, aniž nechal inspektora dokončit větu: „Je tak těžké vědět, co je správné udělat.“

Inspektor Curry řekl:

„Myslím, že to *my* dovedeme posoudit, pane Serrocolde. Ale teď k panu Gulbrandsenovi; jak tomu rozumím, přijel neočekávaně?“

„Zcela neočekávaně.“

„Vy jste nevěděl, že přijíždí?“

„Neměl jsem nejmenší tušení.“

„Také jste neměl tušení, proč přijíždí?“ Lewis Serrocold řekl tiše:

„Ale to ano, věděl jsem, proč přijel. Řekl mi to.“

„Kdy?“

„Šel jsem z nádraží pěšky. Vyhlížel mě z domu a vyšel mi naproti. Tehdy mi také vysvětlil, co ho sem tak nečekaně přivedlo.“

„Předpokládám, že nějaká záležitost spojená s Gulbrandsenovou nadací?“

„Kdepak, s Gulbrandsenovou nadací to nemělo nic společného.“

„Slečna Belleverová si to myslela.“

„Přirozeně. To je dedukce, a pan Gulbrandsen neudělal nic, aby ji uvedl na správnou míru. A já také ne.“

„Pročpak, pane Serrocolde?“

Lewis Serrocold odpověděl pomalu:

„Protože nám oběma připadalo nejdůležitější, aby se neprozradil ani náznak skutečného důvodu jeho návštěvy.“

„Nu, a jaký byl ten skutečný důvod?“

Lewis Serrocold minutu nebo dvě mlčel. Potom si povzdechl.

„Gulbrandsen sem přijížděl pravidelně dvakrát do roka na schůzi správců nadace. Naposledy byla taková schůze před měsícem. Takže následně se tady neměl objevit ještě nejméně pět měsíců. Každý si domyslel, že to, co ho sem přivedlo, muselo být velice důležité, důležitější než obvyklé záležitosti. Mysleli ale, že jde jen o záležitost nadace. Pokud vím, Gulbrandsen neudělal nic, aby tenhle dohad vyvrátil, nebo myslel, že neudělal. Ano, to bude asi nejbližší pravdě, myslel, že neudělal.“

„Bojím se, pane Serrocolde, že nejsem schopen vám porozumět.“

Lewis Serrocold po nějakou dobu neodpověděl. Potom důležitě řekl:

„Jsem si plně vědom toho, že Gulbrandsenova smrt, a byla to vražda, mě nutí sdělit vám všechna fakta. Upřímně však říkám, že hlavní starost mám o klid a štěstí své ženy. Nemám právo vám cokoli nařizovat, inspektore, ale naleznete-li způsob zatajit před ní některé věci, byl bych vám velmi vděčen. Víte, inspektore Curry, Kristián Gulbrandsen sem přijel tak nečekaně jen proto, aby mi oznámil, že věří, že má žena je někým pomalu, systematicky a chladnokrevně trávena.“

„Cože?“

Curry se předklonil.

Serrocold pokýval hlavou.

„Byl to pro mě, jak si asi dovedete představit, obrovský otřes.“

Osobně jsem v této záležitosti neměl žádné podezření, ale jakmile mi to Kristián řekl, uvědomil jsem si, že určité potíže, na které si moje žena stěžovala, nasvědčují tomuto obvinění. To, co považovala za revmatismus, křeče v nohou, bolesti, občasné nevolnosti. Všechno to perfektně odpovídá *symptomům pozvolné otravy arzenikem*.“

„Slečna Marplová nám řekla, že Kristián Gulbrandsen se vyptával, jestli paní Serrocoldová nemá problémy se srdcem.“

„Opravdu? To je zajímavé. Mám za to, že srdeční jed, je-li použit, vede k náhlé smrti se zanedbatelnou možností identifikace. Já osobně si ale myslím, že tady spíše připadá v úvahu arzenik.“

„Takže vy si skutečně myslíte, že podezření Kristiána Gulbrandsena bylo důvodné?“

„Ano, to si skutečně myslím. Zaprvé, Gulbrandsen by za mnou asi těžko přišel s takovým nápadem, kdyby si nebyl jist svým tvrzením. Byl to rozvážný a tvrdohlavý člověk, bylo velice těžké ho o něčem přesvědčit, ale také byl velice vychytralý.“

„Měl nějaké důkazy?“

„Neměli jsme čas dojít v rozhovoru až k tomu. Naše rozmluva byla překotná a sloužila jen k vysvětlení jeho návštěvy ke vzájemné dohodě neříct za žádných okolností nic mé ženě, pokud si nebudeme svou věcí zcela stoprocentně jisti.“

„A podezřívál někoho z podávání jedu?“

„To neřekl, a já si myslím, že to ani ve skutečnosti nevěděl. *Mohl* někoho podezřívát. Teď si myslím, že pravděpodobně ano – proč by byl jinak zavražděn?“

„Ale řekl vám nějaké jméno?“

„Ne, žádné. Dohodli jsme se na tom, že celou tu věc pečlivě vyšetříme. Navrhoval, abychom konzultovali doktora Galbraitha, biskupa z Cromeru. Dr. Galbraith je starý Gulbrandsenův přítel, a také jeden ze správců nadace. Je to člověk moudrý a zkušený. V každém případě by byl oporou mé ženě – kdyby se ukázalo nutné ji o celé věci informovat. Také jsme chtěli dát na jeho radu, zda se spojit s policií.“

„Poněkud mimořádné,“ řekl Curry.

„Gulbrandsen nás opustil po večeři, aby napsal dopis dr. Galbraithovi. Psal ten dopis právě ve chvíli, kdy byl zastřelen.“

„Jak to víte?“

Lewis řekl klidně:

„Protože jsem ten dopis vytáhl ze stroje. Mám ho tady.“

Vytáhl z náprsní kapsy složený list kancelářského papíru a podal ho inspektorovi Currymu.

Ten tvrdě řekl:

„Neměl jste ho brát a ničeho v místnosti se dotýkat.“

„Ničeho jiného jsem se nedotkl. Víím, že jsem ve vašich očích tím, že jsem tohle vzal, spáchal neodpustitelný přestupek. Ale měl jsem velice závažný důvod. Byl jsem si jistý, že moje žena bude trvat na své návštěvě v pokoji, a bál jsem se, že by si mohla přecíst něco z toho, co se tady píše. Uznávám, že jsem nejednal dobře, ale obávám se, že bych to udělal znovu. Udělal bych cokoli – cokoli – abych ochránil svou ženu.“

Inspektor Curry pro tentokrát neřekl nic. Četl dopis.

Milý dr. Galbraithe. Jestliže je to jen trochu možné, prosím vás, přijedte do Stonygates okamžitě, jakmile obdržíte tento dopis. Došlo zde totiž k neobyčejné a rostoucí krizi, a já jsem zcela bezradný, jak ji řešit. Znáím váš vztah k naší drahé Carrie-Louise a Vaši hlubokou starost o všechno, co se jí týká. Kolik potřebuje vědět? Jak moc jí toho můžeme říct? To jsou otázky, na které nenacházím uspokojivou odpověď.

Ale přímo k věci. Mám důvody věřit, že tato milá a nevinná dáma je pozvolna trávena. Prvé podezření jsem pojal, když...

Zde dopis uprostřed věty končil.

Curry řekl:

„A když se dostal až sem, byl Kristián Gulbrandsen zastřelen?“

„Ano.“

„Tak ale proč, pro všechno na světě, byl ten dopis dosud ve stroji?“

„Dovedu si vymyslet jen dva důvody – první, vrah neměl tušení, komu Gulbrandsen píše a co v dopise je. Druhý neměl dost času. Mohl uslyšet někoho přicházet a zbývalo mu jen taktak času, aby mohl nepozorovaně uprchnout.“

„Gulbrandsen vám ani narážkou nedal najevo, koho podezřívá – pokud někoho podezřívá?“

Nastala malá pauza, možná velmi malá, než Lewis odpověděl.

„Ne, nedal.“

Potom zničehonic dodal:

„Kristián byl velice spravedlivý člověk.“

„Jakým způsobem si myslíte, že byl ten jed vaší ženě podáván?“

„Domnívám se, že nejpravděpodobněji v nějakém nápoji, například v toniku, který moje žena pije. Pokud jde o jídlo, všichni jíme ze stejných mís a pro mou ženu se žádné zvláštní jídlo nepřipravovalo. Kdokoli však může namíchat arzenik do láhve s nápojem.“

„Musíme tu láhev vzít a dát obsah analyzovat.“

Lewis tiše řekl:

„Mám už vzorek. Vzal jsem ho dnes večer před večeří.“

Ze zásuvky stolu vyndal malou zazátkovanou lahvičku s červenou tekutinou.

Inspektor Curry řekl uznale:

„Vy myslíte na všechno, pane Serrocolde.“

„Držím se zásady jednat rychle. Dnes večer jsem zabránil své ženě, aby si vzala svou obvyklou dávku. Ta je stále ještě ve sklenici na duhovém prádelníku v hale, láhev s tonikem je v jídelně.“

Curry se naklonil nad stůl. Ztišil hlas, aby naznačil, že mluví důvěrně a neúředně.

„Promiňte mi, pane Serrocolde, ale *proč* jste tak zásadně proti tomu, aby o tom věděla vaše žena? Bojíte se, že propadne panice? Pro její vlastní bezpečí by bylo lépe, kdyby byla varována, ne?“

„Ano, ano, mohlo by to tak být. Ale myslím, že tomu dost nerozumíte. Je to těžké, když neznáte mou paní Carolinu. Moje žena, inspektore Curry, je idealistka a naprosto důvěřivá osoba. O ní je skutečně možno říct, že prostě nevidí zlo. Nevidí ani neslyší. Bylo by pro ni nesnesitelné, kdyby věděla, že si ji někdo přeje zabít. Ale je třeba jít ještě hlouběji. Není to jen prostě – kdokoli. V tomto případě, jistě to také tak chápete, je to někdo, kdo je jí velice blízký a koho má ráda.“

„Myslíte?“

„Musíme to brát tak, jak to je. Velice blízko žije na dvě stovky rozvrácených nebo vyšinutých osobností, které se seberealizují velice často krutým a nesmyslným násilím. Z přirozeného souběhu věcí však vyplývá, že žádný z nich nemůže být podezříván z tohoto zločinu. Travič je někdo, kdo žije v kruhu rodiny. Myslete na lidi, kteří zde jsou; její manžel, její dcera, její vnučka s manželem, její nevlastní syn, kterého považuje za vlastního, slečna Belleverová, oddaná společnice a přítelkyně po dlouhá léta. Všichni její blízcí a drazí – a přece zde musí vyvstat podezření – že je to jeden z nich!“

Curry řekl zvolna:

„Jsou tady i lidé, kteří *nepatří* k rodině.“

„Do určité míry. Doktor Maverick, jeden ze dvou v ústavu, je s námi často, je tady služebnictvo – ale upřímně, jaký motiv by měli?“

Inspektor poznamenal:

„A co ten mladík, jak se jen jmenuje, ten Edgar Lawson?“

„Samozřejmě. Ale ten tady bývá, a to stejně až v poslední době, jen jako příležitostný návštěvník. Motiv také nemůže mít. Nehledě na to, že je na Carolinu citově vázán jako všichni ostatní.“

„Ale je vyšinitý. Co ten útok na vás dnes večer?“

Serrocold netrpělivě zamával rukou.

„Úplná dětinskost. Neměl ani ten nejmenší úmysl ublížit mi.“

„Ne? A co ty dvě kulky tamhle ve stěně? Střílel snad na vás, ne?“

„Nechtěl mě zasáhnout. Docela obyčejně se předváděl, nic víc.“

„Řekl bych, že poněkud nebezpečné předvádění se, pane Serrocolde.“

„Tomu vy nemůžete rozumět. Musel byste mluvit s naším psychiatrem doktorem Maverickem. Edgar je nemanželské dítě. Kompenzuje si, že neměl otce a měl chudé dětství. Namlouvá sám sobě, že jeho otec je slavný a významný muž. Je to fenomén v odborných kruzích obecně známý. Ujišťuji vás. Zlepšoval se, hodně se zlepšoval. Teď z nějakého důvodu přišel tenhle zvrát. Jako svého otce identifikoval mě a sehrál to melodrama, mával revolverem a sypal ze sebe hrozby. Vůbec jsem se necítil ohrožen. Když pak konečně vypálil, zhroutil se v slzách, doktor Maverick ho odvedl a dal mu sedativa. Zítra ráno bude pravděpodobně úplně normální.“

„Vy si nepřejete udělat na něj oznámení?“

„To by byla vůbec ta nejhorší věc, která by se mohla stát – myslím pro něj.“

„Aby bylo jasno, pane Serrocolde, podle mě by měl být hlídán. Lidé, kteří kolem sebe střílejí z revolveru, aby podpořili své ego! Je třeba také myslet na společnost, víte.“

„Na tohle téma si promluvte s Maverickem, ten vám to může vysvětlit odborně. V každém případě chudák Edgar nemohl zastřelit Gulbrandsena. Byl celou dobu tady a vyhrožoval, že zastřelí *mne*.“

„A právě o tom jsem s vámi chtěl mluvit, pane Serrocolde. Prohledali jsme okolí domu. Jak to vypadá, kdokoli mohl přijít zvenčí a za-

střelit pana Gulbrandsena, protože dveře na terasu nebyly zamčeny. Ale máme tady celkem úzký prostor *uvnitř* domu a ve světle všeho toho, co jste mi řekl, myslím, že mu musíme věnovat velice pečlivou pozornost. Vypadá velmi pravděpodobně, že kromě staré slečny –eh– Marplové, která se náhodou dívala z okna své ložnice, nikdo neví o tom, že vy a pan Kristián Gulbrandsen jste spolu soukromě hovořili. Pokud tomu tak je, potom mohl být pan Gulbrandsen také zastřelen někým, kdo chtěl zabránit tomu, aby vám sdělil svá podezření. Je samozřejmě ještě příliš brzy říct, kolik dalších motivů ještě existuje. Pan Gulbrandsen byl, předpokládám, velice zámožný muž?“

„Ano, byl velmi zámožný. Má syny a dcery a vnuky – všichni pravděpodobně budou mít z jeho smrti jakýsi prospěch. Ale nemyslím, že kdokoli z jeho rodiny je právě v zemi, a všechno jsou to neobyčejně solidní a vážení lidé. Pokud vím, žádná černá ovce se tam nevyskytuje.“

„Měl nějaké nepřátele?“

„Asi těžko. On byl – skutečně, on nebyl ten typ člověka.“

„Takže když to celé shrneme, je to na tomhle domě a lidech v něm? Kdo odtud, z *tohoto domu*, ho mohl zabít?“

Lewis Serrocold řekl velice zvolna:

„Je to pro mě nesmírně obtížné říct. Je tady služebnictvo, členové mé domácnosti a naši hosté. Z vašeho hlediska je všechno možné. Mohu vám říct jen tolik, že všichni, s výjimkou služebnictva, byli v hale, když Kristián odešel, a pokud jsem tam byl já, tak nikdo z haly neodešel.“

„Vůbec nikdo?“

„Myslím,“ Lewis se zamračil v úsilí vzpomenout si, „ach, samozřejmě. Některá světla zhasla, vypadla pojistka – a pan Walter Hudd se na to šel podívat.“

„To je ten mladý Američan?“

„Ano – a samozřejmě nevím, co se v hale dělo potom, co jsem s Edgarem odešel sem.“

„Takže mi, pane Serrocolde, nic bližšího nemůžete říct?“

„Opravdu ne. Je mi líto, že nejsem schopen vám pomoci. To je celé. Je to tak beznadějně.“

Inspektor Curry vzdychl a pak řekl: „Pan Gulbrandsen byl zastřelen malou automatickou pistolí. Víte o někom tady, kdo by měl takovou

zbraň?“

„Nemám tušení, myslím, že je to nepravděpodobné.“

Inspektor Curry si vzdychl ještě jednou.

„Řekněte jim všem, že mohou jít do postele. Promluvím si s nimi až zítra.“

Když se za panem Serrocoldem zavřely dveře, zeptal se seržanta Lakea:

„Tak co si o tom myslíš?“

„Víš, nebo si myslíš, že ví, kdo ho zabil,“ řekl Lake.

„Souhlasím s vámi, a ani trochu se mu to nelíbí...!“

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

Následující jítro Gina spěšně pozdravila slečnu Marplovou, když šla dolů na snídani.

„Už je tu zase policie,“ řekla. „Tentokrát jsou v knihovně. Wally nemůže pochopit, proč se chovají tak tiše a nenápadně. Myslím, že je tím vším úplně nadšen. Já ne. Já to nenávidím, je to hrozné! Štve mě to. Proč myslíte, že mě to tak štve? Protože jsem napůl Taliánka?“

„To je velice dobře možné. Přinejmenším to vysvětluje, proč vám nevadí dávat najevo své pocity.“

Slečna Marplová se při těch slovech maličko usmála.

„Jolly je bez sebe vzteky,“ řekla Gina, zavěsila se do slečny Marplové a manévrovala ji do jídelny. „Já si myslím, že je tak rozčilená, protože policie tady teď na všechno dohlíží a ona je nemůže buzerovat jako vždycky.“

Alexi a Stephenovi,“ pokračovala Gina, když přišly do jídelny, kde oba bratři právě končili se snídání, „těm je to jedno.“

„Milá Gino,“ řekl Alex, „jsi vrcholně nezdvořilá. Dobré jítro, slečno Marplová. Mně na tom opravdu záleží, ale je pravda, že strýce Kristiána jsem prakticky neznal. Jsem totiž ten nejlepší podezřelý. Doufám, že si to uvědomuješ?“

„Podezřelý? Ty? Proč?“

„Velice jednoduché. Přijížděl jsem k domu právě v době, kdy se to stalo. A jak tak teď všechno prověřují, zdá se jim, že jsem jel mezi chatou a domem nějak dlouho. Takže jsem mohl mít dost času na to, abych vystoupil z vozu, běžel do domu, vběhl do něho bočními dveřmi, zastřelil strýce Kristiána, vyběhl ven a zpátky do auta.“

„A cos dělal doopravdy?“

„Odkakživa jsem si myslel, že malé holčičky jsou od malička vychovávány k tomu, aby nedávaly nevhodné otázky. Budeš se divit, ale jako idiot jsem pěkných pár minut stál a díval se na obrazy mlhy v reflektorech, a jak toho efektu dosáhnout na jevišti. V mém novém baletu.“

„To jim přece můžeš říct!“

„Pochopitelně. Ale znáš policajty. Velice civilizovaně a vychovaně ti poděkují a všechno si to hezky zapíší, jenže nemáš nejmenší tušení, *co se jim honí hlavou*, kromě toho, že člověk předem ví, že jsou absolutně skeptičtí.“

„To ses musel asi divně tvářit, Alexi,“ řekl Stephen se svým jemným a poněkud krutým úsměvem. „Se mnou je to v pořádku. Jsem rád, že jsem včera večer nevytáhl paty z haly.“

Gina křičela: „Ale nemohou si přece myslet, že to udělal *jeden z nás!*“

Zděšeně vytřeštila oči.

„Ale neber si to tak, miláčku,“ řekl Alex a mazal si tlustou vrstvu marmelády. „To je docela normální.“

Slečna Belleverová strčila hlavu do dveří a řekla:

„Slečno Marplová, až dosnídáte, můžete přijít do knihovny?“

„Znovu vy?“ řekla Gina. „A před námi?“

Vypadala, že se jí to dotklo.

„No nazdar, a co bylo tohle?“ zeptal se Alex.

„Nic jsem neslyšel,“ řekl Stephen.

„Vypadalo to jako rána z pistole.“

„Střílejí v pokoji, kde byl zabit strýček Kristián,“ řekla Gina. „Nevím proč. A taky venku.“

Opět se otevřely dveře a vešla Mildred Stretová. Byla oblečena v černém, na krku měla onyxový náhrdelník.

Zamumlala dobré jitro, aniž se na kohokoli podívala, a usedla.

Ztlumeným hlasem pak řekla:

„Prosím trochu čaje, Gino. Nebudu moc jíst, jen kousek chleba.“

Kapesníkem, který držela v ruce, se delikátně dotkla nosu a očí. Pak se nepřítomně podívala na oba své bratry. Stephen i Alex se začali cítit trapně. Ztišili hlasy skoro k šepotu, pak vstali a odešli.

Mildred Stretová řekla – nebylo jisté, jestli do prostoru či slečně Marplové: „Dokonce ani černá kravata.“

„Nemyslím si, že věděli předem, že tady dojde k vraždě,“ řekla slečna Marplová omluvně.

Gina se zakuckala a Mildred Stretová se na ni káravě podívala.

„Kdepak je dnes ráno Walter?“ zeptala se.

Gina zrudla.

„Nevím, neviděla jsem ho.“

Seděla tam zaraženě jako provinilé dítě.

Slečna Marplová vstala.

„Jdu do knihovny,“ řekla.

II.

V knihovně u okna stál Lewis Serrocold.

Nikdo jiný v místnosti nebyl.

Když slečna Marplová vešla, obrátil se k ní a vzal ji za ruku.

„Doufám,“ řekl, „že se kvůli tomu šoku necítíte hůř. Být pod střechou, kde došlo k vraždě, musí být pořádná psychická zátěž pro každého, kdo se s něčím takovým ještě nesetkal.“

Skromnost slečně Marplové zabránila, aby mu řekla, že s vraždou se cítí jako doma. Podotkla jen, že život v St Mary Mead není zdaleka taková selanka, jak to vidí lidé odjinud.

„Mohu vás ujistit, že i na vesnici se dějí velice odpudivé věci,“ řekla. „Člověk tam má možnost vidět leccos, co ve městě nikdy.“

Lewis Serrocold poslouchal shovívavě a na půl ucha.

Potom řekl velice jednoduše: „Potřebuji vaši pomoc.“

„Ale to je samozřejmé, pane Serrocolde.“

„Je to záležitost týkající se mé ženy Caroliny. Mám za to, že vám na ní jistě záleží. Máte ji ráda.“

„To skutečně ano. Každý ji má rád.“

„To jsem si myslel. Ale vypadá to, že jsem neměl pravdu. S dovolením inspektora Curryho vám teď řeknu něco, co nikdo jiný ještě neví. Anebo, abych byl přesný, jedna osoba to ví určitě.“

Krátce jí vylíčil to, co včera večer řekl inspektoru Currymu.

Slečna Marplová se zhrozila.

„Tomu prostě nemohu uvěřit, pane Serrocolde. Ne, prostě nemohu.“

„Totéž jsem si myslel, když mi to řekl Kristián Gulbrandsen.“

„Řekla bych, že drahá Carrie-Louisa nemá na celém světě jediného nepřitele.“

„Vypadá to neuvěřitelně. Ale chápete tu zápletku? Otrava – pomalá otrava – to je rodinná záležitost. Je to svázáno s někým v téhle malé domácnosti –“

„Jestli je to *pravda*. Jste si jistý, že pan Gulbrandsen se nemýlil?“

„Kristián se nemýlil. Byl příliš uvážlivý na to, aby něco podobného řekl, aniž by pro to měl podklad. Kromě toho, policie si odvezla láhev Carolininy medicíny a ještě separátní vzorek jejího obsahu. V obou byl arzenik – arzenik jí nebyl předepsán – důkladnější testy budou trvat déle, ale přítomnost arzeniku je prokázána.“

„Takže její revmatismus – potíže s chůzí – to všechno –“

„Ano, křeče v nohou jsou typické, pokud vím. Krátce předtím, než jste přijela, měla Carolina jeden nebo dva silné žaludeční záchvaty, ale ani ve snu by mě nenapadlo, dokud Kristián nepřijel...“

Zmlknul. Slečna Marplová řekla tiše: „Takže Ruth měla pravdu.“

Lewis Serrocold vyjekl překvapením:

„Ruth?“

Slečna Marplová se začervenala.

„Něco jsem vám neřekla. Nepřijela jsem sem úplně náhodně. Do-
volte, abych vám to vysvětlila. Ale bojím se, že já vždycky všechno
vysvětluji špatně,“ řekla slečna Marplová. „Prosím vás, buďte trpě-
livý.“

Lewis Serrocold poslouchal, jak mu slečna Marplová vypráví o Ruth a jejích pocitech.

„Neobyčejné,“ komentoval to. „Neměl jsem tušení.“

„Bylo to tak zmatené,“ řekla slečna Marplová. „Ruth sama nevěděla, proč měla ten pocit. Musí být nějaký důvod, podle mých zkušeností vždycky je, ale – *něco v nepořádku* – bylo nejbližší tomu, jak to dokázala vyjádřit.“

Lewis Serrocold vážně dodal:

„A vypadá to, že měla pravdu. Teď je tu otázka, slečno Marplová. Sama vidíte, v jaké jsem situaci. Mám o tom říct Carrie-Louise?“

„Proboha ne,“ slečna Marplová skoro vykřikla rozčilením. Pak se znovu začervenala a tázavě se zadívala na Lewise. Ten přikývl.

„Takže máte stejný názor jako já. Stejný jako měl Kristián Gulbrandsen. Mohli bychom mít takový pocit, kdyby to byla nějaká obyčejná žena?“

„Carrie-Louisa *není* obyčejná žena. Žije podle toho, čemu věří, a věří v lidskou dobrotu, ach bože, vyjadřuji se tak špatně. Ale domnívám se, že pokud nebudeme vědět, kdo...“

„V tom je ten zakopaný pes. Uvědomujete si ale, slečno Marplová, že když jí neřekneme nic, bereme tím na sebe určité riziko?“

„Takže vy na mně chcete, jak to jen vyjádřit, abych ji hlídala?“

„Copak to nevidíte, vy jste ta jediná osoba, které mohu důvěřovat,“ řekl Lewis Serrocold prostě. „Vypadá to, že každý tady je jí oddán. Ale je? Váš vztah je však starý mnoho a mnoho let.“

„A také jsem přijela před pár dny,“ poznamenala slečna Marplová poněkud impertinentně.

Lewis Serrocold se zasmál.

„Přesně tak.“

„Bude to zjištěná otázka,“ omluvila se předem slečna Marplová, „ale kdo všechno by měl prospěch z toho, kdyby Carrie-Louisa zemřela?“

„Peníze,“ Lewis pronesl to slovo s odporem. „Vždycky nakonec dojde na peníze, že?“

„Předpokládám, že v tomto případě tomu tak je. Carrie-Louisa je milá a příjemná osoba s ohromnou dávkou šarmu, a člověk si opravdu nedokáže představit někoho, kdo by ji neměl rád. Myslím tím, že by neměla mít nepřítel. Takže kořenem té věci musí být peníze, což nepotřebujete vědět ode mě, pane Serrocolde; lidé jsou pro peníze doopravdy schopni všeho.“

„Myslím, že je to tak, ano, jsou.“

A pokračoval: „Přirozeně, právě tohle si myslí i inspektor Curry. Dnes přijede z Londýna pan Gilfoy. Gilfoy, Gilfoy, Jaimes & Gilfoy je velmi známá advokátní firma. Otec tohohle Gilfoye byl jedním z původních správců nadace, a psali také Carolininu poslední vůli a originál poslední vůle Erika Gulbrandsena. Řeknu vám to jednoduše.“

„Děkuju moc,“ řekla slečna Marplová. „Vždycky jsem považovala práva za tajemná.“

„Erik Gulbrandsen po založení univerzity, nadace a všech ostatních dobročinných organizací odkázal také stejné sumy své dceři Mildred i adoptované Pipce, Ginině matce, a potom nechal zbytek svého obrovského bohatství jako vklad, z jehož příjmu pak bude po celý život vyplácena Carolina.“

„A po její smrti?“

„Po její smrti má být tento příjem adekvátně rozdělen mezi Mildred a Pippu – nebo jejich děti, pokud předejdou na onen svět Carolinu.“

„Takže všechno zdědí Mildred a Gina.“

„Ano. Carolina sama je také poměrně zámožná, i když ne jako Gulbrandsen... Polovinu z toho nechala před čtyřmi lety mně. Ze zbytku odkázala deset tisíc liber Julietě Belleverové a zbytek rovnoměrně rozdělila mezi Alexe a Stephena Restarickovy, své dva nevlastní syny.“

„Ach Bože,“ řekla slečna Marplová. „To je špatné. To je moc špatné.“

„Jak to myslíte?“

„Znamená to, že kdokoli pod touhle střechou má motiv.“

„Ano, to má. Ale stejně nevěřím ani trochu, že by kdokoli z těch lidí byl ochoten spáchat vraždu. Prostě nemohu... Mildred je její dcera – a velice slušně zajištěná. Gina babičku prostě miluje. Je výstřední a roz-
hazovačná, ale vůbec není ziskuchtivá. Jolly Belleverová je Carolině fanaticky oddána. Oba Restarickové se o Carolinu starají, jako kdyby byla jejich vlastní matka. Nemají své vlastní peníze, o kterých by stálo za to mluvit, ale pořádný díl Carolinina příjmu jde do jejich podnikání – zvláště Alexova. Prostě nevěřím, že by ji ten nebo onen z nich úmyslně trávil kvůli nějakému dědictví. Ničemu z toho prostě nevěřím, slečno Marplová.“

„A co Ginin manžel? Ten také žije tady, ne?“

„Ano,“ Lewis vzdychnul. „Ještě je tu Ginin manžel.“

„Vy o něm ve skutečnosti moc nevíte. Ale nemohu nevidět, že je to velice nešťastný mladý muž.“

Lewis se zatvářil smutně:

„Nezapadl sem. Nemá ani zájem, ani sympatie pro nic, oč se tu snažíme. Ale proč by také měl mít? Je mladý, neotesaný a přichází ze

země, kde člověka oceňují podle toho, kam to v životě sám dotáhne.“

„Mezitím co my všichni tady jsme přímo okouzleni nezdarem,“ řekla slečna Marplová.

Lewis Serrocold na ni ostře a podezřívavě pohlédl.

Zapýřila se a poněkud nesrozumitelně zamumlala: „Někdy si myslím, víte, že věci se nemají přehánět..., mám na mysli mladé lidi s dobrým dědičným základem, moudře vychované ve slušných rodinách, lidi odvážné a zmužilé, se schopností něco zlepšit. To je druh lidí, které tahle země *potřebuje*.“

Lewis se mračil a slečna Marplová byla růžovější a růžovější a víc a víc záhadná.

„Ne, že bych neoceňovala – skutečně ano, já, vy a Carrie-Louisa, to je noblesní práce, skutečný soucit a člověk má mít soucit. Jací lidé *jsou*, to je nakonec to jediné, co se počítá. Smůla nebo štěstí, více se vždy očekává (a je to tak správně) od těch šťastných. Ale někdy myslím na smysl pro proporce – nemyslím vás, pane Serrocolde. Ve skutečnosti nevím, co si o tom myslet. Ale Angličané jsou přece v tomhle poněkud divní. Dokonce za války – jsou o tolik pyšnější na své porážky než na svá vítězství. Cizinci nikdy nemohou rozumět tomu, proč jsme tak hrdí na Dunkerque. Oni na tenhle druh věcí raději zapomínají, kdežto my vždycky vítězstvím vypadáme spíše zahanbeni a tváříme se, že se nesluší se něčím takovým chvástat. Podívejte se na všechny naše básníky. Zteč lehké brigády a Drakeova malá *Revenge*, jak se vrhá na španělskou říši.² Je to věru podivná vlastnost, přemýšlíte-li o tom.“

Slečna Marplová nabírala druhý dech.

„Chci říct, že Walteru Huddovi to tady všechno musí připadat spíše výstřední.“

„Ano, rozumím, co chcete říct. Walterovo chování ve válce bylo bezvadné. Nikdo nemůže pochybovat o jeho odvaze.“

„To není to, i když to pomůže,“ mínila slečna Marplová otevřeně. „Protože válka je jedna věc, a každodenní život něco úplně jiného. Ve skutečnosti si myslím, že spáchat vraždu, to chce odvalu – nebo častěji možná sebevědomí.“

² Odkaz na historické události z búrské války a španělského pokusu o invazi do Anglie.

„Ale jen těžko můžete říct, že by Walter Hudd měl dostatečný motiv.“

„Řekl byste to vy?“ chtěla vědět slečna Marplová. „Nenávidí to tady. Chce odtud pryč. Chce odtud dostat Ginu. A pokud mu jde doopravdy o peníze, je pro Ginu důležité, aby měla všechny peníze, než – e– než si vybuduje definitivní vztah k někomu jinému.“

„Vztah k někomu jinému,“ opakoval Lewis udiveně. Slečna Marplová žasla nad slepotou nadšeného reformátora společnosti.

„Oba Restarickové se o ni ucházejí, vy to nevíte?“

„To rozhodně nemyslím,“ prohlásil Lewis nepřítomně.

A pokračoval:

„Stephen je pro nás velice cenný, velmi cenný. Způsob, jak se dokáže přiblížit těm chlapcům, je – bystrý – zajímavý. Minulý měsíc měli vynikající představení. Scéna, kostýmy, všechno. Dokázalo to, jak jsem vždycky tvrdil doktoru Maverickovi, že nedostatek dramatickosti v jejich životě je vede ke zločinu. Dramatizovat sám sebe je přirozený dětský instinkt. Maverick řekl – ach ano, Maverick.“

Odmlčel se. „Chci, aby Maverick navštívil inspektora Curryho v Edgarově věci. Celá věc je ve skutečnosti tak směšná.“

„Co doopravdy víte o Edgaru Lawsonovi, pane Serrocolde?“

„Všechno,“ odpověděl Lewis rozhodně. „Všechno, co vědět potřebuji. Vím o jeho původu, výchově, jeho hlubokém nedostatku sebedůvěry.“

Slečna Marplová ho přerušila.

„Mohl by Edgar Lawson trávit paní Serrocoldovou?“

„Těžko. Je tady pár týdnů. A je to v každém případě směšné. Proč by měl Edgar chtít otrávit mou ženu? Co by tím mohl získat?“

„Samozřejmě, nic materiálního. To vím. Ale třeba má nějaký jiný, odlišný důvod. On je přece odlišný, to víte.“

„Myslíte nevyvážený?“

„Předpokládám. Ne, tak to není. Vůbec ne. To, co mám na mysli, je, že je zcela *zkažený*.“

Nebylo to zcela přesné vystižení toho, co ve skutečnosti cítila. Lewis Serrocold přijal její slova v plném významu.

„Ach ano,“ řekl. „Je zcela *zkažený*, chudák kluk. A vykazoval takové zlepšení. Skutečně nedokážu pochopit, proč došlo k tomu náhlému zvratu...“

Slečna Marplová se k němu dychtivě naklonila.

„Ano, mě to také udivilo. Když...“

Nedokončila větu, protože do místnosti vešel inspektor Curry.

KAPITOLA DVANÁCTÁ

Lewis Serrocold odešel. Inspektor Curry se posadil a věnoval slečně Marplové poněkud křivý úsměv.

„Pan Serrocold vás požádal, abyste mu dělala hlídacího psa, že?“

„Požádal,“ a dodala: „Doufám, že proti tomu nic nemáte.“

„Ne, *mně* to nevadí. Myslím si dokonce, že je to docela dobrý nápad. Ví pan Serrocold o tom, jak výbornou k tomu máte kvalifikaci?“

„Obávám se, že vám nerozumím, inspektore.“

„Aha, ví o vás pouze to, že jste milá stará dáma a spolužačka jeho ženy.“ Pokývl hlavou. „Ale my o vás víme trošičku víc než to, slečno Marplová. Zločin je přece váš starý koníček. Pan Serrocold vidí jen jeden aspekt kriminality – její slibné začátečníky. Občas se mi z toho zvedá žaludek. Dovolím si říct, že jsem staromódní reakcionář, ale existuje spousta slušných mladých kluků bez záznamu v rejstříku trestů, kteří by taky potřebovali do začátku dostat nohu do třmenu. Zdá se mi však, že poctivost se musí odměňovat sama sebou. Já tyhle milionáře za nějak zvlášť úctyhodné nepokládám. No – nevšímejte si mě, jsem starý zpátečník. Viděl jsem hromady mladých kluků a děvčat, proti kterým se spiklo všechno. Špatný původ, rozvrácené rodiny, nemožnost vzdělání, smůla ve všem, do čeho se pustili, každá možná překážka, která se vůbec může vyskytnout, a přece měli vůli porvat se s tím. Těmhle bych odkázal, co mám, kdybych někdy něco měl. Jenže jediné, co kdy budu mít, je moje penze a zahrádka jako dlaň.“

Znovu potřásl hlavou.

„Vrchní inspektor Blacker mi o vás včera vykládal. Říkal, že máte spoustu zkušeností s tou zjizvenou částí společnosti. Proto bych teď chtěl slyšet váš názor. Kdo je podle vás ten černý vzadu? Ten voják

manžel?“

„To by bylo pro každého až moc pohodlné.“

Inspektor Curry se v duchu usmál.

„Jeden podobný mi kdysi přebral mou nejlepší holku,“ poznamenal sentimentálně. „Takže jsem přirozeně zaujatý. Jeho chování taky není bez vady. Proto chci slyšet názor amatéra. Kdo podle vás systematicky tráví paní Serrocoldovou?“

„No,“ řekla slečna Marplová uvážlivě. „Člověka vždycky, vzhledem k lidské povaze, první napadne manžel. Nebo naopak manželka. To je zásadně první úvaha v každém případě travičství, nemyslíte?“

„Čím dál tím víc s vámi souhlasím,“ řekl inspektor Curry.

„Ale ve skutečnosti v tomhle případě,“ slečna Marplová zavrtěla hlavičkou, „upřímně řečeno, v tomhle případě vážně *nepovažuji* pana Serrocolda za podezřelého. Protože, a to je důležité, inspektore, on svou ženu skutečně miluje. Přirozeně to celé může být jen komedie, ale není, v jeho případě to není komedie. Je to velice nenápadný a tichý člověk, ale velice čestný. Miluje svou ženu a jsem si absolutně jistá, že by jí nepodstrkoval jed.“

„Taky nesmíme zapomenout, že postrádá jakýkoli motiv. Ona na něj nechala přepsat svůj majetek už dávno.“

„To také,“ podotkla slečna Marplová realisticky, „ale jsou i jiné důvody, proč si gentlemani přejí odklidit svou ženu. Vztah k nějaké jiné, většinou mladší ženě, například. V tomhle případě však na to nic neukazuje. Pan Serrocold se nechová jako člověk propadlý žáru lásky. Bojím se, že ho doopravdy budeme muset vyškrtnout ze seznamu.“

„Skutečně politováníhodné,“ zašklebil se inspektor.

„Stejně tak nemohl zabít Gulbrandsena, i když se mi zdá, že obě ty věci spolu souvisejí. Ten, kdo tráví paní Serrocoldovou, musel taky, aby zabránil svému prozrazení, oddělat Gulbrandsena. Takže máme, co jsme chtěli, a teď, kdo měl včera v noci šanci Gulbrandsena zabít? Náš miláček Walter Hudd. To on rozsvítil lampu, která vyhodila pojistky. Což mu poskytlo záminku odejít z haly a jít se na ně podívat. Pojistky jsou v průchodu z hlavní chodby do kuchyně. V době jeho nepřítomnosti v hale byl slyšet výstřel. Takže náš podezřelý číslo 1 báječně vyhovuje podmínkám spáchaného zločinu.“

„A kdo dostane dvojku?“ zeptala se slečna Marplová.

„Výborné druhé místo zaujímá Alex Restarick. Jel sám z toho ho-

telového Zapadákovy, a ta cesta mu trvala nějak příliš dlouho.“

„Ještě někdo?“ Slečna Marplová se dychtivě předklonila. „Moc laskavé od vás, že mi to všechno říkáte.“

„To není žádná laskavost,“ opáčil inspektor Curry. „To je nutnost, protože potřebuju vaši pomoc. Ťukla jste hřebíček na hlavičku, když jste se zeptala: Ještě někdo? Vy jste byla včera večer v hale, a tak mi můžete říct, *kdo ji opustil...*“

„Ale ano, toho bych měla být schopna. Jenže... Uvědomujete si, že okolnosti...“

„Chcete mi říct, že jste byla zcela zaujatá tou hádkou za dveřmi Serrocoldovy pracovny.“

Slečna Marplová vehementně kývala.

„V té chvíli jsme všichni byli pořádně vyděšeni tím, co se tam dělo. Pan Lawson vypadal, skutečně vypadal naprosto pomateně. Kromě paní Serrocoldové, které se to skoro nedotklo, jsme se všichni báli, co může provést panu Serrocoldovi. Řval a sypaly se z něho příšerné věci, mohli jsme to docela zřetelně slyšet, navíc nesvítila většina světel, takže jsem nebyla schopná všimnout si ničeho víc.“

„Znamená to, že během té scény se někdo mohl z haly vytratit, projít chodbou, zastřelit Gulbrandsena a zase se nenápadně vrátit dovnitř?“

„Myslím, že by to bylo docela dobře možné...“

„Můžete s určitostí říct, že všichni byli po celou tu dobu v hale?“

Slečna Marplová se nad tím zamyslela.

„Mohu to říct o paní Serrocoldové, tu jsem měla celou dobu na očích. Seděla blízko dveří do pracovny a nehnula se ze židle. Překvapovala mě její schopnost zachovat klid.“

„A co ostatní?“

„Slečna Belleverová šla ven, ale myslím – jsem si skoro jistá –, že to bylo až *po* výstřelu. Paní Stretová? To opravdu nevím, seděla za mnou. Gina byla u dost vzdáleného okna a *myslím*, že tam zůstala sedět po celou tu dobu, i když jistá si tím být nemohu. Stephen seděl u klavíru, a když hádka nabyla na intenzitě, přestal hrát.“

„Nesmíme se dát poplést časem, kdy jste uslyšeli výstřel,“ řekl inspektor Curry. „To je starý a mnohokrát použitý trik. Nepravý výstřel posune čas vraždy tak, aby připravil někomu alibi, nebo alespoň všechno znejasnil. Jestli slečna Belleverová v něčem takovém jede

(nepravděpodobné, ale žádnou možnost nesmíme vyloučit), pak odešla po výstřelu tak, aby si toho každý všiml: jen proto. Kdepak, ten výstřel nemůže být vodítko. Důležité časové údobí začíná v okamžiku, kdy Kristián Gulbrandsen opustil halu živý, a končí ve chvíli, kdy ho slečna Belleverová nalezla nahoře mrtvého. Eliminovat můžeme jen ty lidi, o kterých bezpečně víme, že neměli možnost halu opustit. Což je právě jen Lewis Serrocold a Edgar Lawson. Velice nepříjemné, samozřejmě, přímo smůla, že byl Gulbrandsen zastřelen právě ve chvíli, kdy se odehrávala tahle scéna.“

„Myslíte, že je to jen smůla?“

„Co si myslíte vy?“

„Tak mě napadá,“ zamumlala slečna Marplová, „že to mohlo být vymyšlené.“

„Co tím myslíte?“

„Podívejte se, každému je moc divné, že na Edgara Lawsons tak najednou přišel ten jeho kolaps, jak tomu říkají. On trpí tím podivným komplexem, či jak se tomu říká, že jeho otec byl Winston Churchill nebo Viscount Montgomery a podobně, jak už to u těchto pomatenců bývá. Prostě kdejaký významný člověk, který ho právě napadne. Připusťme však, že mu někdo nasadil do hlavy, že jeho otec je právě Lewis Serrocold, že Lewis Serrocold ho pronásleduje a sráží v rozletu, že má ve skutečnosti právo být tady ve Stonygates korunním princem. Ta jeho slabá hlavička to akceptuje a postupně se tak přivede do nekontrolovatelného stavu šílenství, a dříve nebo později tedy nutně dojde k výbuchu. Jak vynikají příležitost *zakrýt* tím něco jiného! Každý bude soustředěn na nebezpečnou situaci, která se z toho nutně vyvine, zvláště když Lawsonovi někdo dodá revolver.“

„Aha, revolver Waltera Hudda.“

„Právě,“ zamávala ručkou slečna Marplová. „Právě na to jsem myslela. Jak víte, Walter není příliš komunikativní. Je to nerudný a zamračený nemluva, ale nemyslím si, že je *hlupák*.“

„Takže vy si myslíte, že by to přece jen mohl být Walter?“

„Myslím si, že každému by se ulevilo, kdyby to Walter *byl*. Což zní velice nelaskavě, ale je to tak, protože on do téhle společnosti nepatří.“

„Co jeho žena?“

Slečna Marplová neodpověděla. Myslela na Ginu a Stephena Resta-

ricka, jak je uviděla spolu stát v den svého příjezdu. Myslela také na způsob, jakým na Gině spočinuly oči Alexe Restaricka, když dívka přišla včera večer do jídelny. Copak si asi o tom všem myslí Gina sama?

II.

O dvě hodiny později se inspektor Curry zhoupł v křesle a zívł.

„Dost věcí už jsme si ujasnili,“ řekl.

Seržant Lake souhlasil.

„Služebnictvo máme z krku,“ řekl. „Všichni byli v tu kritickou dobu spolu, všichni, kdo bydlí v domě. A přesporní už odešli domů.“

Curry se protáhl. Padala na něj únava. Měl za sebou rozhovory s teapeuty, členy učitelského sboru a dvěma mladými lotry, jak jim říkal, jejichž pořadí na večeri s rodinou vyšlo na včerejšek. Klidně je všechny mohl odepsat. Jejich včerejší aktivity a zvyky byly pečlivě ověřeny. Nevyskytovaly se mezi nimi žádné osamělé duše, a díky tomu měli všichni perfektní alibi. Curry nechal čekat dr. Mavericka, který byl, pokud to byl inspektor schopen posoudit, šedou eminencí ústavu.

„Takže teď ho tady máme, seržante.“

Mladý doktor vrazil dovnitř, vymydlený a upravený jako ze škatulky, a připomínal se svým cvikrem spíše voskovou figurínu z pannoptyka než člověka.

Maverik potvrdil výpovědi svých podřízených a vyslovil souhlas s Curryho závěry. Nebyla v nich žádná slabina, žádná díra. Ústav byl neprůstřelný. Smrt Kristiána Gulbrandsena nemohla být spojována s mladými pacienty, jak jim začal Curry říkat, přímo hypnotizován medicínskou atmosférou kolem doktora.

„Pacienti jsou prostě právě jen pacienti, inspektore,“ prohodil doktor s úsměvem.

Byl to povzneseně nadřazený úsměv, a inspektor Curry by nebyl normální člověk, kdyby ho to alespoň trochu nenamíchlo.

Řekl suchým úředním hlasem:

„Nu a teď se, doktore Mavericku, trochu podíváme na to, co jste dělal včera večer vy.“

„Samozřejmě! Stručně jsem vám to, i s přibližnými časovými údaji, sepsal.“

Dr. Maverick opustil halu společně s panem Lacym a dr. Baumgartenem patnáct minut po deváté. Odešli do služebního bytu pana Baumgartena, kde všichni tři zůstali a diskutovali o určitých lékařských procedurách až do chvíle, kdy přiběhla slečna Belleverová a vyřizovala dr. Maverickovi, že má rychle přijít do haly. Což mohlo být asi třicet minut po deváté. Sel okamžitě, a našel tam Edgara Lawsona v kolapsu.

Inspektor Curry se maličko pohnul.

„Moment, doktore. Tenhle mladík je podle vašeho názoru nesporně duševně nemocný?“

Doktor Maverick použil opět svůj nadřazený úsměv.

„Všichni jsme duševně nemocní, inspektore Curry.“

Vyhýbavá odpověď, pomyslel si inspektor. O *sobě* bezpečně věděl, že není duševně nemocný, ale nemohl si být jist, pokud šlo o dr. Mavericka.

„Myslím, jestli je zodpovědný za své chování? Ví, co dělá?“

„Perfektně.“

„V tom případě ovšem je jeho střelba na pana Serrocolda nesporným pokusem o vraždu.“

„Ne ne, inspektore. *Nic takového.*“

„Prosím vás, doktore Mavericku. Oba jsme dospělí. Viděl jsem dva otvory po kulkách ve stěně pracovny pana Serrocolda. Musely letět nebezpečně blízko jeho hlavy.“

„To je sice možné, ale Lawson neměl úmysl zabít pana Serrocolda, dokonce ani ho zranit. Je mu velice oddán, můžeme říct, že patří k jeho obdivovatelům.“

„Dokazuje to skutečně podivným způsobem.“

Doktor Maverick se opět usmál, inspektor tentokrát ten úsměv ohodnotil jako pokus zmírnit napětí.

„Všechno, co člověk dělá, vychází z úmyslu. Kdykoli vy, inspektore, zapomenete řekněme jméno nebo tvář, je to proto, že si je podvědomě *přejete* zapomenout.“

Inspektor Curry se tvářil udiveně.

„Kdykoli se přereknete, má to přereknutí svůj utajený smysl. Edgar Lawson stál pár stop od pana Serrocolda, a klidně ho mohl zastřelit.

Místo toho se netrefil. Proč se netrefil? Protože se chtěl netrefit. Je to úplně jednoduché. Pan Serrocold nebyl ani na okamžik v nebezpečí – a pan Serrocold je si této skutečnosti také plně vědom. Rozumí Edgarovi a ví, že to bylo jen gesto. Gesto výzvy a hněvu proti světu, který mu odpíral naplnění potřeb jeho dětství – pocitu jistoty a pozornosti.“

„Myslím, že bych s tím mladým mužem rád mluvil.“

„Když si to přejete, samozřejmě. Jeho včerejší výbuch měl očistný efekt. Ohromně se dodneška zlepšil. Pan Serrocold bude mít velkou radost.“

Inspektor Curry ho poctil nejtvrdějším ze svých pohledů, ale dr. Maverick byl usměvavě seriózní jako vždy.

„No dobře,“ vzdychl si. „Máte nějaký arzenik?“

„Arzenik?“ Otázka doktora Mavericka zaskočila. „Co je to za otázku? Proč arzenik?“

„Docela obyčejná, jen odpovězte.“

„Ne, nemám žádný arzenik ani jeho sloučeniny!“

„Ale máte přece nějaké léky, ne?“

„Samozřejmě že mám. Sedativa, morfium, barbituráty. Obvyklé věci tohoto typu.“

„Ošetřujete paní Serrocoldovou?“

„Ne, rodinný lékař je doktor Gunter z Market Kimble. Samozřejmě že mám doktorát z praktické medicíny, ale věnuji se výhradně psychiatrii.“

„A tak. Velice vám děkuji, doktore Mavericku.“

Sotva za doktorem zapadly dveře, obrátil se inspektor k Lakemu a poznamenal, že psychiatrii mu odjakživa jdou na nervy.

„A vydáme se do rodiny,“ řekl potom. „Prvního si zavoláme mladého Waltera Hudda.“

Walter Hudd se tvářil opatrně. Zdálo se, že studuje policejního důstojníka s mírně nejistým výrazem. Ale byl ochotný spolupracovat.

Celá elektrická instalace Stonygates byla stará a opotřebovaná. „Nechtěli nic modernizovat jako my ve Státech.“

„Myslím, že to všechno nechal instalovat nebožtík Gulbrandsen někdy v době, kdy elektřina byla novinka,“ poznamenal k tomu inspektor.

„Také bych řekl. Stará, dobrá feudální Anglie, nikdy se ani nepokusili nic zlepšit.“

Pojistky od většiny světél v hale zase jednou vybuchly, a on se na ně šel podívat. Jakžtakž to opravil a vrátil se zpátky.

„Jak dlouho vám to trvalo?“

„To nedokážu říct přesně. Krabice s pojistkami je na velice nepřístupném místě, musel jsem si jít pro štafle a pro svíčku. Mohlo to být celkem tak deset minut, možná čtvrt hodina.“

„Slyšel jste výstřel?“

„Kdepak, nic takového. Chodba ke kuchyni má dvojité dveře a jedny z nich polepené nějakou plstěnou izolací.“

„No dobře. Všiml jste si něčeho, když jste se vrátil do haly? Jak to tam vypadalo?“

„Všichni se mačkali kolem dveří do Serrocoldovy pracovny. Paní Stretová říkala, že pana Serrocolda zastřelili, ale ukázalo se, že to tak není. Nic mu nebylo. Ten nekňuba se netrefil.“

„Poznal jste revolver?“

„Samozřejmě, vypadal jako můj a taky to byl on.“

„Kdy jste ho viděl naposled?“

„Asi před dvěma třemi dny.“

„Kde jste ho přechovával?“

„V zásuvce ve svém pokoji.“

„Kdo všechno věděl, že ho máte?“

„V tomhle domě nemůžete říct, kdo co ví.“

„Co tím myslíte, pane Hudde?“

„Ach, nic víc, než že jsou tady sami cvoci.“

„Když jste se vrátil do haly, byli tam všichni?“

„Co myslíte tím všichni?“

„Lidé, kteří tam byli, když jste odcházel k pojistkám.“

„Gina tam byla... ta stará paní s bílými vlasy, slečna Belleverová... Já jsem si toho zvláště nevšímal, ale myslím, že tam byli všichni.“

„Pan Gulbrandsen přijel předevčírem naprosto neočekávaně, že?“

„Myslím, že ano. Nepatřilo to k jeho obvyklé rutině. Pokud o tom mohu něco vědět.“

„Vypadalo to, že někoho ten příjezd vyvedl z míry?“

Tady si Walter Hudd dal s odpovědí načas.

„Ani ne, neřekl bych.“

V jeho chování se zase objevil rys opatrné bdělosti.

„Víte něco o tom, proč přijel?“

„Řekl bych, že kvůli té jejich báječné Gulbrandsenově nadaci. Celý tenhle podnik je jeden velký blázeň.“

„Podobné nadace, jak říkáte, přece máte v Americe také.“

„Jedna věc je založit nadaci, a druhá dát tomu ten styl, jako mají tady. Já mám psychiatrů plné zuby už z armády. Tady se to jimi jen hemží. Učit mladé hajzlíky plést proutěné košíky a vyrábět vánoční ozdoby anebo vyřezávat stojánky na dýmky. Celé je to pro zženštilé blbečky.“

Inspektor Curry se ke kritice nevyjádřil. Pravděpodobně to byl tichý souhlas. Potom řekl, aniž spustil z Waltera oči:

„Osobně nemáte žádný nápad, kdo mohl spáchat tu vraždu?“

„Řekl bych, že některý z těch inteligentních chlapců z ústavu, aby se pocvičil.“

„Bohužel, pane Hudde, to je mimo hru. Ústav, navzdory své pečlivě vytvářené atmosféře svobody, je pořád hlavně vězení, a je taky tak hlídaný. Nikdo odtamtud nemůže odejít po setmění a spáchat vraždu.“

„Já bych je z toho jen tak snadno nevypustil, ale dobře, když chcete někoho víc po ruce, můj nejlepší typ je Alex Restarick.“

„Jaké k tomu máte důvody?“

„Měl nejlepší možnost. Byl tady a jezdil sám po pozemku.“

„Proč ten by zabíjel Kristiána Gulbrandsena?“

Walter pokrčil rameny.

„To nevím, jsem cizinec a sestavě téhle rodiny ani trochu nerozumím. Třeba ten stařík na Alexe něco měl a chtěl to vykecat Serrocollovým.“

„A co tím sledoval?“

„Aby mu dali prachy. A prachy, to on moc rád. Utrácí jich hromady.“

„Myslíte jeho divadelní projekty?“

„Tak se tomu říká?“

„Chcete mi naznačit, že je to něco jiného?“

Walter Hudd zase jen pokrčil rameny.

„To nevím,“ řekl.

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

Alex Restarick byl výřečný. Byl hlučný. Také bojovně gestikuloval rukama.

„Vím to, vím to! Jsem modelový podezřelý. Přijížděl jsem sem sám a na cestě mě přepadlo tvůrčí vytržení. Nemohu očekávat, že tomu budete rozumět. Jak byste mohli?“

„Možná že bych mohl,“ řekl suše Curry, ale Alex Restarick ho nepustil ke slovu.

„Jsem prostě takový. Nápady přicházejí v nejnemožnější chvíli, a vy nevíte ani odkud, ani jak. Idea přijde, máte nápad, bez kterého by šlo všechno do háje. Příští měsíc uvádím Noci v kamenném domě. Najednou, včera v noci, jsem měl před sebou perfektní scénu. Bylo to pohádkové. *Dokonale* nasvícené. Mlha a reflektory, jejichž světlo ji prořezává a je vrháno zpět, mdlé a neurčité budovy v pozadí. Všechno sedělo. Výstřely, zvuk běžících kroků, kašlání elektrického agregátu – to mohlo být třeba vylodění na Temži. Myslel jsem na to, jak docílit stejných efektů na jevišti. Jak to udělat a...“

Inspektor Curry ho přerušil.

„Vy jste slyšel výstřely. Kde?“

„Z mlhy inspektore, z mlhy!“ Alex mávl pěstěnou rukou. „To byla ta nejkrásnější část scény.“

„Nenapadlo vás, že se něco děje, že něco není v pořádku?“

„Proč by nemělo být všechno v pořádku?“

„Výstřely jsou pro vás normální záležitost?“

„Věděl jsem, že mi nebudete rozumět. Výstřely zapadaly nádherně do scény, kterou jsem tvořil. *Chtěl jsem je*. Nebezpečí, drogy, šílenství. Mně nezáleželo na tom, co znamenaly ve skutečnosti. Výfuk automobilu? Pytlák na lovu králíků?“

„Tady v okolí se králíci chytají do oka.“

Ale Alex byl k nezastavení:

„Dítě si hraje s praskajícími kuličkami, ani jsem na ty výstřely nemyslel. Byl jsem u kamenného domu, nebo spíš blízko stájí kamenného domu...“

„Kolik bylo těch výstřelů?“

„Ale já nevím,“ řekl Alex rozmrzele. „Dva nebo tři. Dva rychle za sebou, to si pamatuji.“

Inspektor Curry spokojeně přikývl.

„A co ten zvuk běžících kroků, ten se ozýval odkud?“

„Z mlhy. Někde blízko domu.“

Inspektor řekl jemně:

„To nám vnucuje myšlenku, že vrah Kristiána Gulbrandsena přišel *zvenčí!*“

„Samozřejmě, proč ne? Nemůžete si přece vážně myslet, že by to mohl udělat někdo z domu?“

Inspektor velice jemně doplnil:

„Musíme myslet na všechno.“

„To předpokládám,“ odvětil Alex Restarick velkoryse. „Vaše zaměstnání je strašně depresivní, inspektore. Detaily, čas a místo, jaké žabařské *malichernosti*; a co je na konci? Je to k něčemu dobré? Přivede to snad chudáka Kristiána nazpátek do života?“

„Náš cíl je chytit zločince, pane Restaricku!“

„Jako na divokém západě.“

„Znal jste pana Gulbrandsena dobře?“

„Nikoli dost dobře na to, abych ho zabil, inspektore. Tu a tam jsme se potkávali v době, kdy jsem tu žil jako chlapec. Objevoval se a zase mizel. Jeho návštěvy byly krátké. Jeden z kapitánů našeho průmyslu. Typ, který mě nezajímá. Myslím, že má velkou sbírku Thorwalstenových, to je ono, Thorwalstenových soch.“ Alex se otrásl a odfrkl si. „To mluví samo za sebe, ne? Bože, tihle zazobanci!“

Inspektor ho nechal domluvit a jen si ho zamyšleně prohlížel. Potom se zeptal:

„Zajímáte se o jedy, pane Restaricku?“

„O jedy? Dobrý muži, on zaručeně nebyl otráven a pak teprve zastřelen. To by byla šíleně pitomá detektivka.“

„Nebyl otráven, ale vy jste mi neodpověděl na otázku.“

„Jedy mají určitý půvab... není v tom ta brutalita kulky z revolveru nebo nějakého těžkého předmětu. Nemám v tomto oboru zvláštní znalosti, pokud máte na mysli tohle.“

„Vlastnil jste někdy arzen?“

„V chleběcích po představení? To není špatný nápad. Znáte Rose Glidonovou? Jedna z těch hereček, která se domnívá, že má jméno!

Ne, na arzen jsem nikdy ani nepomyslel. Extrakt se dá získat z mucholapek nebo z nějakého prostředku proti plevelu, jestli se nemýlím.“

„Jak často tu býváte, pane Restaricku?“

„To je různé, inspektore. Někdy tady nejsem celou řadu týdnů. Ale snažím se sem dostat na víkendy tak často, jak to jen jde. Odjakživa považuji Stonygates za svůj skutečný domov.“

„Paní Serrocoldová vás v tom povzbuzuje?“

„To, co jsem dlužen paní Serrocoldové, nebude nikdy splaceno. Sympatie, porozumění, lásku...“

„A také docela slušnou sumu na hotovosti, ne?“

Alex se zatvářil mírně znechuceně.

„Jedná se mnou jako se svým synem a věří v mou práci.“

„Mluvila s vámi také někdy o své závěti?“

„Samozřejmě, ale co mají znamenat všechny tyhle otázky, inspektore? Paní Serrocoldová se cítí dobře.“

„V to taky doufám,“ odpověděl inspektor Curry vážně.

„Co zase myslíte tímhle?“

„Pokud to nevíte, tím lépe pro vás,“ řekl inspektor. „A pokud víte – varuji vás.“

Když Alex odešel, seržant Lake poznamenal:

„Pěkný podvodník, co říkáte?“

Curry potřásl hlavou:

„To je těžké říct. Možná že má doopravdy nějaký tvůrčí talent. Možná že taky jen rád dobře žije a hodně mluví. Ale slyšel kroky. Běžící kroky. Jsem si jistý, že tohle si vymyslel.“

„Z nějakého určitého důvodu?“

„Bezpochyby z nějakého určitého důvodu. Ještě jsme na něj nepřišli, ale přijdeme.“

„Ale je také možné, pane, že některý z těch chytrých chlapečků z koleje se dostal nepozorovaně ven. Určitě jsou mezi nimi šikovní lupiči.“

„A právě to chtějí, abychom si mysleli. Velice pohodlné. Ale pokud to tak bylo, Laku, tak sním svůj nový klobouk.“

„Seděl jsem u klavíru,“ vysvětloval Stephen Restarick. „Potichu jsem si brnkal, když to mezi Lewisem a Edgarem vybuchlo.“

„Jaký na to máte názor?“

„Abych řekl pravdu, nebral jsem to moc vážně. Ten ubožák má pořád nějaké jedovaté řeči. On doopravdy není blázen, dělá ty nesmysly jen proto, že se potřebuje vykřičet. Pravda je, že mu všichni jdeme na nervy. Speciálně Gina.“

„Gina? Myslíte paní Huddovou? Proč by mu právě ta měla jít na nervy?“

„Protože je to žena – a překrásná žena, a protože on má pocit, že je směšný. Ona je napolovic Italka, a Italové mají podvědomý sklon ke krutosti. Nemají soucit s nikým, kdo je starý, ošklivý, anebo se vůbec nějak odlišuje. Dají mu to najevo, posmívají se. Právě tohle Gina udělala, myslím metaforicky. Pro ni je Edgar nula. Byl směšný a pompézní, skrývá tak svou skutečnou nejistotu. Chce imponovat, a dopadá to jen tak, že vypadá pitomě. Pro ni fakt, že ten chudák strašně trpěl, neznamená vůbec nic.“

„Máte pocit, že Edgar Lawson je do paní Huddové zamilovaný?“
přál si vědět inspektor Curry.

Stephen vesele odpověděl:

„Ale jistě. Ve skutečnosti jsme my všichni tady do ní zamilovaní. Jí se to líbí.“

„Jak se to líbí jejímu muži?“

„Ten se dívá na všechno černě. Taky asi chudák dostává zabrat. Ta věc nemůže vydržet, myslím jejich manželství. Ti půjdou brzy od sebe. Byl to jeden z těch válečných sňatků.“

„To je všechno ohromně zajímavé,“ řekl inspektor. „Ale vzdalujeme se od hlavního bodu. Od vraždy Kristiána Gulbrandsena.“

„Nemálo,“ řekl Stephen. „Ale já vám o tom nic neřeknu. Seděl jsem u piana a neopustil jsem to místo až do chvíle, než Jolly přišla s nějakým svazkem rezavých klíčů a zkoušeli jsme některým z nich otevřít dveře do studovny.“

„Seděl jste u piana. To jste pořád hrál?“

„Něžně jsem preludoval k boji na život a na smrt v Lewisově pracovně? Ne. Přestal jsem hrát, když zvuky boje zesílily. Ne že bych měl nějaké pochybnosti o tom, jak to skončí. Lewis má to, čemu ří-

kám uhrančivý pohled. Snadno jím může Edgara zkrotit.“

„Ale Edgar přesto dvakrát vypálil.“

Stephen zatřepal hlavou.

„Obyčejný tyátr. Bavil se. Má drahá matka tohle vždycky dělala. Ona sice s někým utekla, když mi byly čtyři roky, ale já si přesto pamatuji, jak lítala po bytě s pistolí v ruce, když ji něco rozlítlo. Zuřila ráda a dobře. Jednou to udělala v klubu. Vystřílela jim tam ornament do zdi, byla vynikající střelec. Měla na svědomí hodně problémů, byla to ruská tanečnice, víte?“

„Vím. Můžete mi říct, pane Restaricku, kdo odešel včera večer z haly během té chvíle, kdy jste tam byl, a v době, která nás zajímá?“

„Wally – dát dohromady pojistky. Julie Belleverová šla sehnat někde klíč, který by pasoval do dveří pracovny. Jinak, pokud vím, nikdo.“

„Byl byste si všiml, kdyby někdo odcházel?“

Stephen nad tím zauvažoval.

„Asi ne... Chci říct, že stačilo, aby odešli po špičkách a po špičkách se zase vrátili. V hale byla strašná tma a kromě toho se odehrával ten souboj, který na sebe upoutával pozornost. Všichni poslouchali.“

„Existuje někdo, o kom jste si jistý, že tam celou tu dobu *byl*?“

„Paní Serrocoldová – ano, a Gina. U těch dvou to mohu odpřisáhnout.“

„Děkuji vám, pane Restaricku.“

Stephen byl na cestě ke dveřím, když zaváhal, otočil se a vrátil se zpět.

„Co je s tím arzenikem?“

„Kdo se vám zmínil o arzeniku?“

„Bratr.“

„A tak.“

„Někdo dává paní Serrocoldové arzenik?“

„Proč mluvíte o paní Serrocoldové?“

„Četl jsem o příznacích otravy arzenikem. Peripetial neuritis, ne? Což je asi součet toho, čím paní Serrocoldová v poslední době trpí. A pak, včera večer sebral Lewis její tonik. Tak to se děje?“

Curry se zatvářil velice úředně.

„Věc je ve vyšetřování.“

„Ona to ví?“

„Pan Serrocold byl velice neústupný, nechtěl, aby to jeho paní vyděsilo.“

„Vyděsit není to pravé slovo, inspektore. Paní Serrocoldová není nikdy vyděšená... Tak tohle se skrývá za smrtí Kristiána Gulbrandsena? On zjistil, že ji kdosi tráví – ale jak to mohl zjistit? Celá ta věc vypadá krajně nevěrohodně. Nedává smysl.“

„Velmi vás to překvapilo, že, pane Restaricku?“

„To tedy ano. Když mi to Alex říkal, vůbec jsem tomu nemohl uvěřit.“

„Kdo, podle vašeho mínění, mohl paní Serrocoldové jed namíchat?“

Na příjemné tváři Stephena Restaricka se objevil úsměv.

„Nikdo normální. Na manžela můžete zapomenout. Lewis Serrocold by tím nic nezískal. Navíc svou ženu zbožňuje. Nemůže snést, když ji něco bolí, třeba jen malíček!“

„A nenapadá vás někdo jiný?“

„To není nápad, to je jistota.“

„Co tím myslíte?“

Stephen zvedl ruku:

„Prostě jsem si v duchu jistý. Nemám žádný důkaz nebo něco podobného. A vy byste se mnou nejspíš nesouhlasil.“

Nonšalantně opustil místnost. Inspektor Curry si na papíře před sebou kreslil jedním tahem kočky.

Na mysli mu tanuly tři věci.

A) Stephen Restarick je velice sebevědomý. B) Stephen Restarick a jeho bratr představují jednotný šik a jednají po vzájemné domluvě. C) Stephen Restarick je atraktivní mladý muž a Walter Hudd je zoufale obyčejný.

Napadala ho ještě jedna, nebo vlastně dvě věci. Co Stephen myslel tím, že si je v duchu jistý, a mohl-li ze svého místa u piana skutečně celou dobu vidět Ginu. Měl pocit, že nejspíš asi ne.

III.

Do gotické ponurosti knihovny vnesla Gina exotický jas. Dokonce inspektor Curry zamžikal, když spatřil tu zářící ženu, která se posadila, naklonila se k němu přes stůl a řekla:

„Tak co?“

Inspektor Curry si obhlédl její šarlatovou košili a tmavě zelené kalhoty a poznamenal suše:

„Vidím, že nenosíte smutek, paní Huddová.“

„Žádný nemám.“ řekla Gina. „Vím, že každý má mít něco černého s perlami. Ale já nemám. Nenávidím černou. Myslím si, že je to ohavná barva, a měly by ji nosit jenom ženy v recepcích anebo služebné. A Kristián Gulbrandsen navíc nebyl můj skutečný příbuzný. Byl nevlastní syn mé babičky.“

„Takže předpokládám, že jste ho ani moc dobře neznala?“

Gina přikývla na souhlas.

„Přijížděl sem občas. Byl tady asi dvakrát či třikrát, když jsem ještě byla dítě, ale po vypuknutí války jsem odjela do Ameriky a vrátila jsem se sem teprve před šesti měsíci.“

„Přijela jste sem definitivně žít? Vy tu nejste jen na návštěvě?“

„Dopřavdy jsem o tom ještě nepřemýšlela.“

„Včera večer, když pan Gulbrandsen odcházel do svého pokoje, jste byla ve velké hale?“

„Ano. Řekl – Dobrou noc! – a odešel. Bábrlinka se ptala, má-li všechno, co potřebuje. Řekl, že ano, že mu Jolly všechno bezva zařídila. Ne zrovna tahle slova, ale v tom smyslu. Říkal, že musí napsat nějaký dopis.“

„A potom?“

Gina popsala scénu mezi Lewisem a Edgarem Lawsonem. Inspektor ji už slyšel mnohokrát, ale v Ginině podání nabyla nových barev. V Ginině podání to navíc bylo drama.

„Byl to Wallyho revolver,“ řekla. „Bláznivý Edgar měl skutečně odvahu vlézt do Wallyho pokoje a vzít ho odtamtud. Nikdy bych nevěřila, že něco takového dokáže.“

„Byla jste vyděšená, když zmizeli ve studovně a Edgar Lawson zamkl dveře?“

„Kdepak,“ řekla Gina a zeširoka otevřela ohromné tmavé oči. „Mně se to líbilo. Byla to taková šmíra, tak hloupě teatrální. Všechno, co Edgar dělá, je vždycky takové. Člověk ho nemůže nikdy brát vážně.“

„No počkejte, přece tam vypálil z revolveru?“

„To je pravda, v ten moment jsme si všichni mysleli, že přece jen Lewise oddělal.“

„A vám se to líbilo?“ Inspektor si nemohl odpustit opakovat po ní.

„To ne, v té chvíli jsem se zhrozila. Každý, s výjimkou babičky, byl hrůzou bez sebe. Ta nehnula brvou.“

„To je pozoruhodné.“

„Ani ne. Ona už je taková. Nežije v tomhle světě. Ona totiž zásadně nevěří, že se může stát něco špatného. Je tak děsně milá.“

„Kdo všechno byl v hale během té scény?“

„Byli jsme tam všichni, až na chudáka strýčka Kristiána, samosebou.“

„Všichni přece ne, paní Huddová. Lidé přicházeli a odcházeli.“

„Ale, opravdu?“ zeptala se Gina zmateně.

„Například váš manžel šel spravit pojistky.“

„Wally je ohromně šikovný, ten umí opravit všechno na světě.“

„Slyšel jsem, že během jeho nepřítomnosti někdo vystřelil. Výstřel, o kterém jste si všichni mysleli, že padl v parku.“

„To si nepamatuju... anebo jo? Ano, bylo to hned potom, co se znovu rozsvítila světla a Wally se vrátil.“

„Odešel z haly ještě někdo jiný?“

„Nemyslím, nebo se nepamatuji.“

„Kde jste seděla?“

„U okna.“

„Blízko dveří do knihovny?“

„Ano.“

„Vy sama jste z haly odešla?“

„Odejít? Když tam bylo takové vzrůšo? Za nic na světě.“

Gině taková myšlenka připadala skandální.

„Kde seděli ostatní?“

„Většinou kolem krbu. Tedy myslím. Teta Mildred něco pletla, teta Jane – slečna Marplová taky. Ale babička jen seděla.“

„Pan Stephen Restarick?“

„Stephen hrál na klavír, na začátku. Nevím, kam se poděl později.“

„A co slečna Belleverová?“

„Tropila povyk, jako vždycky. Hledala nějaké klíče nebo co. Ale co je s babiččiným tonikem? Lékárník udělal nějakou chybu, když to míchal? Co se stalo?“

„Jak vás tohle napadlo?“

„Lahvička s lékem zmizla, a Jolly zase lítá a zlobí se a zoufale ji

hledá. Leč marně. Alex řekl, že si ji vzala policie. Vzali jste ji?“

Místo odpovědi na otázku inspektor Curry řekl:

„Tak slečna Belleverová byla rozčilená, říkáte?“

„Jolly je v tomhle stavu pořád,“ odpověděla Gina bezstarostně. „Ona se ráda vzrušuje. Někdy se divím, jak to babička snese.“

„Ještě jednu otázku, paní Huddová. Máte nějakou svou vlastní teorii na to, kdo zabil Kristiána Gulbrandsena?“

„Některý z těch úchyláků odvedle – víte, lupiči jsou opravdu chytrí, přepadají a okrádají lidi pro peníze nebo kvůli šperkům, ne jen tak pro zábavu. Ale tohle udělal některý ten úchylák – víte, oni tam tak říkají těm mentálně vadným, jen tak, pro povyražení. Aspoň já nevidím žádný jiný důvod, proč by někdo zabíjel strýčka Kristiána, než pro nějaké zrudné povyražení, nemyslíte? Tedy, já nemyslím povyražení jako zábavu – ale –“

„Napadl vás nějaký motiv?“

„Právě to je ten problém,“ řekla Gina vděčně. „Byl oloupen nebo něco takového, že?“

„Ale vy přece víte, paní Huddová, že kolejní budovy jsou zamčeny a hlídány. Nikdo se odtamtud nedostane bez propustky.“

„Tak tomu teda nevěřte.“ Gina se vesele rozesmála. „Ti kluci se dostanou, kam chtějí a kdy chtějí. Naučili mě spoustu triků.“

„To je ale kus,“ řekl seržant, když Gina odešla. „Poprvé jsem ji viděl zblízka. Pěkná postava, co? Vypadá exoticky, pokud rozumíte, co tím chci říct!“

Inspektor Curry mu věnoval ledový pohled. Seržant Lake honem dodal: „Zdálo se, že se jí to všechno skoro líbí, dá-li se to tak říct.“

„Ať už má Stephen Restarick o brzkém konci jejího manželství pravdu nebo ne, všiml jsem si, že se mohla přerazit, aby řekla, že Walter Hudd byl nazpátek v hale, ještě než padl ten výstřel.“

„Což podle všech ostatních není pravda.“

„Přesně tak.“

„Taky se nezmínila o odchodu slečny Belleverové pro klíče.“

„Nikoli,“ řekl inspektor zamyšleně. „To neudělala.“

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

Do důstojného prostředí knihovny zapadala paní Stretová daleko lépe než Gina. Nebylo na ní nic exotického, nic, na čem by mohlo oko spočinout. Byla v černém, s onyxovým šperkem kolem krku a na pečlivě upravených šedých vlasech měla síťku.

Vypadá přesně tak, uvědomoval si inspektor Curry, jak člověk očekává, že bude vypadat vdova po kanovníkovi, což je samo o sobě podivné, protože velice málo lidí kdy vypadalo na to, co opravdu byli.

Dokonce pevná linka jejích sevřených úst svědčila o asketismu. Byla to prostě typická neoblomná křesťanka. Ale určitě ne, napadlo Curryho, dobročinná křesťanka.

Navíc bylo zcela jasné, že paní Stretová se cítí hluboce uražena.

„Myslela bych, inspektore, že jste mi měl dát vědět, kdy se se mnou chcete setkat. Byla jsem nucena sedět a čekat celé dopoledne.“

Inspektor usoudil, že se dotkl jejího pocitu důležitosti, a rozhodl se to napravit.

„To je mi velmi líto, paní Stretová. Pravděpodobně nevíte dost o našem systému. My vždycky začínáme u méně důležitých věcí – tak řečeno –, abychom se těch trivialit zbavili. Pro nás je nesmírně cenné nechat si jako poslední osobu člověka, na jehož úsudku je možno stavět, dobrého pozorovatele, díky kterému si pak můžeme ověřit, jestli všechno to, co nám bylo řečeno, odpovídá skutečnosti.“

Paní Stretová viditelně změkla.

„Ach tak. Teď rozumím. Neuvědomovala jsem si to.“

„Paní Stretová, vy jste žena zkušená. Žena znalá světa. A tohle je také váš domov. Jste dcera paní domu a jediné vy jste schopná říct mi všechno o lidech, kteří zde žijí.“

„Ano, to skutečně mohu udělat,“ pronesla důstojně paní Stretová.

„Když se vrátíme k otázce, kdo zavraždil Kristiána Gulbrandsena, můžete nám pomoci?“

„Copak je tu vůbec nějaká otázka? Copak není zcela jasné, kdo mého bratra zavraždil?“

Inspektor Curry se zaklonil v křesle a přešel si kloubem ukazováku knírek.

„Víte – my musíme být opatrní,“ řekl. „Vy si myslíte, že je to jasné?“

„Samozřejmě. Ten příšerný americký manžel ubohé Giny. Je to jediný cizák v celém domě. Absolutně nic o něm nevíme. S největší pravděpodobností to bude jeden z těch hrozných amerických gangsterů.“

„Ano, ale co má společného s Kristiánem Gulbrandsenem? Proč by ho zabíjel?“

„Protože Kristián o něm něco zjistil. Jedině proto sem taky přijel tak brzy po své obvyklé návštěvě.“

„Jste si tím jistá, paní Stretová?“

„Připadá mi to samozřejmé. Chtěl, abychom si mysleli, že jeho návštěva má co dělat s nadací – ale to je úplný nesmysl. Kvůli tomu tady byl sotva před měsícem. A k ničemu důležitému od té doby nedošlo. Takže musel přijet kvůli nějakým osobním věcem. Během své poslední návštěvy tady potkal Waltera. Možná že ho poznal – nebo si o něm vyžádal zprávy ze Států – má svoje lidi všude na světě – a narazil na něco skutečně závažného. Gina je jen hloupé děvče. Vždycky byla. To je celá ona, vdát se za muže, kterého vlastně vůbec nezná, o kterém nic neví. Odjakživa byla bláznivá! Možná že je to člověk hledaný policií, možná že je už ženatý nebo je to prostě nějaký mizera z podsvětí. Jenže mého bratra Kristiána nebylo snadné podvést. Jsem si jistá, že sem přijel jen proto, aby tuhle věc dal do pořádku. Chtěl Waltera odhalit a dát mu najevo, že ví, kdo je a kam patří. Je to jasné, zastřelil ho Walter.“

Inspektor Curry přikreslil kocourovi ve svém bloku několik vousů a řekl:

„E – á...no.“

„Nesouhlasíte snad se mnou?“

„No, mohlo by – ano,“ připustil inspektor.

„Máte snad nějaké jiné vysvětlení? Kristián neměl žádné nepřátele. Nerozumím jen tomu, proč jste Waltera ještě nezatkli!“

„Víte, paní Stretová, musíme mít nějaké důkazy.“

„Ty přece můžete lehce získat. Stačí si zatelegrafovat do Ameriky.“

„Samozřejmě, Waltera Hudda si prověříme. Můžete si tím být jistá. Ale dokud nenajdeme motiv, tak toho moc nemáme. Samozřejmě je tady možnost –“

„Vyšel ven za Kristiánem, předstíral, že praskly pojistky.“

„Ale ty praskly.“

„To si mohl velice dobře předem připravit.“

„To je pravda.“

„Potřeboval jen záminku. Sledoval Kristiána do pokoje, zabil ho, potom opravil pojistky a vrátil se do haly.“

„Jeho žena říká, že byl zpátky ještě předtím, než slyšela výstřel.“

„To tedy ne! Gina může říkat, co chce. Italové všichni lžou. Kromě toho je to římská katolička.“

Inspektor Curry nechal náboženskou otázku stranou a zeptal se:

„Myslíte si, že jeho žena je v tom také namočená?“

Mildred Stretová o tom chvíli přemýšlela.

„Ne – ne, to nemyslím.“ Vypadala zklamaná vlastním nesouhlasem. Pak pokračovala. „Motiv je částečně v tom, že chtěl zabránit Gině, aby se o něm dozvěděla pravdu. Gina je koneckonců zdroj jeho příjmů.“

„A taky velice krásné děvče.“

„Ano. Vždycky jsem říkala, že Gina dobře vypadá. Tam v Itálii je ovšem velice všední typ. Ale pokud se mne ptáte, pak jsou to *peníze*, po čem Walter jde. Proto sem přijel a usadil se tady u Serrocoldů.“

„Paní Huddová je, pokud vím, dost bohatá, že?“

„Právě, že teď ne. Můj otec zanechal stejný díl pro Gininu matku a pro mne. Ale ona si samozřejmě vzala občanství svého muže (věřím, že ten zákon byl už změněn), a vzhledem k válce a k tomu, že otec byl fašista, Gina teď moc peněz nemá. Moje matka ji kazí a její americká teta, paní Van Rydocková, za ni utratila neuvěřitelné spousty peněz a během války jí nakoupila, nač si jen vzpomněla. Přesto nebude mít z Walterova hlediska dost peněz, dokud moje matka nezemře. Pak Ginu čeká obrovské dědictví.“

„Ale vás také, paní Stretová.“

Tváře paní Mildred lehce zrůžověly.

„Mne také, jak jste řekl. Můj manžel a já jsme vždy žili tiše. Utrácel velice málo, pouze za knihy – byl velký vědec. Moje vlastní peníze se zatím skoro zdvojnásobily Pro své skromné potřeby mám víc než dost. Člověk má ovšem vždy možnost používat své peníze ku prospěchu jiných. Všechny peníze, které dostanu, budu považovat jen za svěřeně.“

„Ale nezaložíte nadaci, nebo ano?“ zeptal se Curry, který předstíral, že nepochopil. „Všechno to bude absolutně vaše.“

„V tomto smyslu – ano. Všechno bude jen moje. Absolutně moje.“

V posledním slově zazvonilo cosi, co inspektora přinutilo okamžitě zvednout hlavu. Paní Stretová se na něj nedívala. Zářící oči upírala do prostoru a široká tenká ústa se zvlnila vítězným úsměvem.

Inspektor promluvil hlasem plným porozumění:

„Takže podle vašeho úsudku – a ovšem vy máte neskonale schopnost soudit – pan kapitán Walter Hudd chce peníze, které připadnou jeho ženě po smrti paní Serrocoldové. Mimochodem, ona není příliš silná, je to tak, paní Stretová?“

„Moje matka byla vždy křehká.“

„Určitě. A křehcí lidé často žijí déle než lidé navenek velice robustního zdraví.“

„Ano, myslím, že je to tak.“

„Nevšimla jste si u své matky v poslední době nějakého zhoršení zdravotního stavu?“

„Trpí revmatismem. Každý má něco, když je starší. To je úplně pochopitelné. Nemám žádné sympatie pro lidi, kteří pro trochu obyčejné bolesti vyvádějí.“

„Paní Serrocoldová vyvádí?“

Mildred Stretová okamžik mlčela. Nakonec dodala:

„Ona sama nevyvádí, ale je zvyklá na to, že to dělají kvůli ní všichni kolem. Můj nevlastní otec je k tomu vždycky ochotný, a pokud jde o slečnu Belleverovou, ta je tím až směšná. Slečna Belleverová má na tento dům vůbec špatný vliv. Přišla sem před mnoha lety, a třebaže její oddanost mé matce je obdivuhodná, ve skutečnosti je to na obtíž. Ve skutečnosti mou matku tyranizuje. To ona organizuje život v celém domě, a nestačí na to. Myslím, že Lewise to velice dráždí. Nebyla bych překvapena, kdyby ji propustil. Ta ženská nemá trochu taktu – ani co by se za nehet vešlo – a pro muže musí být jen těžko snesitelné, když jeho ženě poroučí taková arogantní osoba.“

Inspektor Curry vyjádřil sympatie:

„Tak tak...“

Pátravě si dámu prohlížel.

„Ještě je tady jedna věc, které dost nerozumím, paní Stretová. Pozice bratrů Restarickových v tomhle domě.“

„Jen další příklad nezdravé sentimentality. Jejich otec si vzal mou matku kvůli penězům. O dva roky později utekl s jakousi jugoslávskou zpěvačkou, naprosto amorální osobou. Byl to prostě darebák. Protože moje matka má příliš měkké srdce, litovala ty chlapce. Také nepřicházelo v úvahu, aby svátky a prázdniny trávili ve společnosti ženy tak notoricky amorální. Má matka je adoptovala. Od té doby se tady poflakují jako příživníci. Podobných darmojedů máme v domě víc, o tom bych vám mohla dlouho vyprávět.“

„Alex Restarick měl příležitost zabít Gulbrandsena. Byl údajně sám ve voze na cestě od hotelové chaty k domu, ale co Stephen?“

„Stephen byl v hale spolu s námi. Já životní styl Alexe Restaricka neschvaluji. Zvlášť v poslední době zcela zhrubl, a dovedu si představit, jak nemravný život asi vede – ale za vraha ho nepovažuji. Kromě toho, proč by mého bratra zabíjel?“

„Právě k tomu se pořád musíme vracet, že?“ podotkl inspektor. „Co a na koho asi Kristián Gulbrandsen věděl, že tomu někomu nezbylo než ho zabít.“

„No, právě. Vidíte! *Musel* to být Walter Hudd!“ řekla triumfálně paní Stretová.

„Pokud to nebyl někdo bližší.“

Mildred reagovala ostře:

„Co jste tím chtěl říct?“

Inspektor Curry řekl tiše a pomalu:

„Pan Gulbrandsen projevil hned po příjezdu velikou starost o zdraví paní Serrocoldové.“

Paní Stretová se zamračila.

„Muži kolem mé matky vždycky nadělali plno cavyků, protože vypadá tak křehce a zranitelně. Jí se to samozřejmě líbí. Anebo si dal Kristián něco namluvit od Jolly Belleverové.“

„Vám zdraví vaší matky nedělá žádnou starost, paní Stretová?“

„Ne, myslím, že jsem rozumná. Matka už není mladá, přirozeně...“

„A smrt nás čeká všechny,“ doplnil ji inspektor Curry. „Ale neměla by přijít předčasně. A právě tomu se snažíme zabránit.“

Mildred Stretová na jeho slova nečekaně živě zareagovala.

„Ano, to je bezbožné – bezbožné. Nikomu to zřejmě nevadí, a proč také? Já jsem tu jediná opravdu pokrevní Kristiánova příbuzná. Pro matku je to jen odrostlý nevlastní syn. S Ginou není příbuzný vůbec.“

Ale můj to byl vlastní bratr.“

„Nevlastní bratr.“

„Nevlastní bratr – prosím. Ale jsme oba Gulbrandsenové.“

„Ach, chápu, co tím chcete říct...“

Mildred se zvedla a se slzami v očích odpochoďovala. Curry pohlédl na Lakea.

Ten řekl:

„Dáma si je jistá, že to byl Walter Hudd, o nikom jiném ani na okamžik neuvažovala.“

„A třeba má pravdu.“

„Může být. Wally tam zapadá. Příležitost – a taky motivace. Protože jestli mu jde o peníze, jestli je potřebuje rychle, babička jeho ženy musí zemřít, aby se k nim mohl dostat. Takže Wally obohatil její tonik a Kristián se o tom nějak, dozvěděl, možná ho viděl. Hezky to do sebe zapadá, velice hezky.“

Odmlčel se a pokračoval:

„Mimochodem, Mildred Stretová miluje peníze. Možná že je neutráčí, ale miluje je. Nevím proč... Snad je to vášeň lakomce. Nebo miluje sílu, kterou peníze poskytují. Peníze na dobročinnost? Je Gulbrandsenová, možná chce napodobit svého otce.“

„Komplex, není to nějaký komplex?“ řekl seržant Lake a poškrabal se ve vlasech.

Inspektor Curry prohlásil:

„Raději se teď podíváme na toho mizeru Lawsona, a potom půjdeme do haly a zopakujeme si, kdo byl kde a proč a kdy... V každém případě jsme dnes ráno slyšeli jednu nebo dvě dost zajímavé věci.“

II.

Inspektor Curry si vždycky myslel, že je těžké udělat si o komkoli představu jen podle toho, co o něm řeknou jiní lidé.

Edgar Lawson byl to dopoledne popsán několika různými lidmi, ale když se na něj teď podíval, s údivem zjišťoval, že jeho představa je skoro směšně odlišná.

Lawson mu nepřipadal ani podivínský, ani nebezpečný, ani arogantní nebo nenormální. Díval se na velice všedního štíhlého mladého

muže, který dbá na to, aby vypadal, jak mají modeloví mladí muži vypadat, a který je momentálně ve stavu hluboké deprese. Jediné, co na něm vadilo, byla jeho dychtivost mluvit a omlouvat se.

„Vím, že jsem se zachoval strašlivě špatně. Vůbec nevím, co mě to popadlo – doopravdy nevím. Ta scéna a výtržnost, kterou jsem způsobil, a střelil jsem na pana Serrocolda, který je na mě tak laskavý a má se mnou takovou trpělivost!“

Nervózně si mnul ruce. Byly to nehezké ruce s kostnatými zápěstími.

„Jestli si to mám odsedět, půjdu s vámi hned. Zasloužím si to. Prohlašuji, že se cítím vinen.“

„Nikdo vás dosud ani neobvinil,“ řekl inspektor Curry živě. „Takže nemáme žádný podklad k tomu, abychom na případu mohli pracovat. Podle pana Serrocolda to byla nešťastná náhoda, ten výstřel myslím.“

„On je tak dobrý. Neznám nikoho hodnějšího, než je pan Serrocold! Co všechno už pro mě udělal, a já mu to takhle oplatil.“

„Co vás k tomu jednání přimělo?“

Edgar zahanbeně vrtěl hluboce skloněnou hlavou.

„Udělal jsem ze sebe idiota.“

Inspektor suše poznamenal:

„Vypadá to tak. Řekl jste před svědky panu Serrocoldovi, že jste objevil, že je vaším otcem. Je to pravda? Jak jste přišel na ten nápad? Kdo vám namluvil, že je to váš otec?“

„To je těžké vysvětlit.“

Inspektor použil svou nejsympatičtější intonaci:

„Dejme tomu, že to zkusíte. *Nechceme* vám dělat žádné potíže.“

„Víte, měl jsem hrozně problematické dětství. Ostatní kluci se mi posmívali, že jsem malý bastard. Což jsem samozřejmě byl. Neměl jsem totiž otce. Můj otec byl cizinec – námořník myslím. Maminka bývala obvykle opilá, a neustále za ní chodili různí muži. Dům byl špinavý, bylo to peklo. A tak jsem si začal myslet, že můj táta nebyl námořník, ale někdo hodně důležitý – a dvě nebo tři věci jsem si prostě vymyslel. Nejdříve dětinskosti, že mě vyměnili v nemocnici – ve skutečnosti jsem bohatý dědic. Potom jsem začal chodit do nové školy a pokusil se o to znova. Dělal jsem různé tajemné narážky. Naznačoval jsem, že můj otec je admirálem, a nakonec jsem tomu začal sám věřit. A hlavně, vůbec jsem se necítil špatně. Začal jsem mít sebedů-

věru.“

Po malém oddechu pokračoval.

„O něco později jsem přišel na nové nápady. Naučil jsem se žít po hotelech a vykládat plno hloupostí o tom, že jsem bojový pilot – nebo že pracuji ve zpravodajské službě. Občas se mi to pletlo, nebyl jsem už prostě schopen mluvit pravdu.

Jen jediné jsem nedělal – nesnažil jsem se získat lhaním peníze. Šlo mi jen o to, aby si lidé o mně víc mysleli a získal jsem jejich úctu a vážnost. Nechtěl jsem být nečestný. Pan Serrocold vám to může do-
svědčit. Nebo doktor Maverick. Ti to vědí.“

Inspektor mlčky přikývl a sklonil hlavu. Znal už Edgarův případ z policejního archivu.

„Pan Serrocold mi pomohl a přivedl mě sem. Řekl, že mě potřebuje jako svého asistenta, který by mu pomáhal. A já mu skutečně pomá-
hal. Doopravdy. Ale ostatní se mi smáli. Vždycky se mi jen smáli.“

„Kteří ostatní, pane Lawsons? Paní Serrocoldová?“

„Ne, to ne. Paní Serrocoldová je dáma – ta nikdy ne! Ta je jen las-
kavá a jemná. Ale Gina se mnou jednala jako s blátem. A Stephen
Restarick. A paní Stretová na mě hleděla spatra, protože nejsem gen-
tleman. A také slečna Belleverová – ačkoli, co je ona! Placená společ-
nice, no ne?“

Curry si všiml, že je stále rozčilenější.

„Takže vám nepřipadali příliš sympatičtí?“

Edgar řekl zlomeně:

„Je to tím, že jsem bastard. Kdybych měl správného otce, nejednali
by se mnou tak.“

„Takže jste si opatřil pár neobyčejných otců?“

Edgar zrudl.

„Zdá se, že nikdy nedokážu přestat lhát,“ mumlal v slzách.

„Konečně jste prohlásil, že váš otec je pan Serrocold. Proč?“

„Protože to by je zastavilo jednou provždy. Není to tak? Jestliže *on*
je můj otec, nemohou mi *oni* nic udělat.“

„Ano. Ale vy jste ho obvinil, že je váš nepřítel – a pronásleduje
vás.“

„Já vím – já vím.“ Třel si čelo. „Všechno jsem zkazil. Vždycky
všecko zvořu.“

„Takže jste vzal revolver z pokoje pana Hudda?“

Edgar se zatvářil skutečně zmateně.

„To jsem udělal? Tak jsem k němu přišel?“

„Vy si nepamatujete, odkud jste ho měl?“

Edgar řekl:

„Chtěl jsem jen panu Serrocoldovi hrozit. Chtěl jsem ho vystrašit. Byla to zase jen dětinskost.“

Inspektor Curry opakoval trpělivě:

„Jak jste získal ten revolver?“

„Právě jste to řekl, z pokoje pana Hudda.“

„Teď si vzpomínáte, že jste ho tam vzal?“

„Musel jsem ho mít odtamtud. Nijak jinak bych se k němu nedostal.“

„To nevím,“ řekl inspektor Curry. „Třeba vám ho mohl někdo dát.“

Edgar mlčel a tvář měl bezvýraznou. Pak pronesl mučednickým hlasem:

„Nepamatuji se. Byl jsem úplně vyčerpaný. Chodil jsem po zahradě a kolem sebe jsem měl rudou mlhu vzteku. Myslel jsem si, že mě lidé sledují a snaží se mě uštvat. I ta milá bělovlasá dáma... Teď tomu prostě nerozumím. Myslím, že jsem tehdy šlel. Nepamatuju se, kde jsem byl a co jsem dělal většinu toho odpoledne.“

„No, jistě si pamatujete, kdo vám řekl, že pan Serrocold je váš otec?“

Edgarův obličej byl znovu bezvýrazný.

„Nikdo mi to neřekl,“ odpověděl pak podrážděně. „Jen mě to tak napadlo.“

Inspektor Curry hlasitě vydechl. Nebyl spokojen. Soudil však, že s mladíkem se dnes už dál nedostane.

„No. To by bylo. Dávejte si na sebe pozor,“ řekl.

„Ano pane. Budu. Docela určitě. Spolehněte se!“

Jakmile Edgar odešel, inspektor Curry zavrtěl hlavou.

„Tyhle patologické případy jsou učiněné peklo.“

„Myslíte si, že je blázen, pane?“

„Mnohem méně, než jsem si představoval. Ne moc chytrý, vejťaha a lhář – a přece nějak sympaticky prostý. A má fantazii.“

„Myslíte si, že ho někdo ovlivňuje?“

„Určitě. Slečna Marplová měla pravdu. Ona je stará vychytralá kavka. Přál bych si vědět, kdo je to... On nám to neřekne, takže

pojďte, Laku, uděláme si pořádnou rekonstrukci té situace v hale.“

III.

Tohle vypadá dobře.

Inspektor Curry seděl u klavíru. Seržant Lake na židli u okna s výhledem na jezero.

Curry pokračoval:

„Stačí, abych se na téhle lavici pootočil tak, abych lépe viděl na dveře do pracovny, a už vás ztrácím z očí.“

Seržant Lake tiše vstal a prošel dveřmi do knihovny.

„Celá tahle strana haly byla temná. Jediná fungující světla byla na druhé straně, u dveří do Serrocoldovy pracovny. Ne, Laku, neviděl jsem vás odejít. Jakmile jste v knihovně, stačí projít dveřmi na chodbu. Za dvě minuty jste v dubových pokojích, odprásknete pana Gulbrandsena, zase se přes knihovnu vrátíte a posadíte do křesla u okna.“

Ženy u krbu se dívají do ohně, takže k vám sedí zády a nemohou vás taky vidět. Paní Serrocoldová je tady, napravo od krbu, a blízko dveří do studovny. Všichni tvrdí, že se celou dobu nehnula z místa, a je taky jediná, na kterou je přímý výhled. Slečna Marplová byla tady. Dívala se na dveře pracovny přes paní Serrocoldovou. Paní Stretová nalevo od krbu – nejbliž ke dveřím z haly do chodby, a to je velice tmavý kout. Ta by *mohla* mít možnost nepozorovaně zmizet a zase se vrátit. Ano, to bylo možné.“

Inspektor se zašklebil.

„A teď to zkusím já.“ Svezl se z lavice u piana, kradl se podle stěny ke dveřím a ven do chodby. „Jediná osoba, která si mohla všimnout, že už nejsem u klavíru, je Gina Huddová od okna. A vzpomeňte, že nám řekla:

„Stephen byl u klavíru, když to začalo. Nevím, kde byl *později*.“

„Takže myslíte, že to byl Stephen?“

„Nevím, kdo to byl. Nemohl to být Edgar Lawson nebo Lewis Serrocold, paní Serrocoldová nebo slečna Jane Marplová. U ostatních,“ pokrčil rameny. „Nejspíš to bude ten Američan. Ty vypadlé pojistky vypadají na až moc šikovnou a pohodlnou náhodu. Jenže ten chlap je

mi dost sympatický. A hlavně, neexistuje žádný důkaz.“

Začal si pozorně prohlížet noty složené na klavíru.

„Hindenmith, kdo to je? V životě jsem o někom takovém neslyšel. Šostakovič. Co jen to mají ty lidi za jména?“

Zvedl se a prohlížel si starobylou lavici k pianu. Zvedl víko.

„Tady jsou samé staromódní věci. Haendelovo Largo. Czerného Cvičení. To musí být všechno ještě z doby starého Gulbrandsena... – Znam tu krásnou zahradu – Vikářova žena – Když jsem byl ještě malý chlapec...“

Strnule stál se zažloutlými stránkami not v hrsti. Pod nimi, na Chopinových Preludiích, ležela malá automatická pistole.

„Stephen Restarick,“ prohlásil seržant Lake.

„Neradujte se předem, přáteli, vsadím deset ku jedné, že je to tady proto, abychom si toho všimli.“

KAPITOLA PATNÁCTÁ

Slečna Marplová se vyšplhala po schodech a zaklepala na dveře ložnice paní Serrocoldové.

„Mohu vstoupit, Carrie-Louiso?“

„Samozřejmě, drahoušku.“

Carrie-Louisa seděla u toalety a kartáčovala si své stříbrné vlasy. Obrátila se.

„Je to policie? Budu hotova za pár minut.“

„Cítíš se dobře?“

„Ale samozřejmě. Jolly mne donutila snídat v posteli a Gina přišla do pokoje po špičkách, asi aby nerušila mé umírání. Lidé si neuvědomují, že tragédie jako Kristiánova smrt nejsou pro staré lidi ani zdaleka tak šokující jako pro ně. Protože my už víme, že stát se může cokoli – a jak málo to, co se stane, skutečně znamená pro tento svět.“

„No – ano,“ řekla slečna Marplová pochybovačně.

„Ty to tak necítíš, Jane? Myslela bych, že právě ty to pochopíš.“

Slečna Marplová pomalu a zřetelně řekla:

„Kristián byl zavražděn.“

„Ale ano, rozumím. A ty myslíš, že na tom *záleží*.“

„Ty ne?“

„Už vůbec ne Kristiánovi,“ odpověděla Carrie-Louisa prostě. „Je to samozřejmě důležité pro toho, kdo ho zabil.“

„Napadlo tě, kdo by to mohl být?“

Paní Serrocoldová divoce zavrtěla hlavou.

„Ne, absolutně nemám tušení. Nedokážu dokonce přemýšlet ani o důvodech. Muselo to mít co dělat s něčím, proč tady byl před měsícem. Jinak si prostě nedovedu představit, že by sem tak náhle přijel bez nějakého velmi určitého důvodu. Ať to bylo cokoli, muselo k tomu dojít už před měsícem. Jenže já na nic neobvyklého nemohu přijít. Byli tady ti samí lidé, kteří jsou tady teď, že? Alex tehdy přijel z Londýna. A jistě. Byla tu Ruth.“

„Ruth?“

„Jedna z jejích bleskových návštěv.“

„Ruth,“ opakovala slečna Marplová. Její mysl pracovala na plné obrátky. Kristián Gulbrandsen a Ruth? Ruth odjížděla plná starostí a znepokojení, ustaraná a podezřívavá, ale nedovedla to všechno konkretizovat. Vše, co dovedla říct, bylo, že je něco v nepořádku. Kristián Gulbrandsen věděl, že někdo chce otrávit Carrie-Louisu, nebo z toho někoho podezříval. Jak Kristiána Gulbrandsena mohlo napadnout takové podezření? Co slyšel nebo viděl? Bylo to něco, co Ruth také viděla a slyšela, ale nedovedla správně rozpoznat? Slečna Marplová si přála, aby věděla, co to mohlo být. Její nejistý dohad, že ať to bylo cokoliv, má to co dělat s Edgarem Lawsonem, se nezdál správný, protože Ruth ho ani nejmenovala.

Povzdychla.

„Něco přede mnou zatajuješ, vid’?“ zeptala se Carrie-Louisa.

Když padla tiše tahle otázka, slečna Marplová málem poskočila.

„Proč to říkáš?“

„Protože je to pravda. Ne pokud jde o Jolly. Ale o všechny ostatní. Dokonce i Lewis přede mnou cosi tají. Byl tady, když jsem snídala, a choval se velice podivně. Napil se mojí kávy a kousl do toastu s marmeládou. To je u něj tak nenormální. Pije k snídani vždy jen svůj čaj a nemá rád marmeládu, takže musel myslet na něco jiného, a předpo-

kládám, že úplně zapomněl na svou vlastní snídani. Na věci, jako je jídlo, on zapomíná. A vypadal hodně ustaraný a zaměstnaný.“

„Vražda,“ začala slečna Marplová.

Carrie-Louisa řekla rychle:

„Já přece vím. Je to hrozná věc. Nikdy jsem nebyla do něčeho podobného zapletená. Ty ano, Jane?“

„No – já tedy – byla,“ připustila slečna Marplová.

„Ruth mi to řekla.“

„Když tu byla minule?“

„Ne, nemyslím si, že to bylo tehdy. Ale nepamatuji si to už přesně.“

Carrie-Louisa mluvila mdlé, jakoby duchem nepřítomná.

„Na co teď myslíš, Carrie-Louiso?“

Paní Serrocoldová se zasmála, a zdálo se, že se vrací odněkud zdaleka.

„Myslela jsem na Ginu,“ řekla. „A na to, cos řekla o Stephenu Res-tarickovi. Gina je opravdu milé děvče a opravdu miluje Wallyho. Tím jsem si naprosto jistá.“

Slečna Marplová uznala za dobré neříct na to nic.

„Děvčata jako Gina ráda trochu koketují.“ Paní Serrocoldová mluvila prosebným, naléhavým hlasem. „Jsou mladá, a chtějí si užít své mládí. Je to docela obvyklé. Já vím, že Wally Hudd není typ muže, kterého jsme si představovali jako Ginina manžela. Za normálních okolností by se s ním ani nesetkala. Ale setkala se s ním a zamilovala se do něho – a předpokládejme, že ví, co dělá.“

„Doufám, že ano,“ podotkla slečna Marplová.

„Důležité je, aby Gina byla šťastná.“

Slečna Marplová se na svou přítelkyni tázavě zadívala:

„Myslím si, že pro každého je důležité, aby byl šťasten.“

„Ale samozřejmě, jenže Gina je zvláštní případ. Když jsme si vzali její matku, když jsme si vzali Pipku, mysleli jsme si, že je to experiment, který prostě musí dobře dopadnout. Víš, její matka –“

Carrie-Louisa odpočívala.

Slečna Marplová se zeptala:

„Kdo byla matka Pippy?“

„Erik i já jsme se dohodli, že to nikdy a nikomu neřekneme. Ani Pippa se to nikdy nedověděla.“

„Já bych to ráda věděla,“ řekla slečna Marplová.

Paní Serrocoldová ji zkoumavě pozorovala.

„Není to jen zvědavost,“ pokračovala slečna Marplová. „Já to skutečně – nu – *potřebuji* vědět. Víš, že umím držet jazyk za zuby.“

„Umíš, to je pravda, Jane,“ uznala Carrie-Louisa s úsměvem. „Dr. Galbraith – Cromerský biskup – ten to ví. Ale jinak už nikdo jiný. Pippina matka byla Kateřina Elsworthová.“

„Elsworthová? Nebyla to ta žena, která otráвила svého manžela arzenikem? Svého času velice známý případ.“

„Ano.“

„Oběsili ji?“

„Ano. Musíš však vědět, že není zcela jisté, že to opravdu udělala ona. Její manžel spolykal arzenik. Tehdy tomu tolik nerozuměli.“

„Vyráběla pro něj mucholapky.“

„Svědectví služky, vždycky jsme si mysleli, že ze zlomyslnosti.“

„A Pippa byla její dcera?“

„Ano. Erik a já jsme se rozhodli, že tomu dítěti umožníme ničím nezatížený vstup do života. S péčí a láskou a vším tím, co děti potřebují. A uspěli jsme. Pippa byla sama sebou. Nejsladší a nejšťastnější stvoření, jaké je si možno představit.“

Slečna Marplová dlouho mlčela.

Potom se Carrie-Louisa otočila od toaletky.

„Nuže, jsem připravena. Co kdybys třeba požádala inspektora nebo kdo to je, aby přišel sem nahoru, vedle, do mého pokoje. Jsem si jistá, že mu to nebude vadit.“

II.

Inspektoru Currymu to skutečně nevadilo. Dokonce dával přednost tomu setkat se s paní Serrocoldou tak říkajíc na jejím vlastním území.

Když tam stál a čekal na ni, zvědavě se rozhlížel kolem. Tohle právě neodpovídalo jeho představám o tom, jak má vypadat „boudoir bohaté ženy“.

V pokoji byl už velice nemoderní gauč a pár velice nepohodlně vypadajících viktoriánských židlí s prolamovanými dřevěnými opěradly. Kartouny byly staré a vybledlé, ale s atraktivním vzorem připomínajícím slavný londýnský Crystal Palace. Byla to jedna z menších míst-

ností, ale stále ještě větší než největší z přijímacích pokojů v našich moderních bytech. Vypadala pohodlně, byt poněkud přeplněně. Malé servírovací stolečky, fotografie, ozdůbky. Curry si prohlédl starou momentku. Zobrazovala dvě malé holčičky, jednu tmavovlasou a vypadající velice živě, a druhou obyčejnou a trpce pohlížející na svět. Fotka byla v ebenovém a zlatem vykládaném rámečku, až příliš mohutném na ten malý snímek. Výraz té druhé dívky si ostatně pamtaval z dnešního dopoledne. Na fotografii bylo napsáno: Pippa a Mildred. Curry právě objevil fotografii hezkého muže s očima jiskřícíma smíchem, patrně to byl John Restarick, když se otevřely dveře a vešla paní Serrocoldová.

Byla v černém. Povlávající a transparentní černá. Její malá, růžová a bílá tvář pod korunou stříbrných vlasů vypadala ještě menší, působila tak křehce, až se inspektorovi sevřelo srdce. V tom okamžiku pochopil určité věci, které ho dopoledne udivovaly. Začal rozumět, proč se všichni tak snažili Carrie-Louisu chránit před vším, čeho mohla být uchráněna.

A přece, nebyla to žena, která se nechává ráda obskakovat... nebyla přepjatá.

Pozdravila ho a požádala, aby se posadil, a usedla blízko něho. Začal klást otázky. Odpovídala na ně okamžitě a bez rozmyšlení. Selhání světla, scéna mezi Edgarem Lawsonem a jejím manželem, výstřel, který uslyšeli...

„Nepřipadalo vám, že bylo vystřeleno v domě?“

„Ne, myslela jsem, že to bylo zvenku. Pokládala jsem to za ránu z výfuku.“

„Všimla jste si, že by během té hádky mezi vaším manželem a Lawsonem někdo opustil halu?“

„Wally tam nebyl, ten se šel podívat na světla. Slečna Belleverová odešla krátce po něm – pro něco, ale už si nevzpomínám, co to bylo.“

„Ještě někdo odešel?“

„Pokud vím, tak už nikdo.“

„Uměla byste si to vybavit, paní Serrocoldová?“

Na okamžik se zamyslela.

„Ne, nemyslím, že bych mohla.“

„Byla jste zcela upoutána tím, co se odehrávalo za dveřmi pracovny?“

„Ano.“

„Měla jste obavy z toho, k čemu tam může dojít?“

„Ne, to bych neřekla. Doopravdy jsem si nemyslela, že k něčemu může dojít.“

„Ale Lawson měl přece revolver?“

„Ano.“

„A vyhrožoval s ním vašemu muži?“

„To ano, ale nemyslel to vážně.“

Inspektor se nemohl ubránit pocitu podráždění. Takže ona je taky jen jednou z nich.

„Tím si přece nemůžete být jistá, paní Serrocoldová.“

„No prosím, ale já si byla jistá. V duchu. On, jak tomu dnes mladí lidé říkají – hrál divadlo. Edgar je ještě chlapec. Byl melodramatický a hloupý, a předváděl se jako otrlý desperát. Chtěl se vidět jako ublížený hrdina romantického příběhu. Byla jsem si absolutně jistá, že z toho revolveru nevystřelí.“

„Ale on vystřelil, paní Serrocoldová.“

Paní Serrocoldová se usmála.

„Předpokládám, že to spustilo nešťastnou náhodou.“

Inspektor Curry cítil, jak v něm roste zlost.

„To nebyla nešťastná náhoda. Lawson vypálil dvakrát a střílel na vašeho manžela. Obě kulky ho velmi těsně minuly.“

Carrie-Louisa se zatvářila překvapeně, a pak zvažněla.

„Tomuhle doopravdy nemohu uvěřit. Ano,“ chtěla předejít inspekto-rovým protestům, „samosebou, musím vám věřit, když mi to říkáte. Ale jsem přesvědčena, že musí být nějaké jednoduché vysvětlení. Možná že mi to může objasnit doktor Maverick.“

„To určitě... Dr. Maverick to perfektně vysvětlí,“ řekl inspektor sarkasticky. „Dr. Maverick je schopný vysvětlit cokoliv. Jsem si tím absolutně jistý.“

Nečekaně začala hovořit paní Serrocoldová:

„Já vím, že hodně z těch věcí, které tady děláme, vám připadá nesmyslných a bláznivých. Psychiatři někdy dovedou být protivní. Ale my *máme* výsledky. Jistě, máme i své prohry, ale to, co zkoušíme, je smysluplné, a *má cenu* to dělat. Víím, že tomu nevěříte. Edgar je mému manželovi zcela oddán. S celým tím nesmyslem o tom, že Lewis je jeho otec, začal prostě proto, že si přeje mít otce, jako je

Lewis. Nerozumím jedině tomu, proč začal náhle být útočný. Byl na tom už tak dobře – skutečně byl prakticky normální. Ve skutečnosti mně připadal normální.“

Inspektor se s paní Serrocoldovou o ten problém nepřel. Jen řekl:

„Revolver, který měl Edgar Lawson, patří manželovi vaší vnučky. Předpokládejme, že ho Lawson vzal z pokoje Waltera Hudda. Teď mi řekněte vy sama. Viděla jste *tuto* zbraň někdy dříve?“

Na dlani před sebou vystrčil malou černou automatickou pistolí.

Carrie-Louisa si ji prohlédla.

„Ne, nemyslím.“

„Našel jsem ji v lavici u piana. Nedávno z ní bylo vystřeleno. Neměli jsme ještě čas odborně si to ověřit, ale myslím, že mohu říct téměř s jistotou, že to je zbraň, kterou byl zavražděn Kristián Gulbrandsen.“

Zakabonila se.

„Našel jste to v lavici u piana?“

„Ano, pod notami jakési velmi staré hudby. Pod notami, které, troufám si tvrdit, už léta nikdo nehrál.“

„Tedy ukrytá?“

„Ano. Pamatujete si, kdo seděl u piana včera večer?“

„Stephen Restarick.“

„Hrál?“

„Ano, lehounce. Takovou hloupoučkou melancholickou melodií.“

„A kdy přestal hrát, paní Serrocoldová?“

„Kdy přestal hrát? To opravdu nevím.“

„Ale přestal hrát, nebo hrál i po celou dobu trvání té hádky?“

„Ne, hudba prostě najednou přestala.“

„Vstal z lavice u klavíru?“

„To nevím. Vůbec nevím, nemám tušení, co dělal, až do chvíle, kdy se objevil u dveří do pracovny a zkoušel, zda se do jejich zámku nehodí nějaký klíč.“

„Napadá vás nějaký důvod, proč by měl Stephen Restarick zastřelit pana Gulbrandsena?“

„Žádný. Vůbec žádný. A také nevěřím, že to udělal.“

„Pan Gulbrandsen na něj možná zjistil něco zahanbujícího.“

Zavrtěla hlavou.

„To mi připadá velice nepravděpodobné.“

Inspektoru Currymu se tuze chtělo odpovědět:

„Prasata mohou létat, ale stejně nebudou vypadat jako ptáci,“ což bylo oblíbené rčení jeho babičky. Napadlo ho, že ho bude slečna Marplová také určitě znát.

III.

Carrie-Louisa sešla po širokém schodišti dolů, a z různých stran jí spěchali naproti tři lidé. Gina z dlouhé chodby, slečna Marplová z knihovny a Juliet Belleverová z haly.

Gina nezadržitelně promluvila první:

„Miláčku,“ skoro vykřikla. „Jak se cítíš? Netrápili tě moc? Třetí stupeň mučení nebo něco na ten způsob?“

„Ale samozřejmě že ne, Gino. Co je tohle za nápady? Inspektor Curry je velice zdvořilý člověk, plný porozumění.“

„Však to tak taky má být,“ řekla slečna Belleverová, „mám tady, Caro, poštu. Nějaké dopisy a balíček. Zrovna jsem to chtěla vzít nahoru.“

„Vezmi to do knihovny,“ řekla Carrie-Louisa.

Všichni přešli do knihovny.

Carrie-Louisa začala otevírat své dopisy. Bylo jich dobře dvacet nebo třicet.

Otevřené přehlédla a pak je podávala slečně Belleverové, která je třídila do hromádek a vysvětlovala slečně Marplové systém, jakým je třídí.

„Základně máme tři kategorie. Prvá – příbuzenstvo chlapců z ústavu. Ty předám dr. Maverickovi. Dopisy žádající o pomoc vyřizují sama. Poslední je osobní korespondence, tu vyřizují podle toho, jaké poznámky k nim mi dá Cara.“

Jakmile byla korespondence vyřízena, věnovala paní Serrocoldová svou pozornost balíčku. Přestříhla provázek nůžkami.

Z balicího papíru se vyloupila přepychová bonboniéra převázaná stříbrnou stužkou.

„Někdo si musel myslet, že mám narozeniny,“ zasmála se paní Serrocoldová.

Stáhla stužku a otevřela krabici. Uvnitř byla vizitka. Carrie-Louisa

se na ni zahleděla s překvapením.

„*S láskou od Alexe*,“ přečetla. „Není to divné? Poslal mi tu bonboniéru poštou ten samý den, kdy sem přijel.“

Slečně Marplové přeběhl mráz po zádech.

„Počkej chvíli!“ řekla rychle. „Nic z toho nejez!“

Paní Serrocoldová se zatvářila překvapeně.

„Chtěla jsem je nabídnout kolem...“

„Tak to nedělej! Počkej, až se zeptáme – Gino, nevíš, jestli je Alex doma?“

„Alex byl před chvílí v hale,“ odpověděla Gina. Doběhla ke dveřím, otevřela je a zavolala ho.

O moment později se Alex objevil na prahu.

„Drahoušku! Tak tys vstala. Už je ti líp?“

Přešel až k paní Serrocoldové a něžně jí políbil na obě tváře.

Slečna Marplová se ozvala:

„Carrie-Louisa vám chce poděkovat za čokoládu.“

„Jakou čokoládu?“ podivil se Alex.

„Tuhle,“ pokynula Carrie-Louisa k otevřenému balíčku.

„Ale já jsem žádnou neposlal.“

„V té dóze byla tvoje vizitka,“ řekla slečna Belleverová a ukázala na ni.

Alex se sklonil.

„Skutečně. To je opravdu velice podivné... Já to docela určitě neposlal.“

„Mimořádně podivné,“ poznamenala Jolly.

„Ta čokoláda vypadá neodolatelně,“ řekla Gina nahlízející do krabice. „Podívej se, babičko, tady uprostřed je tvůj oblíbený kirsch.“

Slečna Marplová se jemně, ale rozhodně zmocnila krabice. Beze slova s ní odešla z místnosti, aby našla Lewise Serrocolda. Nějakou chvíli jí to trvalo, protože byl na univerzitě – našla ho v pracovně doktora Mavericka. Položila krabici před něj na stůl. Beze slova vyslechl její stručný popis okolností. Tvář mu zvažněla a ztvrdla.

Opatrně, kus po kuse společně s doktorem vyňali jednotlivé bonbony z jejich pouzder a prohlédli si je.

„Myslím,“ řekl doktor Maverick, „že tyhle, které jsem dal stranou, vypadají, že si s nimi někdo hrál. Musíme je dát analyzovat.“

„To je prostě neuvěřitelné,“ řekla slečna Marplová. „Proč? Takhle

mohl být otráven celý dům.“

Lewis mlčky přikývl. Jeho tvář byla stále tvrdá, ale zbělela.

„Ano, někdo nelítostný a bezohledně krutý... ve skutečnosti jsou všechny ty bonbony s kirschem. Carolininy oblíbené. To znamená, že odesílatel byl informovaný.“

„Pokud máte podezření – jestli je v nich jed, obávám se, že musíme Carrie-Louise říct pravdu. Musí vědět, že má dávat pozor.“

Lewis Serrocold promluvil přiškrceným hlasem:

„Ano. Ted' musí vědět, že ji někdo chce zabít. Obávám se, že tomu odmítne uvěřit.“

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ

„Slečno, je pravda, že tady máme traviče v akci?“

Gina si právě odhrnovala zápěstím vlasy z čela a šklubla sebou, když k ní ten chraplavý šepot dorazil. Měla ruce od barvy, a měla barvu i na tvářích a na kalhotách. Ted' i na čele. Společně s vybranými pomocníky z řad chovanců byla až po krk v malování dekorací na připravovanou premiéru *Západu slunce na Nilu*, což byl nejbližší projekt divadelníků ústavu.

Otázku položil jeden z těch vybraných pomocníků. Ernie. Tentýž chlapec, který se s ní podělil o cenné rady, jak otevírat zámky. Ernie měl ale ruce šikovní i na truhlářinu, a byl jedním z nejhorlivějších pomocníků téhle produkce.

Ernieho lstivá očka se tentokrát leskla očekáváním.

Jedno šelmovsky přivřel.

„Je toho plná koleje. Mluví se o tom na všech ložnicích, ale žádnéj z nás v tom tentokrát nejede, slečno. A nikdo z *nás* by taky neublížil paní Serrocoldové. Dokonce ani Jenkins by ji neskolil. To není jako ta stará svině. U tý by mi nerozházelo, kdyby ji někdo chtěl votrávit.“

„Takhle nesmíš mluvit o slečně Belleverové, Ernie!“

„Promiňte slečno, jen mi to tak uklouzlo. Jaký jed to byl slečno?“

Strychnin? To je děsně bolestivý, vohne vám to hřbet jako luk, a zemřete v děsných křečích. Nebo Pruská modř?“

„Vůbec nevím, o čem mluvíš, Ernie.“

Ernie opět mrknul jedním okem.

„Jasný, že. Říkaj, že to má na triku pan Alex. No. Říkaj. Dotáhnul prej nějaký čokoládičky z Londýna. Ale to bude kec. Pan Alex by něco takovýho neudělal, že ne, slečno?“

„Samozřejmě že ne,“ řekla Gina.

„Řek bych, že to spíš má na triku pan Baumgarten. Když s ním máme psychoterapii, dělá dycky hrozný ksichty Don i já myslíme, že to má úplně vykradený. Tomu rozhodně kape na karbid.“

„Raději odklid' z cesty ten terpentýn.“

Ernie to okamžitě vykonal, ale mumlal si pro sebe:

„Pěkně hustej ten život tady. Starej Gulbrandsen to slíznul včera, a dneska zasejc travič. Není jasný, že to dělá jeden a ten samej? Co byste tomu řekla, slečno, kdybych vám řek, kterej to je?“

„To bys o tom, chlapče, musel nejdřív sám něco vědět.“

„Ha, ha, že nemůžu? Ne? Možná že jsem byl včera večír venku, a možná že jsem něco viděl?“

„Jakpak by ses dostal ven, Ernie? Ústavní kolej se v sedm večer zamyká.“

„V sedm hodin! Zamyká! Dostanu se ven, kdykoli mám chut. Zámky pro mě nic neznamenaj. Jsem venku a chodím si po parku, jen tak, pro plezír.“

„Přála bych si, aby ses přestal vytahovat, Ernie. Navíc kecáš!“

„Já že kecám? Já?“

„Ty. A vytahuješ se s něčím, cos nikdy neudělal.“

„To říkáte vy, slečno. Tak počkejte, až za mnou dojdou chlupatý a zeptaj se, co jsem včera v noci viděl?“

„Tak cos tedy viděl?“

„Teď byste to ráda věděla, co? Ha-ha. Tůdle!“

Gina na něj naléhala, ale Ernie se dal na strategický ústup.

Z opačné strany se přiblížil Stephen. Probrali nějaké technické detaily, usoudili, že dekorace musí zaschnout, a společně se vydali k domu.

„Zdá se, že všichni vědí o bábrlince a bonboniére,“ řekla Gina. „Myslím naši chlapci. Jak se to mohli dovědět?“

„Nějaký místní telegraf.“

„Vědí i o Alexově vizitce, Stephene. To bylo hodně pitomé dát tam tu kartu, když měl přijet.“

„To je pravda, jenže kdo věděl, že má přijet? Rozhodl se nečekaně, poslal telegram a jel. Ten balík už byl v té chvíli nejspíš na cestě. Kdyby býval nepřišel, byl to s tou vizitkou báječný nápad, protože on čas od času posílá Carolině bonbony.“

Pomalů pokračoval.

„Nerozumím jedině tomu, proč někdo chce otrávit babičku.“

Gina mu skočila do řeči. „Já vím. Já vím. Je to *nepochopitelné*! Ona je obdivuhodná – a absolutně každý ji prostě *zbožňuje*.“

Stephen neodpovídal, Gina si ho neklidně změřila.

„Tuším, co si teď myslíš, Steve!“

„To bych opravdu rád věděl.“

„Myslíš si, že Wally – ji nezbožňuje. Jenže Wally by nikdy nikoho neotrávil. Taková myšlenka je prostě směšná.“

„Správná loajální manželka!“

„Neříkej to tím ironickým tónem!“

„Nechtěl jsem být ironický. Myslím si, že ty *jsi* vskutku loajální manželka. Obdivuju tě za to. Ale Gino, drahoušku, moc dlouho už v tom nemůžeš pokračovat, a ty to víš.“

„Co tím myslíš?“

„Jen to, co říkám, a ty to také víš. Ty a Wally k sobě prostě nepatříte. Je to jedna z těch věcí, které nebudou nikdy fungovat. On to ví taky. Rozchod přijde brzy, a až se to stane, oba budete mnohem šťastnější.“

„Mluvíš jako idiot,“ řekla Gina.

Stephen se zasmál.

„Ale jdi! Přestaň předstírat, že jste jeden pro druhého stvoření a Wally je tady šťastný.“

„Nevím, co se s ním stalo,“ rozplakala se Gina. „Tady celou dobu truceje. Skoro nemluví. Já já prostě nevím, co s ním mám dělat. Nevím, proč se mu tady nelíbí. Vždycky nám spolu bylo tak báječně – teď je to úplně jiný člověk. Jak se mohou lidé tak změnit?“

„Já jsem se změnil?“

„Ach ne, ty ne, Steve. Tys pořád ten milý Steve. Pamatuješ se, jak jsem bývala během prázdnin na tebe jako přilepená a jak ti to šlo na

nervy?“

„Hotový neřád. Vždycky jsem si myslíval – ten mizerný malý spratek, nedá mi pokoj. Teď se pozice změnila. Dostala jsi mě tam, kdes mě chtěla mít, vid', Gino?“

„Idiote!“ řekla Gina nahněvaně a zrychlila krok. „Myslíš, že Ernie lhal, nebo si vymýšlel? Tvrdí, že včera večer tady chodil v mlze, a dělá narážky, že je schopen vypovídat o vraždě. Myslíš, že to může být pravda?“

„Pravda? Samozřejmě že ne. Vytahuje se. Vždyť to víš. Udělá všechno pro to, aby vypadal důležitě.“

„Vím to,“ přikývla Gina. „Jen mne napadlo...“

Kráčeli dál mlčky.

II.

Zapadající slunce ozářilo západní fasádu domu. Inspektor Curry se díval právě tím směrem.

„Tohle je asi tak to místo,“ zeptal se, „kde jste včera večer zastavil?“

Alex Restarick stál kousek od něho, rozhlížel se a přemýšlel.

„Asi tak,“ řekl. „Je těžké říct to přesně, byla noc a mlha a nedával jsem pozor, kde stojím, ale tady někde by to mohlo být.“

Inspektor Curry se zkoumavýma očima rozhlížel kolem a o čemsi uvažoval.

Vyštěrkovaný příjezd tvořil mírnou zatačku, a právě zde se z kulisy rododendronů vynořovalo západní průčelí domu s terasou, tisovým živým plotem a schody vedoucími dolů k trávníku. Odtud cesta pokračovala v táhlém ohybu mezi stromy, obkroužila jezero a končila štěrkovaným oválem na východní straně domu.

„Dodgette,“ řekl inspektor.

Konstábl Dodgett, který se držel opodál, se dal horlivě do pohybu. Přeběhl v diagonále přes trávník k domu, vyběhl na terasu a vběhl do bočního vchodu. O pár okamžiků později se začaly prudce zmítat záclony v jednom z oken. Potom se konstábl Dodgett znovu objevil na terase a utíkal zpátky k nim. Prudce oddychoval.

„Dvě minuty a dvačtyřicet vteřin,“ řekl inspektor Curry a zastavil

stopky. „Tyhle věci nepotřebují moc času, že?“

Řekl to příjemnou konverzační intonací.

„Neumím utíkat tak rychle jako vy, konstáble,“ řekl Alex. „Předpokládám totiž, že jste měřili *můj* čas.“

„Chci jen prokázat fakt, že jste měl možnost spáchat vraždu. To je všechno, pane Restaricku. Nevznáším žádné obvinění – tedy zatím.“

Alex se obrátil ke konstáblovi, který dosud těžce dýchal:

„Neumím běhat tak rychle jako vy, ale předpokládám, že mám větší výdrž.“

„Tohle mám od loňské zimy,“ Dodgett si ukázal na prsa. „Měl jsem těžkou bronchitidu.“

Alex se otočil zpět k inspektorovi:

„Vážně, inspektore, myslím, že navzdory tomu, že mě přivádíte do trapných situací a pozorujete mé reakce, musíte vědět, že my umělci jsme citlivé duše. Takové jemné a choulostivé květiny!“ říkal sarkasticky. „Nemůžete však opravdu věřit, že bych poslal paní Serrocollové krabici otrávených bonbonů a přiložil k tomu svou vizitku, co myslíte?“

„To je pravděpodobně to, co si máme myslet, pane Restaricku. Existuje taková věc, které se říká dvojitý bluf.“

„Rozumím. Jste geniální. Vás nikdo neoblíbne. Mimochodem, byly ty bonbony otrávené?“

„Šest z nich, všechny s kirschem, bylo otrávených. Ano. Obsahovaly akonitin – rulíkový jed.“

„To není můj oblíbený jed, inspektore. Osobně dávám přednost curare.“

„Curare se musí dostat do krevního oběhu, pane Restaricku. Ne do žaludku.“

„To jsem rád, že máme tak vzdělanou policii,“ poznamenal Alex s obdivem.

Inspektor Curry věnoval mladému muži zamračený pohled. Povšiml si mírně špičatých uší, neanglicky mongolského typu tváře. Očí jiskřících darebáckou zlomyslností. Na téhle tváři bylo skutečně těžké uhodnout, co si kdy Alex doopravdy myslí. Satyr, nebo faun? Poněkud přežraný faun, napadlo inspektora Curryho, a nebyl tou myšlenkou zrovna nadšen.

Křivák, leč inteligentní, ocenil Alexe konečně. Chytřejší než jeho

bratr. Matka byla Ruska, pokud to inspektor slyšel dobře. Rusové byli pro inspektora Curryho totéž, co byli na začátku století Hunové. Co-
koliv, co kdy mělo co společného s Ruskem, nikdy podle inspektora
nebylo dobré, a pokud Alex Restarick zavraždil Gulbrandsena, byl by
to velice uspokojující zločinec. Naneštěstí Curry vůbec nebyl pře-
svědčen, že je to ten pravý vrah.

Konstábl Dodgett konečně zase popadl dech, a promluvil:

„Zahýbal jsem záclonami, jak jste mi řekl, a počítal do třiceti, pane.
Všiml jsem si, že záclony mají nahoře utržený jeden z háčků. Takže se
tam vytvořila mezera. V noci tak musí být venku vidět světlo z míst-
nosti.“

Inspektor Curry se zeptal Alexe:

„Všiml jste si včera v noci světla v tom okně?“

„Nemohl jsem vidět ani dům, byla mlha. Už jsem vám to řekl.“

„Byla mlha, ale ne tak hustá. Trhala se. Někdy je právě tak chvílemi
něco vidět.“

„Nikdy se neroztrhla natolik, abych viděl dům – tedy hlavní bu-
dovu. Tělocvična ústavu byla osvětlená a prosvítala mlhou, velice
tajemné. Byla to skutečně zvláštní a inspirující podívaná. Dávalo to
perfektní iluzi skladiště v docích. Jak jsem vám už říkal, režíruji ba-
let...“

„Ano, říkal jste mi to,“ souhlasil rychle inspektor.

„Člověk získá profesní zvyk pozorovat svět kolem sebe spíš jako
scénu než jako realitu.“

„Ale neříkejte, scéna je někdy přece úplně realistická, pane Restari-
cku?“

„Já nechápu, co tím myslíte, inspektore. Opravdu.“

„Přinejmenším je přece vyrobena ze skutečného materiálu, plátno,
dřevo, pomalovaná překližka. Všechno záleží jen na představivosti
diváka, ne na scéně. Tomu říkám, že je realistická, za scénou tak jako
před ní.“

Alex vytřeštěně zíral.

„Ale tohle je velmi, opravdu velmi *pregnantní* poznámka, inspek-
tore. Něco mě přitom napadlo.“

„Nějaký jiný balet?“

„Žádný balet, kdepak... Promiňte mi, ale napadá mě, zda nejsme
všichni úplně hlupáci.“

III.

Inspektor a Dodgett kráčeli přes trávník nazpátek k domu. (Hledají stopy, řekl si Alex pro sebe.) Ale mýlil se. Stopy hledali toho dne velice brzy ráno, a nebyli úspěšní, protože kolem druhé v noci silně pršelo. Alex se loudal po příjezdové cestě a převracel si v hlavě svůj nový nápad.

Z myšlenek ho vyrušil pohled na Ginu procházející se na stezce podél jezera. Zahradní architekti tady vytvořili malou vyvýšeninu, od které se pozemek mírně svažoval od šterkového příjezdu dolů k jezeru orámovanému rododendrony a jinými ozdobnými keři. Alex se rozeběhl po šterku a pak dolů k Gině.

„Když si odmyslíš tuhle monstrózní viktoriánskou absurditu,“ řekl a doprovodil to gestem i pohledem kolem, „tohle místo by velice dobře mohlo představovat Labutí jezero s tebou, Gino, jako panenskou labutí. Pokud o tom přemýšlím já, byla by z tebe ovšem mnohem lepší labutí královna. Nemilosrdná, krutá, rozhodnutá prosadit svou, nelítočná a nelaskavá, bez kapky něhy i soucitu. Jsi velmi *ženská*, má drahá Gino.“

„Drahoušku Alexi. Jsi velice zlomyslný!“

„Proč? Protože odmítám nechat se od tebe okouzlit? Jsi sama se sebou nanejvýš spokojená, vid’? Máš nás všechny přesně tam, kdes nás chtěla mít, co? Mě, Stephena, i toho svého velikého a trochu pitomoučkého manžela, co?“

„Zase vykládáš nesmysly.“

„Ale samozřejmě že ne. Stephen je do tebe zamilovaný. Já taky, a Wally se cítí zoufale mizerně. Co více si ještě může žena přát?“

Gina na něj pohlédla a rozesmála se.

Alex divoce kýval hlavou.

„Nejsi zrovna poctivá. Já to mám rád. To je to latinské v tobě. Neděláš žádné cavyky a nepředstíráš, že nemáš zájem líbit se mužům – a že lituješ, když se do tebe zblázní. Naopak, tobě se moc líbí, když jim můžeš poplést hlavu, ty necito. Včetně toho zatraceného pitomce Edgara Lawsons.“

Gina se na něj dlouze zadívala, a potom se tiše a vážně rozhovořila:

„Víš, to všechno není nadlouho. Ženy mají na světě mnohem horší pozici než muži. Jsou zranitelnější. Mají děti – a strašně jim na nich záleží – a pečlivě se o ně starají. Když přestanou být hezké, muži, které milovaly, přestávají milovat je. Jsou zrazovány, opouštěny, odsunuty stranou. Neviním z toho muže. Byla bych stejná. Nemám vztah k lidem, kteří jsou staří nebo oškliví, nemocní, anebo si stále naříkají, či směšné klauny, jako je Edgar, který se neustále přetvařuje a hraje si na důležitého. Říkáš, že jsem krutá? Svět je krutý, můj milý. Dříve či později začne být také krutý *ke mně*! Zatím jsem mladá, dobře vypadám a lidem připadám přitažlivá.“ Blýskla zuby v širokém milém úsměvu. „Ano, to všechno se mi líbí a užívám si to, dokud mohu. Víš snad, proč bych neměla?“

„Skutečně, proč ne?“ Alex pokrčil rameny. „Ale přál bych si vědět, co s tím uděláš dál? Vezmeš si Stephena, nebo mě?“

„Jsem vdaná za Wallyho.“

„Momentálně. Každá žena má právo udělat chybu ve výběru manžela, ale měla by ji včas napravit. Vyzkoušela sis své show v provincii, teď je čas zazářit na West Endu.“

„A ty jsi ten West End?“

„Zcela nepochybně.“

„A ty si mě doopravdy chceš vzít? Právě tebe si nedovedu představit ženatého.“

„Já trvám na manželství. Milostné *aféry* jsou přece už tak zastaralé. Problémy s pasem a hotely a všechno tohle. *Nikdy* nebudu mít milenku, pokud ji nemohu mít za ženu.“

Gina se hlasitě rozesmála.

„Opravdu mě bavíš, Alexi.“

„V tom je moje základní výhoda. Stephen vypadá o moc lépe než já. Je neobyčejně hezký, dbá o sebe a je velice usilovný, všechno tohle ženy zbožňují. Jenže usilovnost v domácím životě unavuje. Se mnou budeš mít zábavnější život, Gino!“

„Neříkal jsi, že mě bláznivě miluješ?“

„I když to docela dobře může být pravda, nikdy bych něco takového nevypustil z úst. Byla by to jedna nula pro tebe a nula jedna pro mě, kdybych to udělal. Ne, ne. Jsem připraven nabídnout ti manželství na obchodním základě.“

„No, to si musím opravdu hodně rozmyslet,“ smála se Gina dál.

„Pochopitelně. Nejdřív ale samozřejmě musíš Wallyho zbavit jeho utrpení. Je mi strašně sympatický. Musí trpět jako zvíře, být s tebou ženatý a ploužit se tady za tebou, v téhle rodinné atmosféře obecné filantropie.“

„Zvíře jsi ty, Alexi.“

„Ach ano, ale velice chápavé zvíře.“

„Někdy si myslím,“ řekla Gina, „že Wallymu na mně vůbec nezáleží. Vůbec mě nevnímá.“

„Ale! Praštila jsi ho holí po hlavě, a on nevnímá? To je od něj opravdu urážlivé.“

Gina bleskově mávla rukou a na Alexově hladké tváři přistál políček.

„Touché!“ zaječel.

Rychlým překvapivým pohybem ji objal, a dřív než se vzmožila na odpor, začal ji vášnivě líbat. Chvilí se pokoušela vzdorovat, ale pak náhle ochabla...

„Gino!“

Odskočili od sebe. Mildred Stretová s rudou tváří a rozčileně se chvějícími rty na ně pohoršeně zírala. V první chvíli nebyla schopna sestavit větu a jen vyřázela jednotlivá slova:

„Nechutné... nechutné... ty zpusťlice jedna. Jsi jako tvoje matka! Krev se prostě nezapře!

Vždycky jsem věděla, že jsi zkažená do morku kostí. Nejsi jen cizoložnice, ale taky vražedkyně! Víím to! Víím to! O ano!“

„A co víte? Nebud’te směšná, teto Mildred!“

„Díkybohu nejsem tvoje teta! Vždyť ty ani nevíš, kdo byla tvoje matka a odkud přišla! Ale znáš velice dobře mou matku a znalas otce. Koho tak mohli ti dva adoptovat? Nejspíše dítě kriminálnice nebo prostitutky. Tihle lidé podobné věci dělají. Neuvědomili si, že špatná krev se vždy projeví. Nebo tě přiměl sáhnout po jedu ten tvůj italský temperament?“

„Co si to dovoluješ?“

„Budu říkat, co chci! Ted’ nemůžeš popřít, že se někdo pokusil otrávit matku! A kdo je ten nejpravděpodobnější pachatel? Kdo by její smrtí získal nesmírné bohatství? Ty, Gino! Taky si můžeš být jistá, že policie to nepřehlédne!“

Stále ještě chvějící se Mildred chvákala pryč.

„Je duševně nemocná,“ řekl Alex. „Není normální. Doopravdy zajímavý případ. Nutí to člověka zauvažovat si o nebožtíku kanovníku Stretovi... náboženské zábrany, možná? Nebo bys spíš tipovala impotenci?“

„Nebud' odporný, Alexi!“ Gina začala pěsti. „Nenávidím ji, nenávidím ji, nenávidím ji!“

„Ještě štěstí, že nenesíš na podvazku nůž,“ poznamenal Alex. „Jinak by paní Stretová mohla získat znalosti o vraždě z pohledu oběti. Uklidni se, Gino. Nebud' melodramatická, nejsme v italské opeře.“

„Jak si dovoluje říct, že jsem se pokusila otrávit babičku?“

„Víš, miláčku, někdo se ji pokusil otrávit. A když hledáme motiv, ty jsi přímo na ráně. Není to tak?“

„Alexi,“ podívala se na něj zděšeně Gina. „To si myslí policie?“

„Je poněkud obtížné uhodnout, co si myslí policie. Nechávejí si své názory pro sebe. V žádném případě to však nejsou hlupáci. Což mi připomíná...“

„Kam jdeš?“

„Rozpracovat svůj nápad.“

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ

„Snad si vážně nemyslíš, že se mě někdo snaží otrávit? Mě?“

Hlas Carrie-Louisy zněl zmateně a nedůvěřivě.

„Jistě si uvědomuješ, že tomu prostě nemohu věřit.“ Se zavřenýma očima se odmlčela.

„Přál bych si, abych ti to nikdy nemusel říct, drahoušku,“ hleděl na ni Lewis něžně.

Nepřítomně k němu vztáhla ruku a on ji uchopil.

Slečna Marplová, sedící opodál, potřásla hlavou. Byla dojatá.

Carrie-Louisa otevřela oči.

„Je to pravda, Jane?“ zeptala se.

„Bojím se, že ano. Bohužel.“

„To znamená, že já...“ zase se na chvíli odmlčela. Za okamžik pokračovala:

„Vždycky jsem si myslela, že jsem schopna posoudit, co je možné a co ne. Tohle vypadá zcela nemožné, a došlo k tomu. Je to skutečnost. Takže jsem se někde mýlila... Kdo by mi chtěl takhle ublížit? V tomhle domě mě přece nikdo nehodlá... zabít?“

Hlas měla stále nedůvěřivý.

„Já bych tomu také nikdy nevěřil,“ řekl Lewis. „Jenže jsem se mýlil. Krutě mýlil.“

„A Kristián o tom věděl! To vysvětluje všechno.“

„Vysvětluje co?“ otázal se Lewis.

„Jeho chování,“ řekla Carrie-Louisa. „Choval se velice divně, víš? Prostě to nebyl on. Zdál se rozčilený, jako by mi chtěl něco říct – ale pak mlčel. Ptal se mě, jestli mám v pořádku srdce. A jak se v poslední době cítím celkově. Asi se mi snažil něco naznačit. Ale proč to neřekl rovnou? Mluvit přímo je přece mnohem jednodušší.“

„Nechtěl tě ranit, Carolino.“

„Ranit? Ale proč... Ach ano, už tomu rozumím.“ Vytřeštila oči. „Ty tomu věříš? Něčemu takovému, Lewisi? Určitě se mýlíš. Jsem si tím jista.“

Manžel se vyhnul jejímu pohledu.

„Lituji,“ pokračovala paní Serrocoldová po chvíli, „ale nemohu prostě věřit tomu, že všechno to, co se tu v poslední době odehrálo, je pravda. Edgar, střelící na tebe. Gina a Stephen. Ta směšná věc s bonboniérou. To všechno prostě nemůže být pravda.“

Nikdo neřekl jediné slovo.

Carrie-Louisa Serrocoldová si vzdychla.

„Mám pocit, že jsem dosud žila nějak mimo svět. Prosím vás – myslím, že bych teď byla ráda chvíli sama. Musím se vynasnažit to pochopit...“

II.

Slečna Marplová sešla dolů po schodech do haly, kde narazila na Alexe Restaricka. Stál nedaleko velkého klenutého vchodu a širokým gestem ji zval dál.

„Jen vstupte!“ volal šťastně, jako by mu hala patřila. „Právě přemýšlím o uplynulé noci.“

Lewis Serrocold, který slečnu Marplovou následoval, beze slova prošel halou do své pracovny a zavřel za sebou dveře.

„Pokoušíte se o rekonstrukci zločinu?“ ptala se slečna Marplová zvědavě.

„Cože? Ne, to ne.“ Alex na ni pohlédl a zamračil se. Ale ne nadlouho. „Kdepak, něco takového by mě ani nenapadlo. Já se na tu věc dívám ze zcela jiného zorného úhlu. Jako na scénu. Na divadlo. Žádná skutečnost, ale jen hra. Pojd'te si stoupnout semhle. To celé tady považujte za jeviště. Za scénu. Jsou tu světla, vchody a východy. Herci. Zaznívají podivné zvuky. Je to nesmírně poutavé. Ale není to můj vlastní nápad. Přivedl mě na něj inspektor. Připadá mi dost tvrdý. Ráno dělal, co mohl, aby mě vyděsil.“

„A vyděsil vás?“

„Nejsem si jistý.“

Alex jí vylíčil inspektorův pokus s dýchavičným konstáblem Dudgettem, s jehož pomocí se snažil změřit čas.

„Čas,“ poznamenal, „je zavádějící faktor. Příliš relativní. Člověku připadá, že některé věci trvají strašně dlouho, ale ve skutečnosti tomu tak není.“

„To je pravda,“ potvrdila slečna Marplová.

Jako divák se přesunula o kousek dál.

Divadelní scénu teď tvořila ohromná tapiserie pokrývající stěnu a šerý vysoký strop, klavír tvořící písmeno L a okna a sedátka před nimi, sestavená do tvaru písmene R. Hned vedle nich byl vchod do knihovny. Lavice k pianu nebyla daleko od dveří do chodby. Dva velice příhodné východy. Diváci měli samozřejmě oba přímo před očima.

Včera večer tu ovšem nebyli diváci. Nikdo se nedíval na jeviště z místa, kde teď stála slečna Marplová. Včerejší diváci byli k tomuto jevišti zády.

Jak dlouho by asi člověk trvalo, dohadovala se slečna Marplová, aby se vytratil z místnosti, proběhl chodbou, zastřelil Gulbrandsena a doběhl zpátky? Zdaleka ne tak dlouho, jak by se na první pohled zdálo. Pár minut, možná jen pár vteřin...

Co asi mínila Carrie-Louisa tím, co řekla svému muži?

„Ty tomu věříš? Něčemu takovému, Lewisi?“

„Musím uznat, že to byla od inspektora velice případná poznámka,“ vyrušil ji z úvah Alex. „Mluvil o tom, že scéna na jevišti může být realistická. Z překližky, dřeva a plátna. Drží ji pohromadě lepidlo a hřebíky, takže je realistická z obou stran. Na líci i na rubu. Na namalované i nenamalované straně. Iluzi si vytváří divák sám.“

„Jako ten eskamotérský trik,“ špitla slečna Marplová. „Myslím, že se tomu říká... hra zrcadel.“

Dovnitř vrazil udýchaný Stephen Restarick.

„Nazdar, Alexi,“ pozdravil bratra. „Ten mrňous, Ernie Gregg – vzpomínáš si na něj?“

„Ten skrček, co hrál Festa ve Dvanácté noci? Ten kluk má podle mě talent.“

„To jistě. Na leccos. Kromě jiného je velice zručný a šikovný. Výborný truhlář. Ale to teď není důležité. Chlubil se Gině, že v noci chodí po venku a obchází okolí. Tvrdí, že byl v zahradě i včera v noci a vytahuje se, že něco viděl.“

„Ale ale,“ zašklebil se Alex. „A co viděl?“

„To prý nikomu neřekne. Jsem si skoro jistý, že se jen vytahuje. Je to strašný lhář. Přesto by ho ale měli vyslechnout, člověk nikdy neví.“

„Nech ho být. Nedávej mu najevo, že se o něj zajímáme,“ řekl překvapivě tvrdě Alex.

„Máš pravdu. Ale večer bychom si ho měli pozvat. Bylo by dobré, kdybys byl u toho,“ dodal Stephen a odešel z knihovny.

Slečna Marplová se coby divák nenápadně pohybovala halou, a když Alex nečekaně ukročil dozadu, srazila se s ním.

„Odpusťte,“ omluvila se slečna Marplová.

Alex se nevrle ohlédl a řekl automaticky:

„Promiňte.“ Vtom se mu obličej rozjasnil a on dodal překvapeně:

„Ach, to jste vy!“

Slečně Marplové to připadalo zvláštní. Vždyť tu spolu už nějakou chvíli mluvili.

„Myslel jsem na něco jiného,“ řekl Alex Restarick. „Ten spratek Ernie...,“ a mávl neurčitě rukou.

Náhle se rozběhl přes halu, otevřel dveře do knihovny, vešel dovnitř a práskl za sebou dveřmi.

Za zavřenými dveřmi zněla změt hlasů, ale slečna Marplová jako by

je vůbec nevnímala. Neměla zájem o to, co Ernie viděl, nebo co tvrdil, že viděl. Nevěřila ani na okamžik, že by v takové mlze a dešti, jako byly včera, Ernie plýtlval energií a namáhal se se zámky jen proto, aby se procházel parkem. Prostě se jen vytahoval.

A protože slečna Marplová měla vždy po ruce plno příkladů ze života obyvatel St Mary Mead, řekla si jen – jako Johnie Backhouse.

„Viděl jsem vás včera v noci,“ šklebil se nepřijemně na každého, koho potkal. Doufal, že tím na něj udělá dojem.

Pokud si slečna Marplová vzpomínala, byla to velice úspěšná metoda. Vždycky se našla spousta lidí, kteří byli v noci někde, kde neměli co pohledávat, a vůbec neměli zájem být tam viděni.

Přestala myslet na Johnieho Backhouse a soustředila se na inspektoru neurčitou poznámku, která Alexe přiměla k takové aktivitě. Ta poznámka vnukla Alexovi nějaký nápad. I ona dostala jistý nápad. Tentýž? Nebo jiný?

Stoupala si na místo, kde před chvílí stál Alex Restarick. Tohle není skutečná hala, říkala si. Je to jenom překližka, plátno a pár latí. Je to jeviště. V hlavě se jí míhaly útržky vět. Iluze... Jen v očích diváka... Zrcadlový efekt...

Akvárium se zlatými rybičkami... Metry barevných stuh... Beze stopy mizející dívky..Výzbroj všech kejklířů...

Vtom jí v hlavě cosi bliklo. Najednou to věděla.

„Jak jinak, jistěže to nemohlo být jinak,“ řekla si nahlas. „Muselo to být právě takhle.“

KAPITOLA OSMNÁCTÁ

„Wally, k smrti jsi mě vyděsil!“

Gina vycházející ze stínu ústavního divadla uskočila zpět, když se před ní náhle zhmotnila v šeru rozložitá postava Waltera Hudda. Do tmy bylo ještě daleko, ale bylo právě to děsivé polosvětlo, kdy věci ztrácejí své obrysy a nabývají fantastických rysů noční můry.

„Co tady vůbec děláš? Nikdy jsi sem k divadlu nezabloudil, ani náhodou.“

„Možná že tě hledám, Gino. A tohle je zase naopak místo, kde jsi nejčastěji, není to tak?“

Wally mluvil klidně, svým obvyklým příjemně pomalým hlasem beze stopy jakéhokoliv obvinění, a přece se Gina trochu polekala.

„Pracuju tady a ta práce se mi líbí. Mám ráda tu atmosféru. Vůni barev a plátna a prachu, zákulisí.“

„Jistě. Hodně to pro tebe znamená. Všiml jsem si toho. Řekni mi, Gino, jak dlouho asi bude trvat, než se celý ten malér tady nějak vyvrbí?“

„Soudní jednání je zítra ráno. Počítám, že bude trvat tak dva dny. Aspoň inspektor Curry něco takového naznačoval.“

„Dva dny,“ řekl Wally zamyšleně. „No, raději počítejme s třemi týdny. Potom jsme svobodní. A já jedu zpět do Států.“

„Oh, to nepřichází v úvahu. Nemohu odjet tak rychle,“ vykřikla Gina. „Nemohu opustit bábrlinku, a budeme mít dvě premiéry...“

„Neříkal jsem *my odjíždíme*, říkal jsem *já odjíždím*, Gino.“

Gina se zastavila a pohlédla vzhůru do obličeje svého muže. V tom matném světle vypadal ještě mohutnější. Vysoká tichá postava – maličko ji zamrazilo. Stál nad ní. Byl tam. Výhružný.

„Ty chceš říct,“ zaváhala, „ty nechceš, abych jela s tebou?“

„Proč? Nic takového jsem neřekl.“

„Je ti jedno, jestli pojedu nebo ne? Je to tak?“ Začínala se vztekat.

„Ber to s klidem, Gino. Musíme to vyřešit, a musíme to vyřešit teď. Když jsme se brali, nevěděli jsme jeden o druhém nic – nic o tom, co máme za sebou, jaké jsou naše rodiny. Mysleli jsme si, že na tom nezáleží, a tehdy na tom doopravdy nezáleželo. Nezáleželo na ničem, jen na tom, abychom mohli být spolu. No, teď už máme první jednání za sebou. Tvoji příbuzní si mě příliš nepovažují, možná že mají pravdu. Ale jestli si myslíš, že tady zůstanu a budu dělat nějakou méněcennou práci v místě, které považuji za cvokhaus, tak si to nech projít hlavou ještě jednou. Chci žít ve své vlastní zemi a dělat něco, co chci a umím. Moje představa manželky se kryje s představou starých průkopníků. Musí být připravena na všechno, na neznámou zemi, nebezpečí, těžkosti, slotu, cizí prostředí... Možná že je to na tebe příliš. Třeba jsem tě moc hnál do manželství. Jestli je to tak, bude ti lépe beze mě, budeš

svobodná a můžeš začít znovu. Dáváš-li přednost některému z těch umělců tady – je to tvůj život a tvoje volba. Ale já, já jedu domů.“

„Myslím, že jsi absolutní *sobec*,“ řekla Gina. „Mně se tady líbí a baví mě to tady.“

„Opravdu? Tak se bav. Jenže mě to tady zase nebaví. Předpokládám, že tebe baví i ta vražda, ne?“

Gina zhluboka nabrala dech.

„To je sprosté! Říct něco takového je kruté a sprosté. Strýčka Kristiána jsem měla moc ráda, a ty navíc nevíš, že někdo pomalu už přes měsíc tráví babičku! To všechno je strašné!“

„Já jsem ti říkal, že se mi tady nelíbí. Nelíbí se mi nic, co se tady děje, a proto mizím.“

„Zmizíš, až ti to bude dovoleno! Asi nepočítáš s tím, že nejspíš budeš zatčen za vraždu strýce Kristiána. Nenávidím způsob, jakým se inspektor Curry na tebe dívá. Pozoruje tě jako kočka myš, kočka s připravenými ostrými drápy, připravená skočit, udeřit a sevřit. Jsem si jistá, že tě do toho dostanou. Jenom proto, žeš odešel z haly spravit ty pojistky, a protože nejsi Angličan.“

„K tomu by nejdříve potřebovali nějaké důkazy.“

Gina začala naříkat:

„Bojím se, bojím se o tebe, Wally. Jsem strašně vyděšená.“

„Bát se není k ničemu dobré. Říkám ti, že na mě nic nemají.“

Mlčky se vraceli k domu. Pak Gina řekla:

„Nevěřím, že doopravdy stojíš o to, abych se s tebou vrátila do Ameriky...“

Walter Hudd neodpověděl.

Gina Huddová ho předběhla, postavila se před něj a dupla.

„Nenávidím tě! Nenávidím tě! Nesnesu tě! Jsi bezcitné zvíře – kruté bezcitné zvíře. Po všem, co jsme se pro tebe pokusili udělat, se mě chceš zbavit a je ti úplně jedno, jestli mě ještě někdy uvidíš, nebo ne. No dobře! Mně je upřímně jedno, abys věděl, jestli už nikdy neuvidím *tebe*! Byla jsem pěkný blbec, že jsem si tě kdy vzala. Co nejrychleji se s tebou rozvedu a vdám se za Stephena nebo Alexe, a budu daleko šťastnější, než jsem kdy byla s tebou. Taky doufám, že až přijedeš zpátky do Států, tak se oženíš s nějakou příšernou holkou, která ti udělá ze života peklo!“

„Dobře,“ řekl Wally. „Hlavně že teď víme, na čem jsme.“

II.

Slečna Marplová pozorovala, jak se Gina a Wally vracejí domů spolu.

Stála na místě, kde inspektor Curry krátce po obědě konal svůj pokus s konstáblem Dodgettem.

Hlas slečny Belleverové, který se za ní znenadání ozval, ji přiměl, že sebou trhla.

„Když tady budete takhle stát po západu slunce, prochladnete, slečno Marplová!“

Slečnu Marplovou přepadla nenadálá slabost, a tak se s Jolly rychle vydala ke schodům do domu.

„Přemýšlela jsem o všelijakých eskamotérských tricích,“ řekla slečna Marplová. „Je tak těžké přijít na to, jak to dělají, když je pozorujete, a když se to pak vysvětlí, vždycky to je absurdně jednoduché. Ačkoli jsem dodneška nepřišla na to – a vůbec si to nedovedu představit –, jak nechají zmizet to akvárium se zlatými rybičkami. Viděla jste někdy, jak přerézávají ženu pilou napůl? *Hrozná na pohled*. Fascinovalo mě to, když mi bylo asi jedenáct. Pamatuji si to. Nikdy mě nenapadlo, jak by to mohli dělat. Teprve nedávno jsem narazila v novinách na článek, který to vše prozrazoval. Nemají tam jedno, ale dvě děvčata. Myslíte si, že je to jedna, ale jsou dvě – hlava jedné a nohy té druhé. Vy ovšem vidíte jen jedno – namísto dvou. Takže je to jistě možné i naopak. Nemělo by?“

Slečna Belleverová na ni hleděla s nelíčeným překvapením.

Slečna Marplová obvykle nepůsobila takhle vyšinutě a nemluvila tak nesouvisle. Asi je toho na starou dámu už moc, pomyslela si.

„Když se díváte jen na jednu stranu věci, vidíte právě jen tu jednu stranu,“ pokračovala slečna Marplová. „Ale všechno zapadne přesně na své místo, když dokážete své smysly přinutit, aby rozeznávaly mezi realitou a iluzí.“ Náhle nečekaně změnila téma. „Carrie-Louisa je v pořádku?“

„Ano,“ upokojila ji slečna Belleverová. „Je v pořádku, ale musel to pro ni být důkladný otřes, zjistit, že jí někdo usiluje o život. Speciálně pro ni, která vůbec neví, co je násilí.“

„Carrie-Louisa rozumí některým věcem, kterým nerozumíme my,“

řekla slečna Marplová zamyšleně. „Vždycky byla taková.“

„Vím, co chcete říct – ale ona nežije na tomhle světě.“

„Opravdu ne?“

Slečna Belleverová se zastavila.

„Nikdy neexistovala nezištnější osoba než Cara.“

„Nemyslíte snad...“ slečna Marplová zmlkla; kolem nich dlouhými kroky spěchal Edgar Lawson; proletěl kolem, kývl jim zahanbeně, ale odvrátil obličej, když je míjel.

„Teď si vzpomínám, koho mi připomíná,“ ozvala se slečna Marplová. „Vzpomněla jsem si až v tomhle momentu. Připomíná mi mladého muže jménem Leonard Wylie. Jeho tatínek byl dentista, ale stárnul, slepnul a trásly se mu ruce, takže lidé raději chodili k synovi. Starý Wylie to nesl velmi těžce, cítil se nešťastný a už k ničemu dobrý. Mladý byl tak trochu třestidlo, ale byl vnímavý a soucitný, a tak se začal přetvařovat, že pije víc, než by měl. Neustále byl cítit whisky. Dělal před pacienty ostudu a domníval se, že pak půjdou nazpátek k jeho otci.“

„A šli?“

„Vůbec ne,“ zavrtěla hlavou slečna Marplová. „Stalo se přesně to, co mu mohl říct každý, komu to jen trochu myslí. Pacienti přešli k jejich konkurenci, dr. Reillymu. Tolik lidí s dobrým srdcem nemá rozum. Kromě toho nebyl Leonard Wylie přesvědčivý... Jeho představa opilce totiž vůbec neodpovídala skutečnosti. On to přeháněl. Lil si whisky i po šatech, prostě lil si jí po sobě moc.“

Obě vešly do domu postranními dveřmi.

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ

Uvnitř domu našli rodinu shromážděnou v knihovně. Lewis s rukama za zády přecházel z místa na místo, a ve vzduchu bylo cítit napětí.

„Co se děje?“ zeptala se slečna Belleverová.

Lewis krátce odpověděl: „Ernie Gregg se od dnešní večerní kontroly pohřešuje.“

„Utekl?“

„To nevíme. Maverick a pár dalších prohledávají pozemek. Pokud ho nenajdeme, musíme vyrozumět policii.“

„Bábrlinko!“ Gina vběhla do místnosti ke Carrie-Louise, vyděšená její bledostí. „Je ti dobře? Vypadáš nemocná...“

„Jsem jen nešťastná. Ubohý kluk...“

Lewis řekl: „Chystal jsem se vyslechnout ho dnes večer, zda včera opravdu viděl něco, co stojí za řeč. Chystal jsem se mu nabídnout velice dobré místo a myslel jsem, že až to prohovoříme, pokusím se z něho něco dostat. A teď...“

Slečna Marplová si tiše mumlala:

„Hloupý kluk, chudák hlupáček...“

Potrásla hlavou, a paní Serrocoldová tichounce řekla:

„Tak *ty si to myslíš také*, Jane...?“

Vešel Stephen Restarick.

„Postrádal jsem tě v divadle, Gino, myslel jsem, žes říkala – Dobrý večer vespolek, co se děje?“

Lewis opakoval své informace, a právě když končil, vešel doktor Maverick s nápadně světlavým chlapcem s růžovými tvářemi a podezřele nevinným výrazem. Slečna Marplová si vzpomněla, že je to ten, který byl v domě na večeři v den jejího příjezdu do Stonygate.

„Přivedl jsem Arthura Jenkinse,“ ohlásil dr. Maverick. „Vypadá to, že je poslední, kdo s Erniem mluvil.“

„Nuže, Arthure,“ řekl Lewis Serrocold. „Pomoz nám, můžeš-li. Je tohle všechno jen nějaký špatný vtip?“

„Nemám páru, pane. Na rovinu. Mně neřek nic. Jen o nějakým nápadu na to divadlo. Říkal, že má bezva nápad a že paní Huddová i pan Stephen ho prej pochválili, že je klasa.“

„Je tu ještě jedna věc, Arthure. Ernie tvrdil, že včera večer po večeři chodil po pozemku. Je to pravda?“

„Betonově ne. To von se akorát vytahoval. Ernie strašlivě lže. Včera večer vůbec nikam nepáchnul. Von nebyl na zámky tak dobřej, jak se pořád vytahoval. Hotovej fušer. Na ten zámek tam nestačí, a bylo zamčino. Včera nikde nebyl, jsem si jistej.“

„Neříkáš to, jen abys nás uklidnil, Arthure?“ „Mý čestný slovo,“

ujišťoval je Arthur. Lewis nevypadal moc spokojeně.

„Poslouchajte,“ řekl dr. Maverick. „Co má zase znamenat tohle?“

Venku se ozývala změt hlasů. Dveře se rozletěly, a dovnitř vešel velice bledý obrýlený pan Baumgarten. Byl zřejmě nanejdvůš rozrušený.

Zasípal: „Našli jsme ho – je. Je to příšerné.“

Dopadl na nejbližší židli.

Mildred Stretová řekla ostře:

„Co myslíte tím *je* – našli jsme *je*?“

Baumgarten se celý roztrásl.

„Dole v divadle,“ řekl. „Hlavy mají na kaši – musela na ně spadnout závaží z provaziště. Alex Restarick a ten hoch, Ernie Gregg. Oba jsou mrtví.“

KAPITOLA DVACÁTÁ

„Přinesla jsem ti šálek silné polévky, Carrie-Louiso,“ řekla slečna Marplová. „Teď buď tak hodná a vypij to.“

Paní Serrocoldová si ve velké dubové posteli se čtyřmi sloupky a ozdobnými řezbami sedla. Vypadala velmi drobná a dětsky bezbranná. Její tváře ztratily svou růžovou barvu a oči měly nepřítomný pohled upřený kamsi do prostoru.

Poslušně si vzala od slečny Marplové šálek. Když začala opatrně srkat, slečna Marplová si sedla na židli u postele.

„Nejprve Kristián,“ řekla Carrie-Louisa, „teď Alex – a ten chudák malý, ten bystrý, a přitom tak hloupý Ernie. Skutečně snad – skutečně – něco věděl?“

„Nemyslím,“ řekla slečna Marplová. „Lhal, aby se udělal důležitější – tvrdil, že něco viděl či něco ví. Tragédie je, že někdo téhle dětské lži uvěřil.“

Carrie-Louisa se zachvěla. Oči opět získaly svůj nepřítomný výraz.

„Chtěli jsme pro ty chlapce tolik udělat – něco jsme i udělali. Ně-

kteří z nich si počínají nesmírně dobře. Pár je jich na velice odpovědných místech. Pár jich sklouzlo nazpátek – s tím se nedalo nic dělat. Moderní svět je tak komplikovaný, příliš komplikovaný pro tyhle jednoduché a nevzdělané hochy. Znáš Lewisův velký plán? Vždycky měl za to, že změna místa je způsob, jak spasit mnoho potencionálních zločinců před jejich minulostí. Poslat je do zámoří, kde by si mohli zařídit život v nových a jednodušších podmínkách, nezatížení minulostí. Lewis chtěl získat velký kus země nebo skupinu ostrovů. Nějaký čas to financovat, udělat z toho prosperující komunitu. Každý by se podílel na zisku, a to by je motivovalo. Ale muselo by to být tak odlehlé, aby se ze začátku nemohli dostat zpátky do měst a ke svým starým špatnostem. To je jeho sen. Ale bude to samozřejmě stát spoustu peněz, a filantropové se dnes těžko hledají. Potřebovali bychom nového Erika. Erik by byl něčím takovým nadšený.“

Slečna Marplová zvedla malé nůžtičky a zvědavě si je prohlížela.

„Podivné nůžtičky,“ řekla. „Na jedné straně mají otvor jen pro jeden prst, a na druhé pro dva.“

Oči Carrie-Louisy se vrátily z nekonečných dálek.

„Dal mi je dnes ráno Alex,“ řekla. „Má to usnadnit stříhání nehtů na pravé ruce. Drahý chlapec. Byl vždycky tak pozorný. Chtěl, abych si je hned vyzkoušela.“

„Předpokládám, že zbytky nehtů pečlivě posbíral a odnesl si je,“ dodala slečna Marplová.

„Ano,“ zalkala Carrie-Louisa. „On,“ zlomil se jí hlas. „Jak to víš?“

„Protože jsem na něj právě myslela. Alex byl chytrý. On opravdu přemýšlel.“

„Ty myšlš, že proto zemřel?“

„Myslím, že ano.“

„Spolu s Erniem – to vůbec nedává smysl. Nechci na to ani pomyslet. Kdy se to asi stalo?“

„Dnes někdy pozdě večer. Pravděpodobně mezi šestou a sedmou.“

„Skončili právě svou denní práci...“

„Ano.“

„Dnes večer tam v divadle byla Gina – a Wally Hudd; také Stephen říká, že ji tam šel hledat...“

„Takže kterýkoli z nich mohl...“

Sled myšlenek slečny Marplové byl přerušen. Carrie-Louisa neče-

kaně tiše řekla:

„Co všechno už víš, Jane?“

Slečna Marplová bystře zvedla hlavu. Oči obou žen se setkaly.

Potom slečna Marplová pomalu a artikulovaně řekla: „Nejsem si úplně jistá.“

„Myslím, že jsi, Jane. Myslím, že docela určitě ano.“ Jane Marplová se váhavě zeptala: „Co chceš, abych udělala?“

Carrie-Louisa odložila šálek a zvrátila se zpátky do polštářů.

„Je to ve tvých rukou, Jane,“ řekla. „Uděláš to, co budeš považovat za správné.“

Zavřela oči.

„Zítřka,“ slečna Marplová byla na vahách, „zítra si budu muset promluvit s inspektorem Currym – bude-li mě chtít poslouchat.“

KAPITOLA DVACÁTÁ PRVNÍ

„Ano, slečno Marplová,“ řekl se známkami netrpělivosti inspektor Curry.

„Myslíte, že bychom spolu mohli zajít do haly?“

Inspektor Curry se zatvářil překvapeně.

„To je vaše představa o soukromí? Zajisté tady...,“ rozhlédl se po pracovně.

„Mně nejde o soukromí. Nepotřebujeme žádné. Chci vám něco ukázat. Něco, na co mě upozornil Alex Restarick.“

Inspektor Curry civilizovaně zadržel vzdech, zvedl se a následoval slečnu Marplovou.

„Někdo s vámi mluvil?“ zeptal se nadějně.

„Ne,“ řekla slečna Marplová. „Není to otázka toho, co vám lidé řeknou. Spíše to má co dělat s eskamotérskými triky. Hra se zrcadlem, víte o čem mluvím – tenhle druh kouzelnictví. Rozumíte mi?“

Inspektor Curry nerozuměl. Zíral a přemýšlel o tom, má-li slečna Marplová všech pět pohromadě.

Slečna Marplová se postavila doprostřed a inspektora naaranžovala za sebe.

„Chtěla bych, abyste tohle místo považoval za jeviště. Tak jako ten večer, kdy byl zavražděn Kristián Gulbrandsen. Jste tady, v hledišti, a sledujete právě jen osoby na scéně. Paní Serrocoldová, já, paní Stretová, Gina a Stephen – a tak jako na opravdovém jevišti jsou tady vchody a východy a lidé se pohybují z místa na místo. Když jste v hledišti, tak samozřejmě nevíte předem, co udělají. Vycházejí hlavními dveřmi anebo do kuchyně, a když jsou dveře otevřeny, vidíte tam kousek namalovaného plátna představující kuchyni nebo krajinu. Ve skutečnosti ovšem vycházejí do prvního nebo druhého plánu kulis – anebo za scénu s truhláři, elektrikáři, kulisáky a dalšími herci, čekajícími na vstup na jeviště; takže odcházejí do jiného světa, než je ten na jevišti.“

„Bojím se, že vám nejsem schopen porozumět, slečno Marplová.“

„Taky bych myslela, že to zní hloupě, ale musíte o tom doopravdy přemýšlet jen jako o hře na scéně. Ta scéna je tady, ta hala ve Stonygates – a co je ve skutečnosti za ní? Co je za touhle scénou? Myslím, *kde je zákulisí?* Je to *terasa*, že? Terasa, na kterou vede spousta oken, které lze otevřít.

Takže teď vidíte, jak byl ten kouzelnický trik proveden. Viděl jste někdy číslo se ženou řezanou pilou napolovic? Přesně to mě na tu myšlenku přivedlo.“

„Žena přerézávaná pilou?“ Inspektor si nebyl zcela jist, není-li slečna Marplová případ pro psychiatra.

„Jeden z nejdrastičtějších kouzelnických triků. Velmi vzrušující. Určitě jste to někdy viděl. Vypadá to, jako že rozřezávají jednu osobu, ale ve skutečnosti jsou tam dvě. Takže myslím, že *to samé lze provést naopak*. Dva lidé mohou být ve skutečnosti jediná osoba.“

„Dva lidé ve skutečnosti jeden?“ Inspektor Curry vypadal udiveně.

„Ano. Ne nadlouho. Jak dlouho trvalo vašemu konstáblovi proběhnout parkem, vběhnout do domu a nazpátek? Dvě minuty a pětáctýřicet vteřin, že? Odtud je to blíž, a bylo by to značně méně. Hodně pod dvě minuty.“

„Co má být pod dvě minuty?“

„Ten kouzelnický trik. Trik, kdy to nebyly dvě osoby, ale jen jedna. Tady, tamhle, v pracovně. To, co vidíme, je jen viditelná část scény. V

zákulisí je terasa a *spousta oken*. Není nic jednoduššího, jsou-li v pracovně dva lidé, než otevřít okno, vyskočit na terasu, proběhnout terasou (to byly ty kroky, které slyšel Alex z mlhy), vejít do domu bočními dveřmi, odstřelit Kristiána Gulbrandsena, doběhnout nazpět; během téhle chvilky zbývající osoba ve studovně hraje oba hlasy, takže všichni v hledišti jsou absolutně přesvědčeni, že tam probíhá hádka dvou lidí, kteří tam většinu času skutečně jsou, ale nikoliv během těch kritických téměř dvou minut.“

Inspektor Curry nabyl dechu i hlasu.

„Říkáte mi tady, že *Edgar Lawson* oběhl terasu a zastřelil Gulbrandsena? Edgar Lawson, který také chtěl otrávit paní Serrocoldovou?“

„Pane inspektore. Paní Serrocoldovou ve *skutečnosti vůbec nikdo netrávil*. Celé to travičství je jen chytačka odvádějící pozornost od vraždy. Někdo chytře využil toho, že symptomy revmatismu paní Carrie-Louisy a symptomy otravy arzenikem jsou si tak podobné. Starý kouzelnický trik, jako když *vám* vytahuje eskamotér svou kartu z rukávu. Do lahvičky toniku se přidá arzenik – tak jako je lehké připsat k dopisu psanému na stroji pár vlastních řádek. *Skutečný* důvod, proč sem pan Gulbrandsen přijel – ten nejpravděpodobnější –, bude mít co dělat s Gulbrandsenovou nadací, mezi jejíž správce patřil. Tudíž šlo o peníze. Mějme za to, že došlo ke zpronevěře. Velké zpronevěře – sledujete mě? A možnost k ní měla jediná osoba –!“

„Lewis Serrocold,“ zachraptěl inspektor nedůvěřivě. „Lewis Serrocold?“

„*Lewis Serrocold*,“ zakývala hlavičkou slečna Marplová.

KAPITOLA DVACÁTÁ DRUHÁ

Úryvek z dopisu, který napsala Gina Huddová své tetě, paní Ruth Van Rydockové:

– *a tak, jak vidíš, drahá teto Ruth, celá ta věc byla jako zlý sen, zvlášť pak její konec. O tom směšném mladíkovi, Edgaru Lawsonovi,*

jsem Ti už dávno všechno řekla. Vždycky byl vyplašený jako zajíc – a když ho inspektor Curry začal vyslýchat, ztratil nervy docela – a začal utíkat. Žádná literární nadsázka. Vyskočil z okna, oběhl dům a dal se po příjezdové cestě na útěk dolů k jezeru. Asi ho chtěl oběhnout. Tam se ale proti němu vynořil policista, a když ho dobíhal, namířil si to Lawson přímo k jezeru. Skočil na tu starou prohnitou pramici, která je tam už léta uvázaná, a odrazil s ní od břehu. Naprosto bláznivá a nesmyslná věc, ale jak jsem řekla, byl to zpanikařený zajíc. Do toho začal strašně křičet Lewis, že ta pramice je shnilá, a taky se rozeběhl k jezeru. Mezitím šla pramice ke dnu, a Edgar tam sebou zoufale plácal ve vodě. Neuměl plavat. Lewis skočil do jezera a plaval k němu. Dostal se tam, ale nebylo to k ničemu, protože se oba zapletli do všelijakých vodních rostlin, víš, že naše jezero je už léta neudržované a zarostlé. Jeden z inspektorových lidí taky utíkal dolů a pokoušel se jim podat lano, ale sám se zapletl do těch rostlin, a měli co dělat, aby vytáhli alespoň jeho. Teta Mildred pořád hloupě opakovala: „Oni se utopí – utopí se – oba se utopí!“ a babička jen řekla: „Ano.“ Nedovedu Ti popsat tu intonaci, jakou to jedno jediné slovo mělo. Pouhé ANO, ale projelo to člověkem jako meč.

Jsem zřejmě příliš melodramatická, nejspíš ano. Ale opravdu to znělo právě tak.

Potom už bylo po všem, dostali obě těla celkem brzy ven, a zkoušeli na nich všelijaké umělé dýchání, ale nebylo to k ničemu a inspektor přišel k babičce a řekl jí:

„Bojím se, paní Serrocoldová, že už nemáme žádnou naději.“

Bábrlinka mu tiše odpověděla: „Děkuji vám, inspektore.“

Babička si nás všechny kolem, jednoho po druhém prohlédla. Mě, která jsem se snažila pomoci, ale nevěděla jsem jak, a Jolly, horlivou jednat a organizovat jako vždycky, Stephena rozpráhujícího pořád bezmocně ruce, a tu směšnou slečnu Marplovou, která vypadala děsně smutně a unaveně, a Wallyho, který se mračil jako čert. Všechny, kteří ji mají tak rádi a čekali na příležitost NĚCO udělat.

Ale babička jen řekla: „Mildred!“

A teta Mildred řekla: „Máti!“

Potom společně odešly do domu. Babička vypadala tak malá a křehká, a zcela závislá na tetě Mildred. Nikdy dřív mě nenapadlo, jak jsou na sobě závislé. Není to moc vidět, ale je a bylo to tak pořád.

Gina chvíli přemýšlela a ocucávala konec plnicího pera. Pak dopis ukončila:

Pokud jde o mě a Wallyho – vrátíme se zpátky do Států tak rychle, jak to jen půjde.

KAPITOLA DVACÁTÁ TŘETÍ

„A jak si na to, Jane, vlastně přišla?“

Slečna Marplová si dala s odpovědí na čas. Zamyšleně si prohlédla oba přítomné. Dnes ještě o cosi štihlejší a křehčí Carrie-Louisu a starého muže s širokým milým úsměvem a bílými hřebíkovitými vlasy. Dr. Galbraith, biskup z Cromeru.

Biskup vzal ruku Carrie-Louisy do své.

„To všechno byl pro tebe, milé dítě, jen veliký zármutek a veliký otřes.“

„Zármutek ano, to ano, ale otřes? Ve skutečnosti ne.“

„Ne,“ řekla slečna Marplová. „Neměla jsem co objevovat. Zjistila jsem jen to, cos ty věděla už dávno. Každý mi pořád opakoval, že Carrie-Louisa nežije na tomto světě, že nemá kontakt s realitou. Ale ve skutečnosti jsi byla reálná právě jen ty, jen tys nevěřila na žádné iluze. Nikdy ses nenechala obloudit jako my všichni. Ve chvíli, kdy jsem si to uvědomila, věděla jsem, že musím vnímat právě jen to, co si myslíš a cítíš ty. Byla sis tak jistá, že tě nikdo nechce otrávit, nemohlas tomu uvěřit – a měla jsi *pravdu*, žes tomu *nevěřila*, protože to prostě pravda nebyla. Nebylo to tak. Nikdy jsi nevěřila, že by Edgar mohl ublížit Lewisovi – a zase jsi měla pravdu. Byla sis tak jistá, že Gina miluje právě jen svého muže – a zase ses ty jediná nemýlila.

Takže stačilo tě sledovat, a bylo jasné, že všechno to, co vidíme my, je pouhá iluze. Klam vytvářený s určitým cílem – tak jako to dělají kouzelníci na jevišti, aby odvedli pozornost publika od skutečnosti. Nu a ti diváci jsme byli my.

Alex Restarick měl první jakési tušení, už proto, že nebyl v hledišti a viděl všechno z jiného úhlu. Když byl s inspektorem venku na pří-

jezdové cestě, uviděl dům, uvědomil si jeho okna, a vzpomněl si na zvuk běžících nohou, který v noci slyšel. Ty kroky mohly znít jen z dlážděné terasy, a ne z trávníku. Také si uvědomil, jaký čas inspektor naměřil konstáblovi, a kolik času bylo zapotřebí ke zločinu. Konstábl se tím během pořádně zadýchal a Alex si vzpomněl, jak těžce dýchal ten večer Lewis, když otevřel dveře pracovny. Také měl za sebou takový běh, rozumíte?

Nakonec mě ovšem na všechno přivedl Edgar Lawson. Tam se všechno sbíhalo. S Edgarem bylo vždycky všechno jaksi nakřivo. Všechno, co kdy řekl nebo udělal, bylo sice v pořádku, přesně tak, jak to mělo být, ale on sám přitom nebyl v pořádku nikdy. Ve skutečnosti to byl zcela normální mladý muž, který hrál roli schizofrenika – a vždycky to tak trochu přeháněl. Byl příliš teatrální.

Celé to muselo být velice bedlivě naplánováno a promyšleno. Lewis si zřejmě uvědomil, že Kristiánova nenadálá návštěva znamená, že má nějaké podezření. Znal ho natolik dobře, aby věděl, že Kristián neustane, dokud nepřijde věcem na kloub, a buď svá podezření vyvrátí, nebo potvrdí.“

Carrie-Louisa se pohnula.

„Ano, to byl celý Kristián. Pomalý, nepříliš společenský až nepřijemný, ale chytrý, skoro lstivý. Nevím, co vyvolalo jeho podezření, ale začal si ověřovat věci – a zjistil pravdu.“

Biskup řekl: „Bez viny však nejsem ani já, měl jsem být lepším správcem nadace.“

„Nikdo od vás nikdy neočekával, že budete rozumět financím,“ řekla Carrie-Louisa. „To bylo pole působnosti pana Gilfoye. Potom, po jeho smrti, vedla Lewisova ohromná zkušenost v účetnictví k tomu, že nastoupil na jeho místo a měl absolutní kontrolu nad všemi účty. Stouplo mu to poněkud do hlavy.“

Zrůžověla ve tváři.

„Lewis byl osobnost,“ řekla. „Člověk se svou vizí, vášnivě věřící ve smysl svého poslání, které je povolán vykonat, a které je schopen vykonat jedině on – bude-li mít peníze. Nechtěl je rozhodně pro sebe, přinejmenším nebyl chtivý v tom obecně vulgárním smyslu – chtěl moc, kterou peníze dávají k tomu všemu, co může být penězi vykonáno.“

„Chtěl se stát Bohem,“ řekl biskup. Jeho hlas náhle zpřísněl. „Zcela

opominul, že člověk je jen nástrojem vůle boží.“

„Takže proto zpronevěřil fondy nadace?“ zeptala se slečna Marplová.

Dr. Galbraith váhal s odpovědí.

„To nebylo jenom to...“

„Řekněte jí to,“ obrátila se na něj Carrie-Louisa.

„Je to moje stará přítelkyně.“

„Lewis Serrocold byl to, čemu lze říkat finanční čaroděj. Nudu dlouhých let života účetního si krátil tím, že vypracovával různé metody skoro nezjistitelného švindlování. Nikdy žádné nepoužil, byla to prostě jen akademická záležitost, ale náhle, když se dostal k možnostem opravdu manipulovat ohromnými sumami peněz, začal svoje systémy praktikovat. Celkem vzato měl k dispozici prvotřídní pomocníky. Mezi chlapci v ústavu si vybral malou skupinku. Tito chlapci byli přirození zločinci bez morálních zábran, milovali vzrušení, které zločin přináší, a byli vysoce inteligentní. Zdaleka jsme se ještě nedostali ke všemu, co tohle tajné sdružení pojilo. Ale bylo odborně vyškolené a Lewis jeho členy umisťoval na různá místa tak, aby podle jeho instrukcí byly účetní knihy nadace sice v pořádku, ale značné sumy byly, a to bez jakéhokoli podezření, převedeny jinam. Předpokládáme, že všechno bylo tak složité, že to bude trvat dlouhé měsíce, než naši auditori všechno odhalí. Zatím jsme na tom tak, že víme, že enormní částky jsou na nejruznějších účtech, pod nejruznějšími jmény a společnostmi, všechny pod kontrolou Lewise Serrocolda, který to pak chtěl použít k vybudování zámořského společenství mladých delikventů na svém vlastním území a se svou vlastní administrací. Vypadá to jako naprosto fantazmagorický sen...“

„Byl to sen,“ řekla Carrie-Louise. „Sen, který se mohl vyplnit.“

„To jistě mohl, ale prostředky, které si Lewis Serrocold k jeho uskutečnění zvolil, byly nepoctivé. A Kristián Gulbrandsen na to přišel. Pochopitelně byl velice rozrušený, v nemalé míře také kvůli tomu, co by odhalení a trestní stíhání způsobilo Carrie-Louise.“

„Takže proto se mě ptal, jak jsem na tom se srdcem, a měl tolik starostí o mé zdraví?“ řekla Carrie-Louisa. „Tehdy jsem tomu nerozuměla.“

„Lewis se vrátil z Liverpoolu a Kristián se s ním setkal venku; a řekl mi, že ví, co se děje. Lewis to myslím přijal úplně chladnokrevně.

Dohodli se, že je třeba učinit všechno, aby se dopad aféry vyhnul Carrie-Louise. Kristián ohlásil, že mi napíše dopis jako dalšímu ze správců, abych přijel a celou záležitost jsme mohli probrat společně.“

„Samozřejmě,“ promluvila slečna Marplová. „Lewis Serrocold měl už i pro tuhle kritickou situaci připravené řešení. Přivezl si sem mladého muže, kterému říkal Edgar Lawson, pro případ, kdyby byla policie na nějakého Edgara Lawsons zvědavá. Falešný Edgar Lawson přesně věděl, jak se má chovat – jako oběť schizofrenické paranoidy – a poskytnout tak Lewisovi potřebné několikaminutové alibi.“

Promyšleny byly i další kroky Lewisova story o tom, že Carrie-Louisa je obětí traviče. Když se nad tím zamyslete, uvědomíte si, že to bylo jen Lewisovo tvrzení: údajně mu to řekl Kristián a potvrdilo to pár řádků dopsaných ke Kristiánovu dopisu v psacím stroji během doby, kdy tam čekal na policii. Přimísit arzenik do toniku byla maličkost, ale Carrie-Louise nehrozilo žádné nebezpečí, protože Lewis jí zabránil ho pít. Ta bonboniéra byla jen na doplnění – původní zásilka nebyla otrávená, pouze ty bonbony, které měl připravené a které podvrhl inspektorovi Currymu.“

„Alex to tušil,“ řekla Carrie-Louisa.

„Samozřejmě, proto tak pečlivě posbíral tvoje nehty. Na nich je možno laboratorně dokázat, zda jsi skutečně byla vystavena dlouhodobému působení arzeniku.“

„Chudák Alex. Chudák Ernie.“

Nastal okamžik ticha, během kterého všichni přítomní mysleli na Alexe Restaricka a toho chlapce Ernieho – a jak krátký okamžik všechno najednou zdeformuje a změní.

„Mně to ale připadá,“ ozval se biskup, „že když si z Edgara udělal komplice, vzal na sebe Lewis ohromné riziko – navzdory všemu vlivu, který na něj měl.“

Carrie-Louisa zavrtěla hlavou.

„Vliv je slabé slovo. Edgar byl Lewisovi naprosto oddaný.“

„Ano,“ řekla slečna Marplová. „Tak jako Leonard Wylie svému otci. Přemýšlím, jestli...“ Ohleduplně se odmlčela.

„Myslím, že sis všimla podoby, že?“ řekla Carrie-Louisa.

„Takže tys to celou dobu věděla?“

„Spiš jen tušila. Věděla jsem, že Lewis měl kdysi poměr s jakousi herečkou, dávno předtím, než jsme se poznali. Vyprávěl mi o tom.“

Nebylo to nic vážného, ona byla prostě takový ten zlatokop, nestála o Lewise, stála o jeho peníze. Ale nebylo nejmenších pochyb, že Edgar je ve skutečnosti Lewisův syn.“

„Ach, ano,“ řekla slečna Marplová. „To vysvětluje už opravdu všechno...“

„Nakonec za něj položil život,“ doplnila to Carrie-Louisa. Podívala se prosebně na biskupa. „Že je to tak?“ Pak bylo zase dlouhé ticho, které opět porušila až Carrie-Louisa:

„Jsem ráda, že to skončilo právě takhle – životem obětovaným při pokusu o záchranu toho chlapce. Lidé mající schopnost být velice dobří, mají také schopnost být velice zlí. Vždycky jsem věděla, že právě u Lewise tohle platí. Ale měla jsem ho ráda, a on miloval mne.“

„Podezřívala jsi ho?“ optala se slečna Marplová.

„Ne. Byla jsem absolutně vyvedena z míry tím travičským pokusem; věděla jsem, že Lewis by se něčeho takového vůči mně nikdy nedopustil, a v tom Kristiánově dopisu se jasně říkalo, že se mě někdo *pokoušel* otrávit. Takže jsem si myslela, že všechno, co jsem kdy věděla o lidech, muselo být nesprávné...“

„Ale když našli Alexe a Erniero mrtvé, potom jsi už měla podezření?“ ptala se zase slečna Marplová.

„Ano. To už ano. Uvědomila jsem si, že nikdo kromě Lewise by se něčeho podobného neodvážil. A začala jsem mít strach, co přijde dál.“

Zachvěla se.

„Obdivovala jsem Lewise. Obdivovala jsem, jak to jen říct – jeho usilovnou vůli k dobrotě, které všechno podřizoval. Jenže jste-li dobrý, musíte být také skromný.“

Doktor Galbraith mírně podotkl:

„To přesně jsem vždycky na vás obdivoval, Carrie-Louiso – vaši skromnost a inteligenci.“

Velké, hezké modré oči se ještě zvětšily překvapením:

„Ale já nejsem *chytrá* – ani zvláště dobrá. Dokážu jen obdivovat dobrotu jiných lidí.“

„Drahá Carrie-Louiso,“ řekla slečna Marplová.

EPILOG

„Myslím, že bábrlince a tetě Mildred bude spolu docela dobře,“ řekla Gina. „Teta Mildred se v poslední době opravdu snaží být příjemná. Není to zvláštní?“

„Vím, co máš na mysli,“ přisvědčila slečna Marplová.

„Takže Wally i já můžeme odejet do Států. Za čtrnáct dnů jsme tam.“

Gina pohlédla na manžela.

„Zapomenu na Stony gates, Itálii a celou svou holčičí minulost. Bude ze mě stoprocentní Američanka. Našemu synovi budeme říkat Junior. Mohu to říct jednodušeji, co myslíš, teto Jane?“

„To rozhodně nemůžeš, Kate!“

Ta stará dáma si plete jména! Wally ji jemně opravil:

„Gina, ne Kate.“

Ale Gina se zasmála.

„Ona ví, co říká, Wally – oslovila teď *tebe* coby Petruchia.“

„Myslím si, milý chlapče,“ řekla slečna Marplová, „že jste se choval velice, velice moudře.“

„Tím jen říká, žes pro mě ten jediný správný manžel, víš?“ doplnila to Gina.

Slečna Marplová si je oba prohlédla. Jak je příjemné, pomyslela si, vidět dva do sebe zamilované mladé lidi. Jak se Walter změnil z nevrlého morouse, kterého jsem tu potkávala na začátku, v příjemného a dobře naladěného mladíka. Usměvavý obr...

„Vy dva mi někoho připomínáte,“ řekla.

Gina se rychle nachýlila a jemně položila slečně Marplové ruku na ústa.

„Ne, drahá teto,“ řekla. „Neříkej to! Všechny ty tvoje vesnické paralely mají v zadečku žihadlo. Ve skutečnosti jsi d'ábelská stařenka, víš o tom?“

Slečně se zamlžily oči slzami.

„Když tak přemýšlím o vás všech,“ pokračovala Gina, „o tetě Ruth, o bábrlince, o tobě a o té době, kdy jste byly mladé a kamarádily jste spolu... Nějak si to ani nedovedu představit...“

„To si myslím, že ne,“ řekla slečna Marplová. „Je to už strašně dávno.“